

KONVERZE PIVOVARU V KRALUPECH NAD VLTAVOU

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Fakulta architektury
České vysoké učení technické v Praze**

Autorka
Bc. Jana Sedlická

Vedoucí práce
doc. Ing. arch. Dalibor Hlaváček, Ph.D.

Odborný asistent
Ing. arch. Martin Čeněk, Ph.D.

Ústav
Ústav navrhování II, ZS 2019/2020

Ateliér
Ateliér Hlaváček–Čeněk

Děkuji Daliboru Hlaváčkovi a Martinu Čeňkovi za odborné vedení diplomové práce.
Dále pak Tereze Kaňkové, Martinu Poláčkovi za podklady a Janu Pustějovskému
za podklady a uvedení do tématu.
Děkuji rodině, příteli a všem kamarádům za jejich podporu v průběhu studia.

PŘEDMLUVA

Prostředí, ve kterém žijeme je protkáno industriálními stavbami, které v české historii hrály nezaměnitelnou roli a dodnes jsou důležitým svědectvím doby. Dokládá to i hustá síť starých pivovarů, které dříve fungovaly téměř v každém menším městě. Mimo samotnou výrobní podstatu těchto staveb, můžeme mnohdy obdivovat i jejich architektonické či urbanistické kvality. V každém případě by z našeho prostředí neměly mizet, naopak by se měly znovu stávat jeho součástí.

Diplomová práce se zabývá konverzí opuštěného pivovaru v Kralupech nad Vltavou, který má navíc vůči městu poměrně výjimečnou polohu, nachází se v samém centru města přímo naproti kostelu. Součástí projektu je i koncepce úpravy Palackého náměstí a jeho napojení na samotný pivovar. Pivovar má být novým těžištěm kulturního života místních obyvatel.

ANALÝZA

OBSAH

PODĚKOVÁNÍ 5

PŘEDMLUVA 6

PIVOVARNICTVÍ 14

aktuální stav v Čechách

aktuální stav ve světě

historie pivovarnictví

VÝROBA PIVA 20

suroviny

postup výroby

ARCHITEKTURA PIVOVARŮ 26

typy výroby

sladovna

pivovar

PŘPADOVÉ STUDIE 32

minipivovary

rekonstrukce

UMÍSTĚNÍ PIVOVARŮ 56

obecné podmínky

pivovar v Kralupech nad Vltavou

ANALÝZA MÍSTA 64

širší vztahy

historický vývoj, členění, mapy

příroda a krajina

doprava

občanská vybavenost

územní plán

limity území

demografie

současný stav

PIVOVARNICTVÍ

AKTUÁLNÍ STAV PIVOVAR- NICTVÍ V ČECHÁCH A NA MORAVĚ

„Pomalou ale jistě“

Bouřlivá industriální éra 19. století, která probíhala zhruba do 1. světové války je ne-návratně překonána. Dnešní trend se již odklonil od neustálého dobývání a využívání přírodního bohatství ve prospěch pokroku lidstva, ale směřuje již k udržitelnějším formám výroby a šetrného hospodaření s přírodními zdroji. V pivovarnictví je tato změna nanejvýš znatelná. Zatímco v roce 1900 bylo na českém území rovnoměrně rozmístěno přes 1000 pivovarů, které pokrývaly spotřebu každého menšího města, dnes následkem 2. světové války a následné kolektivizace velká většina z nich ztratila svou původní funkci a výroba piva u nás se koncentrovala pouze do pár velkopodniků.¹

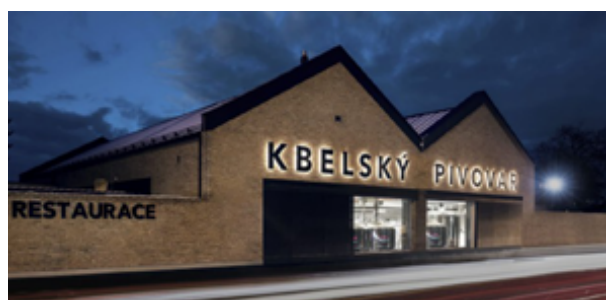
Po tomto tzv. období temna pro české pivovary se situace začíná pomalu zlepšovat. V roce 2017 byl počet funkčních pivovarů v České republice 435, což se vyrovnalo stavu zhruba v roce 1930.⁸

K několika stálým velkým producentům přibývají nové a to především minipivovary (jejich podíl na pivním trhu je však stále jen 2%), některé staré se obnovují. Ročně je otvíráno v současnosti přibližně 50 pivovarů, některé však dále zanikají. Zároveň klesá i počet lidí, kteří si přijdou české pivo vychutnat do hospody, dnes je to asi jen 39% spotřebitelů.⁸ Vzhledem ke staletými udržované tradici českého pivovarnictví je ale na místě tyto unikátní a svým charakterem originální průmyslové stavby, které ještě nedošly úplnému zániku, chránit a obnovovat. Jednou by třeba

každý z nás opět mohl mít ve svém okolí ten jeden unikátní pivovar, který se chutí svého piva bude odlišovat od pivovaru v sousedním městě a české pivo tak opět nabyde na rozmanitosti.

Mezi nově vzniklé minipivovary, které si hrdě budují svoji místní klientelu, patří například Pivolod' v Praze, která je zdárným příkladem toho, že pivo se dá vařit opravdu kdekoliv, třeba i na Vltavě. Dále třeba Černý orl, Rychta v Ústí nad Labem, pivovar Millenium a další. Nové pivovary a pivovárky jsou zakládány i tam, kde bychom to možná nečekali a sice v horských oblastech, jako například Trautenberk a Neratov. Výroba piva v Neratově navíc přináší nejen lahodné pivo se specifickou chutí, ale zároveň pomáhá snížit nezaměstnanost v regionu a zaměstnává sociálně znevýhodněné osoby.⁹ Na českém území bychom ale našli také obnovené starší pivovary, například Kamenici nad Lipou, Malešov, Jarošov, Lobeč, Ossegg a další.

Menším podnikům se čím dál více daří získávat si klientelu, a to především mezi místními. Velkovýrobcům se často snaží konkurovat nezaměnitelnou a specifickou chutí, kterou se od ostatních piv rádi odlišují. Daří se jim to mimo jiné také proto, že i českému spotřebiteli začíná čím dál více záležet na kvalitě a lokaci toho daného druhu piva, což nahrává něčemu, co bychom mohli s nadšátkou označit jako „pivní turistika.“⁷

Kbelský pivovar s restaurací

pivovar Neratov

pivovar Malešov

pivovar Kamenice pod Lipou

pivovar Lobeč

cisterciácký pivovar Osseg

AKTUÁLNÍ STAV PIVOVAR- NICTVÍ VE SVĚTĚ

Fenomén Craft Breweries

Ve světě už nějakou dobu nabývají na popularitě tyto malé až mikropivovary s tradiční řemeslnou výrobou. Jejich vzestup přinesla vlna nevole, která se vzedmula v USA již v 80. letech proti unifikované a poněkud mdlé chuti piv uvařených v obřích amerických průmyslových pivovarech. Nově vaří pivo na bázi starých německých, belgických a britských receptur a přidávají do něj nejrůznější ingredience jen aby docílili nové a nezaměnitelné chuti. I přesto, že takovéto pivo je až o 100% dražší než pivo průmyslové, ve Spojených státech se těší obrovské popularitě, která tkví právě v rozmanitosti chutí. Ze 6000 menších pivovarů v USA jich více jak třetina využívá tuto řemeslnou výrobu, dokonce statistiky říkají, že každé sedmé vypité pivo v USA po-

chází právě z těchto mikropivovarů.¹⁰

Pivní avantgarda přišla i do dalších zemí a to jak v Jižní Americe (Brazílie), tak i v Evropě (Švédsko, Belgie, Německo, Velká Británie). Dokonce už i spotřebitelé ze zbylé části Evropy začali vyhledávat piva z kvalitních surovin s nezaměnitelnou chutí. Řemeslné pivo se vaří v Římě, Budapešti nebo třeba v Petrohradě. Podobný, avšak o něco pomalejší nástup mají minipivovary i u nás, ač se může zdát, že uspokojit českého spotřebitele bude složitější, postupem času snad bude čím dál větší skupina lidí dbát právě na kvalitu a originalitu té dané značky.⁸

POČÁTKY VAŘENÍ PIVA

Pivo se poprvé začalo vařit už v Mezopotámii. Jako další ho v období 3000 – 2800 let př. n. l. vařili Sumerové a Babyloňané, pivo se pak pilo i v Egyptě a Palestině. Na českém území jako první začali pivo vařit Bójové, později Slované.¹

Slovem pivovar rozumíme souhrn všech prostor výrobního komplexu, ve kterém jsou umístěny technologie výroby sladu a piva obsahující 2 základní výrobní jednotky: sladovnu a pivovar. Během 600 let prošly po stavební stránce značnými proměnami kvůli modernizaci technologií, měnilo se uspořádání staveb, konstrukce i architektonický výraz, který podléhal slohům a společenským poměrům dané doby. Sladovny byly původně samostatné budovy na okrajích měst nebo za městy (kvůli častým požárům), od 16. století se začali propojovat s pivovary.¹

Do pol. 19. století byla pivovarská technologie spíše řemeslnou výrobou a byla umístěna v 1 budově půdorysně rozdělené na jednotlivé výrobní prostory. Následným zdokonalováním výroby vyvstaly požadavky na to specifické výrobní části nějak uspořádat. Došlo k modernizaci a přechodu na výrobu průmyslovou. To se dělo v období od pol. 19. století do 80. let 19. století. Z jedné budovy se postupně stal komplex více staveb navazujících výrobních procesů. Vznikají tak stavby na první pohled charakteristické svým složitým a sofistikovaným uspořádáním, které se dají snadno identifikovat dle druhu výroby a data jejich vzniku. Pro české pivovarství je charakteristická kontinuita nepřetržitého vývoje i stavebního fondu.¹

Období 993 – 1517

Rokem 993 se datuje počátek pivovarnictví a sice v břevnovském klášteře, jak je známo z písemných pramenů. V počátcích pivo vyráběl kdokoliv, prostí lidé v domácnostech, mniši v kláštorech i vrchnost na svých sídlech. V té nejprostší podobě se pivo vařilo v kotlích nad ohništěm a kvasilo v komoře. Speciální prostory pro výrobu pak byly vyčleněny především ve větších panských sídlech. Od 13. století se pak podmínky pro vaření piva mění a várečné právo je udělováno jednotlivým domům. Výroba piva byla roztržštěna do několika oddělených řemesel. Sladovnicki slad převáželi do mlýnů a odtud do samot-

ných právovárečných domů s charakteristickými vraty. Distribuce piva pak byla zajištěna šenkýři. Nejstarší dochovaná sladovna je ze 14. století v Praze na Perštýně.⁷

bývalý pivovar u Břevnovského klášteřa

Břevnovský klášter dnes

Bývalý právovárečný dům v Kadani

Období 1517 – 1842

V roce 1517 Ludvík Jagellonský přiděluje právo vařit pivo i šlechtě. Největší skupinou staveb jsou tak tou dobou panské pivovary. Po třicetileté válce a dále pak v 18. století dochází k postupnému zániku právovárečných domů, které se spojují a zakládají se měšťanské pivovary, které stále ještě využívají řemeslnou výrobu. Pivovary mohly mít charakter obdélného hospodářského stavení se sedlovou střechou, nebo potom dvoukřídlého či čtyřkřídlého půdorysu. Mimo pivovary měšťanské dochází také k zakládání tzv. panských pivovarů, které byly součástí panských nebo hospodářských dvorů. Od 40. let se pivovary začínají postupně modernizovat a využívají nejnovějších technologií, mimo jiné přechází na parní provoz. Za revoluční je v tomto ohledu považována stavba měšťanského pivovaru v Plzni v roce 1842, jímž se u nás datuje přechod na průmyslovou výrobu piva.¹

měšťanský pivovar v Plzni

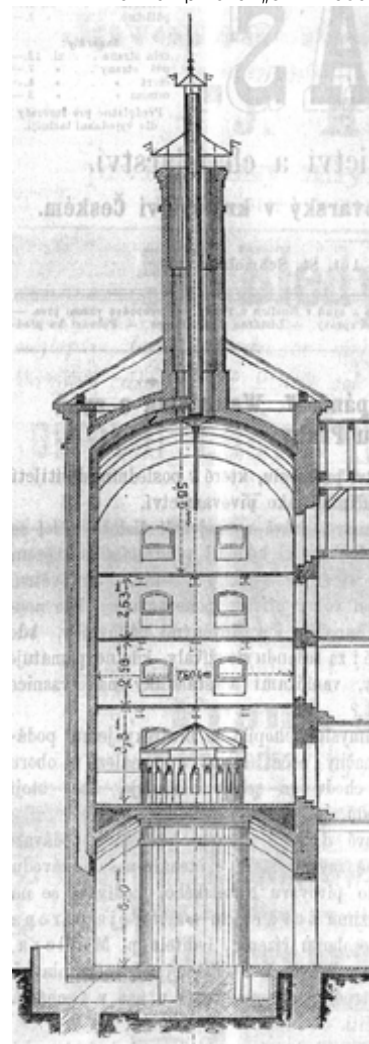
Období 1842 – 1930

V 19. století do Čech přichází technologie vysokého vzdušného dvoulískového hvozdu dle teorie Františka Ondřeje Poupěte, která využívá odpadní teplo z varny. Od 40. let 19. st. také dochází k zavádění spodního kvašení. První vaření piva parou zavedl ve svém pivovaru v Praze „U Primasů“ František Wanka v roce 1846, podle patentu anglických sládků. To vyžadovalo mimo jiné výstavbu i několika kotelen. Navíc si od konce 60. let mohl postavit pivovar úplně kdokoli dle živnostenského řádu, pivovarů proto výrazně přibývalo. V této době se také ve velkém zavádí použití strojního motoru pro pivovarnickou výrobu a pivovary se ve velkém moderni-

zují. Mimo jiné se již nevyužívá přírodního ledu k chlazení, ale zimotvorných zařízení, ve 20. letech 20. století je to např. čpavek. Každý technologický postup ve výrobě má pak vlastní prostory. Nejmladším historickým pivovarem dokládající toto industriální období naší země je pivovar Tupaďly z roku 1930.¹

Wankův pivovar „U Primasů“

stojatý hvozď nuselského pivovaru

VÝROBA PIVA

SUROVINY

1/ VODA

Voda je základem piva, měla by být měkká. Je dodávána buď z hlubinných studen nebo přečištěná z přírodního zdroje. Městské pivovary většinou využívají vodu z běžného vodovodního řadu, voda ale musí být velmi dobře upravena, její kvalita je stěžejní. Dnes se voda používá ve velkých průmyslových pivovarech ještě jednou. Jedná se o výrobu piva typu HGB, pivo se uvaří ve větší koncentraci a před stáčením do obalů se zředí vodou na požadovaný stupeň nasycení. Takto upravené pivo však s tím tradičním českým nemá vůbec nic společného a správný sládek by ředění piva nikdy nedopustil.¹

2/ SLAD

Do třicetileté války se v českých zemích používal slad pšeničný (weissbier), dnes používáme slad z ječmene, pro výrobu je výhodnější a zároveň je i levnější. Ječnému pivo se říká takzvané pivo „červené“, které dělá charakteristickou tělnatost českého piva, dodává mu říz, ale pivo přesto zůstává osvěžující. Sladovnictví bylo samostatným řemeslem již od počátku 13. století a často bylo spojováno s mlýnem. Slad vzniká namočením obilného zrna vodou s následným klíčením a usušením na lískách sladovnických pecí (hvozdu), tomuto procesu se říká hvozdnění. Tento chemický proces, kdy se v zrna škroby mění na cukr, je velmi důležitý pro pivo samotné. Sladování trvá zhruba týden a pak by mělo následovat ležení usušeného sladového zrna po určitou dobu. Doba ležení je často opomíjena, dodržují ji právě jen malé pivovary.¹

3/ CHMEL

Chmel dodává pivu hořkosladký nádech a zároveň ho konzervuje. Pro české pivo je typická výrazná hořkost, jenž se dobře kombinuje s tradiční českou kuchyní. Pěstování chmelové révy má v Čechách dlouhou tradici, klasické hlávky chmele už ale ustupují a do sladiny se již spíše přidávají chmelové granulace nebo hořší – chmelový extrakt. Chmel je přidáván do sladiny a poté nastává proces zvaný chmelovar, který trvá zhruba 10 až 12 hodin a nedá se zkrátit.¹

4/ KVASNICE

Kvasnice určují výsledný charakter piva. Přidávají se na spilce do otevřených kádí nebo cylindro-kónických tanků. Cílem je přeměna zkvasitelných cukrů na alkohol. Během procesu se z kádí uvolňuje jako vedlejší produkt CO_2 . Hlavní kvašení by mělo probíhat v rozmezí 1-2 týdnů (záleží na alk. hodnotě piva), ale v cylindro-kónických tankách se dá zkrátit až na několik hodin. Zároveň se dnes pěstují speciální kmeny kvasnic, které jsou ekonomičtější, ale méně kvalitní.¹

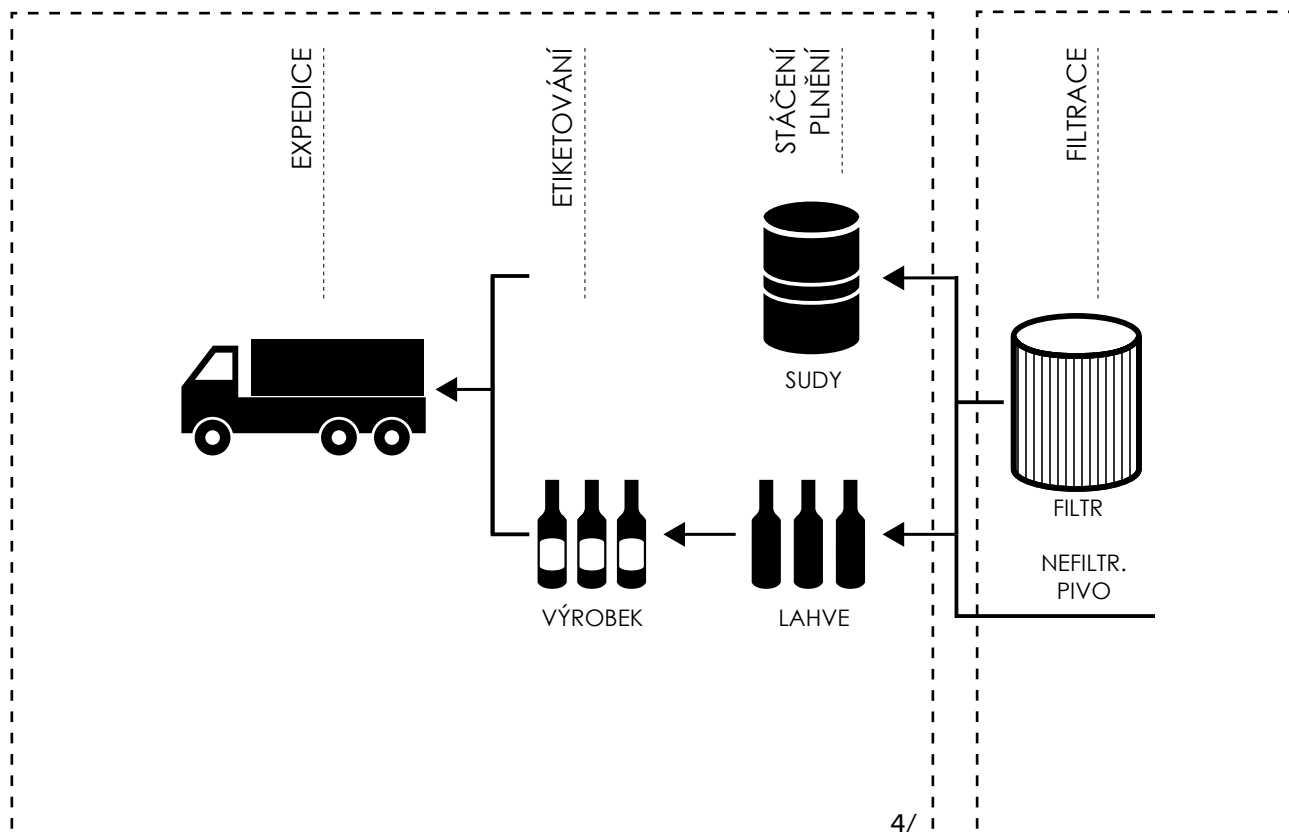
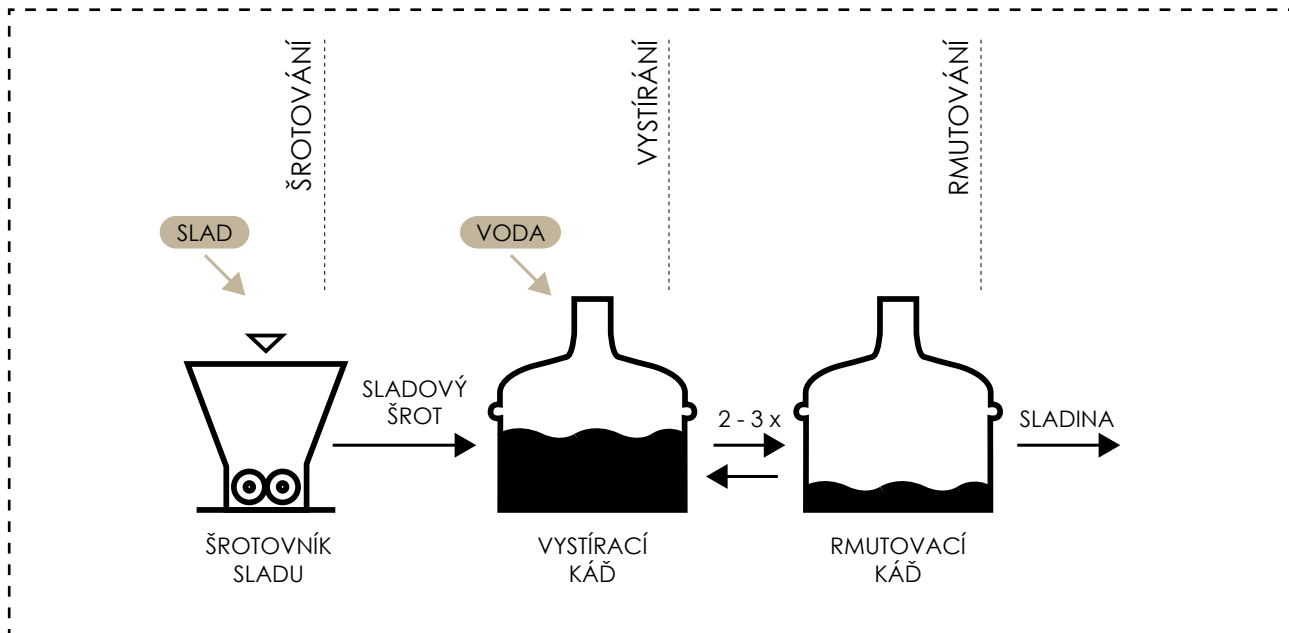

POSTUP VÝROBY

Nejprve slad sešrotuje ve speciálním šrotovníku, poté je ve vystírací kádi smíchán s vodou a několikrát rmutován. Provařením vody a sladu vzniká sladina (podíl sladu vytváří pozdější „sílu“ piva). Sladinou je vlastně sladká šťáva, 1. vývojový stupeň výroby. Sladina je poté scezena do mladinové pánve, kde

dochází k chmelovaru. Proces vaření probíhá ve varně a trvá cca 10-12 hod.

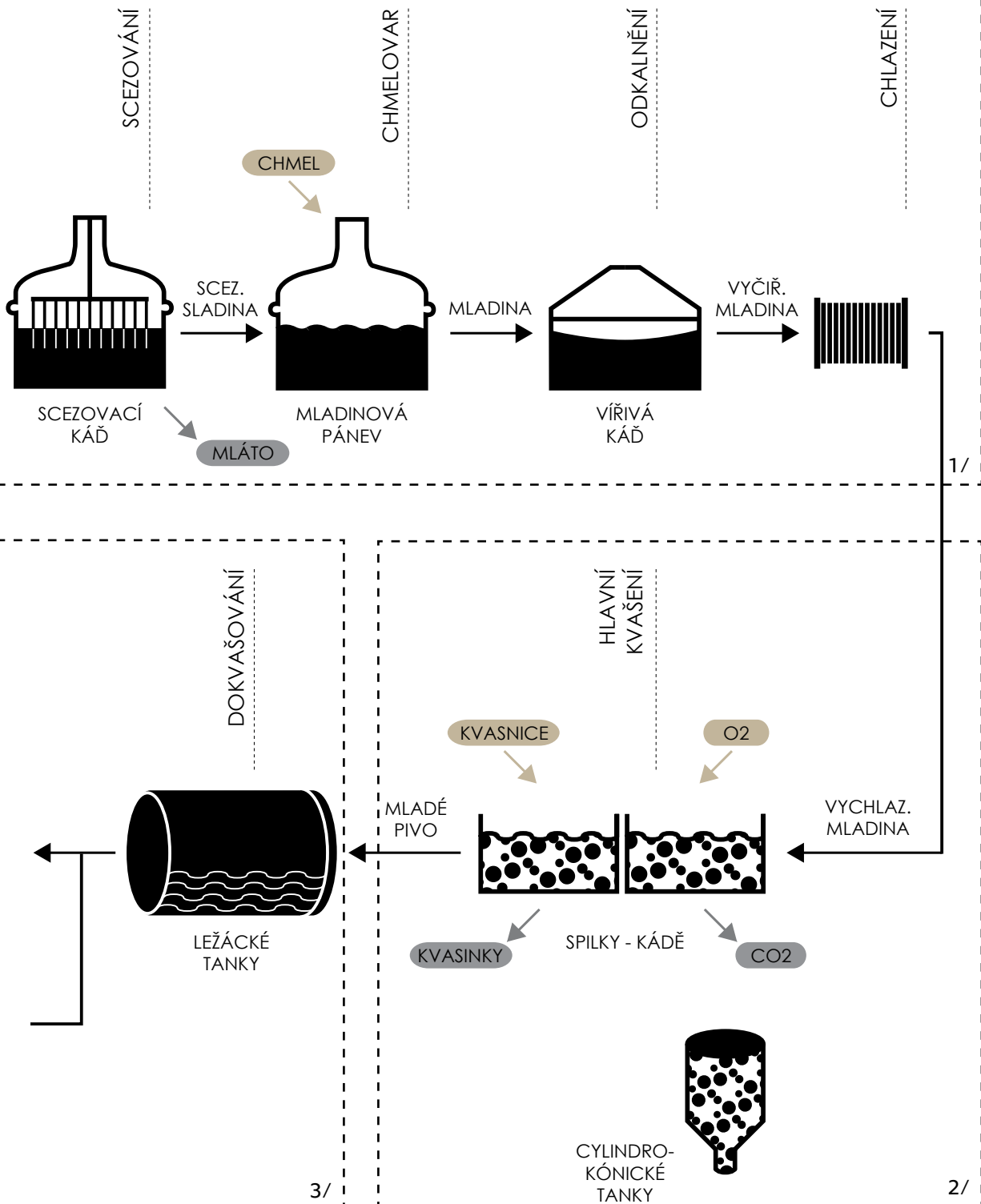
Z varny je vyčiřená a zchlazená mladina je přivedena na spilku s otevřenými káděmi nebo cylindro-kónickými tanky, kde je zakvášena přidáním pivovarských kvasnic. Na spilce dochází k přeměně zkvasitelných cukrů na alkohol za uvolňování CO_2 . Hlavní kvašení by mělo probíhat v rozmezí 1-2 týdnů, ale v tančích se uskuteční během několika hodin. Po

zkvašení a získání „mladého piva“ s potřebným stupněm alkoholu se vše přečerpá do sklepa, kde mladé pivo zraje.

Mok dozrává ve sklepě při teplotách 0 až 5°C (u silnějších ležáků až několik měsíců) – dnes se ve sklepích opět uplatňují tanky (z měsíců se stávají dny). Poté následuje už jen dokvašení a finální úprava – filtrace a expedice. Pivo ideálně podáváme v rozmezí 7 až 10°C.¹

- 1/ varna
- 2/ spilka
- 3/ ležácké sklepy
- 4/ stáčírna

ARCHITEKTURA PIVOVARŮ

TYPY VÝROBY

Starší řemeslná výroba piva do pol. 19. st. neměla žádné zvláštní požadavky na konstrukce ani prostory. Důležitou roli hrála akorát stabilní teplota. Takovéto pivovary se u nás nacházely již od 13. století jako městské právovárečné domy. Od 16. do poloviny 19. století se tak pivovar nacházel pouze v jedné přízemní nebo patrové stavbě obdélného půdorysu, která mohla být i podsklepená. Charakteristický pro ni byl podélný větrák v sedle střechy nad varnou.

Milníkem v pivovarnické historii byl návrh ideálního pivovaru od sládka Františka Ondřeje Poupěte na úplném počátku 19. století. Poupě je dosud právem považován, za průkopníka kvalitní moderní technologie vaření piva, dokonce v Brně založil i první pivovarnickou školu na světě. Podle Poupěte by měl být pivovar orientován k východu, sklepy k severu a měl by být u zdroje, který obsahuje dostatek vody. Nezbytností je také vysoká varna, která měla mít sedlovou střechu s odvětráním unikajících par z chmelovaru. Vedle humen navrhoval hvozd – valach, mezi hvozdem a varnou potom šíji, která umožňovala vytápění. Za varnou se měly nacházet spilky a sklepy, pod spilkami

další sklepy a lednice. Sládkův byt a půda na ječmen byla navržena v 1. patře, byt byl napojen přímo na varnu, aby sládek mohl chodit várku pravidelně kontrolovat. Ve 2. patře pak byla půda na slad.¹

Poupě svůj ideální pivovar sice postavit nestihl, celé další století se však pivovary stavěly právě podle něho. Od poloviny 19. století pivovarnictví přechází již na plně průmyslovou výrobu. Typické pro něho je složité a sofistikované uspořádání jednotlivých prostorů a budov, které se dá identifikovat dle druhu výroby a data vzniku. Současné pivovary již často nepotřebují takto složitý systém na sebe navazujících prostorů, obzvláště ty malé a minipivovary se čím dál častěji vrací k jednoprostorovému řešení sice s moderní technologií uvnitř, která je ale řemeslně zpracovávána.¹

SLADOVNA

1/ SLADOVNA

- horizontální hmota s vertikálou hvozdu, který přibývá v 19. století
- produkuje slad, což je hotový výrobek, převážející se do pivovaru
- nemusí být svázána s pivovarem
- humno, hvozď, prostory pro čištění a třídění ječmene a ječné a sladové půdy, valečka
- sladovna ze sýpky – pevný zděný obvodový plášť obdélníkové stavby s větracími otvory, skeletová vnitřní konstrukce často dřevěná, vnitřní podpory od sebe vzdáleny 3,5 – 4,5 metru.²

2/ HUMNO

- pro sladování ječmene (máčení a klíčení)
- zpoč. mohutné pilíře s klenbami, v 19. století nahrazeny litinovými se zaklenutím do I profilů, cca od roku 1920 pak železobetonový trémový strop na betonových sloupech
- do 19. st. v humnech kamenný, zděný nebo dubový náduvník (kád' pro máčení ječmene)
- v 19. st. se staví máčírny, namáčecí štoky jsou v patře nad humnem
- vždy zajištěn přívod vzduchu a odvětrání CO₂, izolace tloušťkou zdi proti změnám teploty
- podsklepní místnost, klenby mají rozpětí asi 4 m, světlá výška asi 4 – 4,5 m
- materiály a konstrukce s ohledem na stálé vlhko (železné konstrukce omítnuty)¹

3/ HVOZD

- hlavní součást sladovny
- sušení naklíč. ječmene uměle vyvozeným teplem, po odklíčení – transport do pivovaru
- ležatý - klenutá místnost, v jejímž vrcholu byl lapák na kouř
- jednodílný vodorovný vzdušný – od poč. 19. st. mezistupeň mezi ležatým a stojatým hvozdem
- stojatý vzdušný hvozď – věžová stavba, bez kouře, s topnými tělesy – kalorifery, nad hvozdem kupole s hvozďovým komínem na vrcholu s „kloboukem pana starého“ či „bábou“
- valečka – odležení mladého sladu a zbavení části vlhkosti ¹

4/ PŮDA

- rozsáhlé prostory, navazují přímo na hvozď, slad zde vysychá alespoň měsíc
- malá okna ven, vnitřní konstrukce tvoří skelet (zděný, dřevěný, ocelový) ²¹

PIVOVAR

Dělí se na horké prostory – varnu a chladné hospodářství – štoky, spilka, sklepy a lednice.

1/ VARNA

- nejreprezentativnější prostor, technologické srdce pivovaru s charakteristickými káděmi
- prostorná místnost s vysokou světlou výškou, dříve otevřená do krovu, později zaklenutá segmentovými klenbami do profilů podepřená litinovými sloupy, prostor částečně přepatrován
- vysoká úzká průmyslově zasklená okna, ve střeše komín a větrák
- ve střeše v hřebeni podélný „párník“ ventilační nadstřešník pro odvod páry
- varní komíny a komíny od parního kotle
- v sousedství půdy na slad, šrotárna, váha, zásobníky na vodu a bojler, později kotelná¹

2/ ŠTOKY

- uvařená mladina jde z varny na štoky, kde je ochlazená, důležité proudění vzduchu
- mělké rozměrné nádoby pův. z dřevěných fošen, od 50. let 19. st. mosazné, měděné, železné vyvýšení na pilířích
- nejprve souč. varny, později samost. místnost a v poslední čtvrtině 19. sto. štoky v horním patře budovy chladného hospodářství proto, aby ochlazená mladina mohla gravitačně odtékat do spodní spilky
- obdélníkový půdorys, otevřené do krovu, okna s žaluziemi pro regulaci vpouštěného vzduchu¹

3/ SPILKA

- pro umístění technologie kvašení
- dříve podzemní klenutý prostor pro kvasné kádě, bez oken, co nejstálější teplota
- po přechodu na spodní kvašení (5 – 6 °C) v odděleném prostoru ve dřevěných / železobetonových kádích – asi týden
- u průmyslových pivovarů spilka pod štoky, pod stropem rozvod umělého chlazení, které nahradilo původní chlazení ledem
- s dalším vývojem spilka postupně součástí samostatné budovy
- dnes - často v jedné místnosti se zbytkem ležáckých tanků, kvašení v cylindro-kónických tancích¹

4/ SKLEPY, LEDNICE

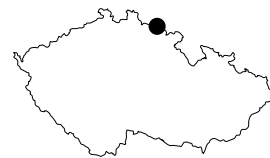
- ze spilek jde mladé pivo do sklepů, kde probíhá jeho dokvašování při teplotě 1 – 4°C po několik týdnů i měsíců
- nasycení piva CO₂ a jeho zjemnění v uzavřených ocelových ležáckých tancích (dřívě sudech)
- ideálně pod úrovní terénu pro udržení stálého klimatu
- v návaznosti na sklepy dřív umístěny lednice s přírodním ledem pro udržení stálé teploty, dnes nahrazeno umělým chlazením
- lednice – velké prostory s valenou klenbou, u průmyslových pivovarů – segmentová, led dopravován shozy, drážkou nebo výtahy, pivovary umísťovány v blízkosti rybníků²¹
- ležácké sklepy – rozvíjí se s novou technologií spodního kvašení, dřívě ve skále nebo ve svahu, později i nadzemní
- ve sklepiích větrací systém pro cirkulaci vzduchu, přívod studeného vzduchu z lednice a odvod vlhkosti
- podlaha ve spádu, stále suchá¹

PŘÍPADOVÉ STUDIE

MINIPIVOVAR TRAUTENBERK

místo: Horní Malá Úpa 87, Malá Úpa, ČR
architekt: ADR s.r.o. Petr Kolář, Aleš Lapka
projekt: 2015
realizace: 2017
kapacita: 10 000 hl piva ročně

Minipivovar Trautenberk leží pod sjezdovkou v Krkonoších na severu Čech, na samé hranici s Polskem. Jedná se o rekonstrukci původní horské chaty Toppeltovy boudy, kterou architekti očistili od početných novodobých přístaveb.

V přízemí se nachází krytá veranda s kvasnými tanky pivovarské výroby, situované jinak do podzemí. Na vstupní verandu navazuje restaurace s barem a zázemím pro hosty, doplněná o některé dobové prvky prvorepublikové architektury. Horní patro pak slouží pro ubytování 130 osob.

Materiálové řešení fasády kombinuje kamenný sokl, tradiční dřevěný obklad pojatý nevšedním způsobem a falcovaný plech. Minipivovar ročně vyprodukuje 10 000 hl piva.¹³

pohled severovýchodní

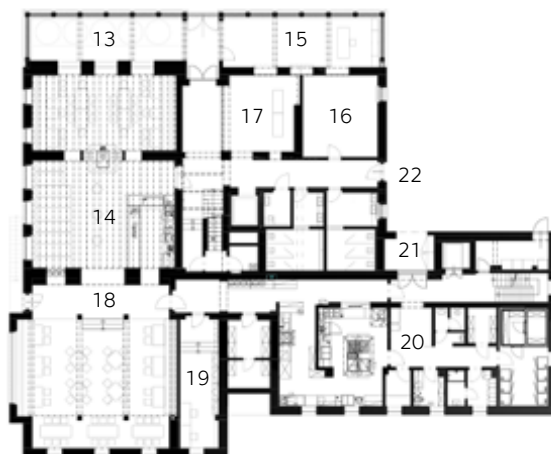

25 100 m

1PP

1/ CK tanky, mytí sudů	13/ průhled pivovar
2/ spilka	14/ hospoda, bar
3/ chladicí box	15/ prodejna
4/ sklad	16/ lyžařna
5/ varna	17/ lyžařská restaurace
6/ dopravník šrotu	18/ restaurace
7/ stáčírna	19/ kancelář
8/ vyvíječ páry	20/ zázemí rest. a zaměst.
9/ ležácký sklep	21/ zásobování
10/ generátor dusíku	22/ vstup lyžaři
11/ strojovna chlazení	
12/ technická část	

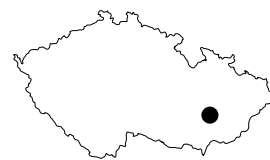

1NP

1,5 6 m

RESTAURACE A PIVOVAR U TOMANA, BRNO

místo: nám. Svobody 22, 602 00 Brno
 architekt: studio a53 architekti s.r.o.
 projekt: 2017
 realizace: 2018
 kapacita: ?

Tento projekt minipivovaru s restaurací v přízemí a podzemí a apartmány v patrech, byl součástí zadání na rekonstrukci celého městského domu č.p. 22 na náměstí Svobody v Brně. Restauraci s pivovarem tvoří zhruba 400 m² podlažní plochy ve dvou patrech. Apartmány nad restaurací by měly sloužit jak k dlouhodobému, tak ke krátkodobému pronájmu.

Původně byla v přízemí domu Tomanova cukrárna, později kavárna Nitra nebo například hudebniny. Postupem času byl však nevhodně upraven a začal postupně chátrat. Projekt pivovaru mu měl vdechnout nový život a obnovit zde Tomanův odkaz. Během stavby došlo k odstranění nevhodných úprav a některé historické prvky byly odhaleny a obnoveny (např. klenby, funkcionalistická okna nebo mramorové schodiště).¹⁰

Na parteru fasády je použit kamenný obklad, který doplňují velká tabulová okna. Zbytek fasády je členěn tradičně a byla na něm obnovena vápenná omítka. Interiér je přizpůsoben novému využití. Do přízemí s restaurací je umístěna varna tak, aby měl návštěvník možnost do výroby tímto způsobem nahlédnout. Pivnice má i patro s velkými okny do ulice. V suterénu pak pivo leží, zraje a stáčí se.

Industriální interiér vypráví postupně celý příběh domu a nese odkazy na minulost. Důležitou roli zde hrají různé typy osvětlení. Stěny jsou upraveny imitací hrubé vápenné omítky, v interiéru je dále použit například tahokov a ocelový na míru vyrobený nábytek.¹¹

- 1/ pivnice
- 2/ ležácké tanky
- 3/ restaurace
- 4/ kuchyně
- 5/ recepce
- 6/ restaurace 2NP
- 7/ zázemí hosti
- 8/ únikové schodiště z pokojů

25 100 m

1NP

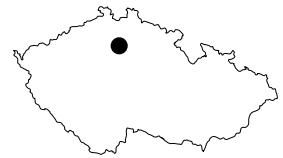
2NP

2,5 10 m

PIVOVAR LOBEČ

místo: Lobeč 34, 277 36 Lobeč, ČR
architekt: platforma RIOFRIO
projekt: 2009
realizace: 2009 - 2018
kapacita: ?

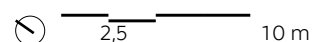
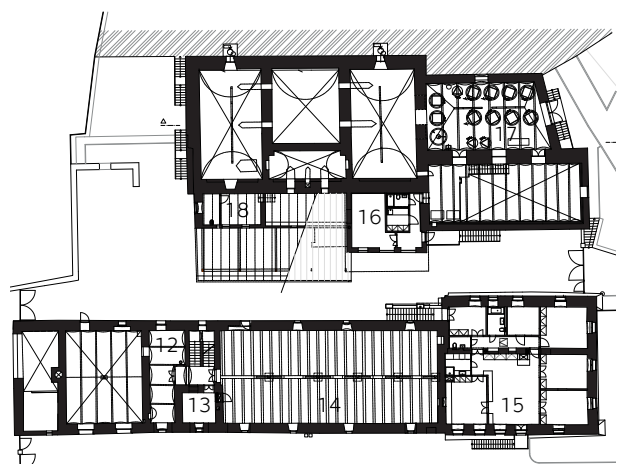
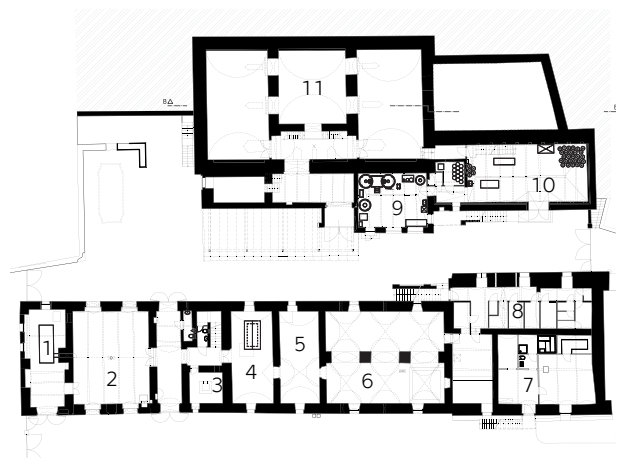
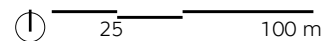

Pivovar Lobeč je unikátní svým příběhem. V roce 2007 ho totiž v havarijním stavu koupili mladí architekti, Jana a Pavel Prouzovi. Pivovar byl téměř na spadnutí, díky jejich péči a nadšení se ho v roce 2009 podařilo prohlásit technickou památkou. Architekti vypracovali projekt na jeho záchranu a společně s památkáři, úřady a dobrovolníky stavbu začali postupně obnovovat. Stavba se stala rychle jejich životním posláním.

Pivovar je unikátní dobou vzniku, jeho renesanční jádro lze datovat už do roku 1600. V provozu byl zhruba do 50. let 20. století, poté ho začal využívat státní statek a poměrně drasticky ho upravil. Cílem manželů Prouzových bylo z bývalého pivovaru vytvořit turisticky atraktivní bod Kokořínska a mimo jiné v něm obnovit výrobu piva. V bývalé vysoké varně architekti vytvořili pivovarský výčep, v síni bývalého ležatého hvozdu byla později vybudována restaurace. V patře nad ní se nachází sladové půdy, zrekonstruovaný „byt pana sládka“ a trvalá expozice k pivovaru. V podkrovním prostoru se dnes pořádají různé společenské nebo komunitní akce. Do další části budovy, která je z 19. století byla umístěna dnešní řemeslná pivovarnická výroba s novou varnou, provozní halou a ležáckým sklepem. V podkroví nad pivovarem je hned několik apartmánů pro návštěvníky. V jižní části – v bývalém domě pana sládka, dnes bydlí rodina Prouzových.

Záchrana pivovaru a jeho obnova byly roku 2015 oceněny prestižní památkářskou cenou Patrimonium pro futuro. Česká komora architektů pak nominovala stavbu na udělení přední evropské ceny za architekturu Mies van der Rohe Award 2017.¹⁴

1/ býv. strojovna	11/ býv. lednice
2/ býv. varna - výčep	12/ zázemí sládka - expozice
3/ hvozď	13/ hvozď - expozice
4/ síň hvozdu - expozice	14/ sladové půda - expozice
5/ pivnice	15/ byt majitelů patro
6/ restaurace	16/ kancelář
7/ byt majitelů přízemí	17/ ležácký sklep
8/ sklady a přípravný	18/ sklad, úklid
9/ varna a šrotovna	
10/ ležácký sklep	

PIVOVAR KAMENICE NAD LIPOU

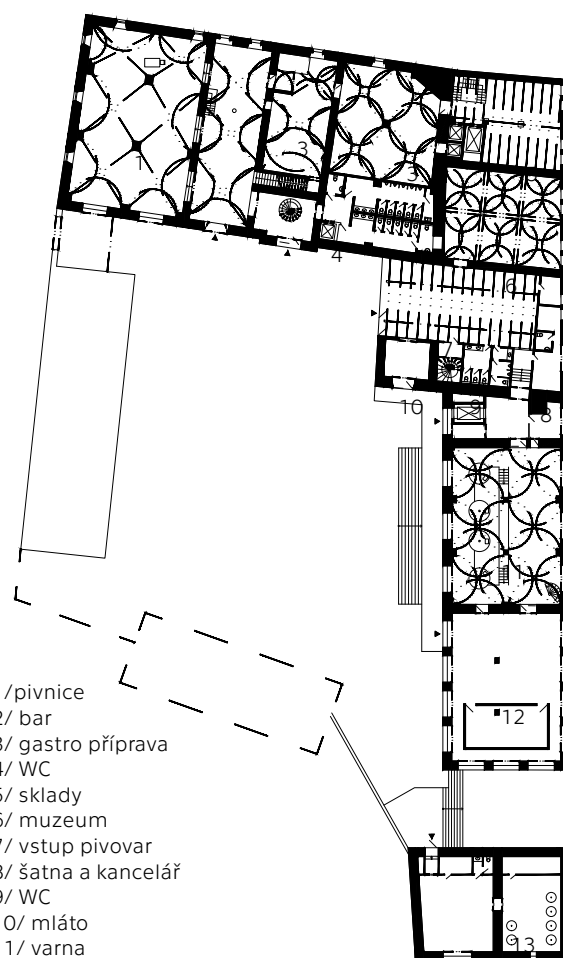
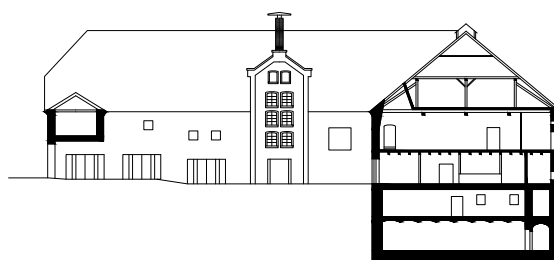
místo: Náměstí Čsl. armády 2, Kamenice nad Lipou, ČR
architekti: OTA atelier s.r.o., Tomáš Henel, Ondřej Fiala, Eva Hrubanová
projekt: 2016
realizace: 2018
výstav: cca 12 000 hl ročně

Stavba pivovaru se nachází na náměstí v Kamenici nad Lipou v místní památkové zóně. Areál pivovaru těsně přiléhá ke kamenickému zámku.

Pivovar tvoří soubor staveb, které obklopují vnitřní dvůr. Celková užitná plocha se rovná 2 290 m². Kromě samotného pivovaru je zde také restaurace, minipivovar sloužící pro výrobu speciálů, workshopy a podobně. Vše je doplněno nutným provozním záze-
mím.

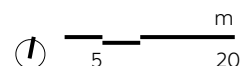
Vaření piva má v Kamenici nad Lipou dlouhou tradici, nejdříve pivo mohli vařit samotní občané, později byla výroba omezená jen na vrchnost. Té také patřil malý pivovar, jehož poslední přestavba ještě za pivovarnického provozu proběhla v druhé polovině 19. století. Výroba byla zastavena roku 1947 a později byl areál využíván ke skladování. Z těchto provozů vyplynuly necitlivé dostavby budovy sestávající se hlavně z dělení prostor příčkami a patry. Hlavní myšlenkou architektů bylo proto kromě navrácení původní funkce také očištění stavby od těchto dostaveb, zdůraznění a respekt k původně užitým materiálům a citlivé doplnění současnými prvky.

Stavba roku kraje Vysočina 2018 - Rekonstrukce občanských a bytových staveb za revitalizaci stávajícího rozsáhlého komplexu s potencionálem společenského oživení centra města (1. místo).¹⁵

- 1/ pivnice
- 2/ bar
- 3/ gastro příprava
- 4/ WC
- 5/ sklady
- 6/ muzeum
- 7/ vstup pivovar
- 8/ šatna a kancelář
- 9/ WC
- 10/ mláto
- 11/ varna
- 12/ stáčení a expedice
- 13/ mikropivovar

půdorys přízemí a řez

*Převzato od: TEREZA ČECHOVÁ

dvůr pivovaru, restaurace, varna

KLÁŠTERNÍ PIVOVAR ŽELIV

místo: Želiv 122, Želiv, ČR
rekonstrukce: 2016
výstav: 2 000 hl ročně

Klášter Želiv byl založen v roce 1139 řádem benediktinů, ale již v roce 1149 ho převzali premonstráti. Pivo se zde vařilo pravděpodobně již od 14. století. O století později byl areál zkonfiskován Jiřím z Poděbrad a dostala ho do vlastnictví šlechtická rodina Trčků. Také oni pivo vařili.

Později byl klášter opět navrácen premonstrátům. Na počátku 18. století, po velkém požáru, byl areál přestavěn mimo jiné Janem Blažejem Santinim.

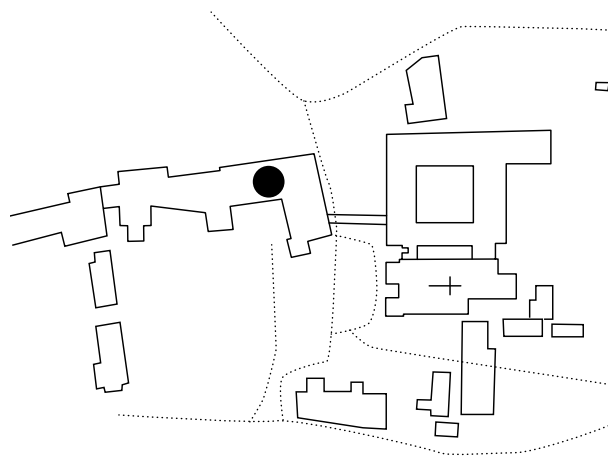
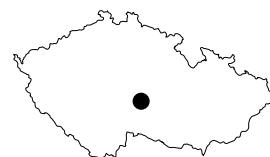
Mniši zde provozovali pivovar až do roku 1907, kdy klášter vyhořel. Po opravě stavby už se pivovar neobnovil.

V roce 1950 byl klášter zrušen. V letech 1954 až 1956 zde byla vězněná řada kněží a řeholníků. Poté zde fungovala psychiatrická léčebna.

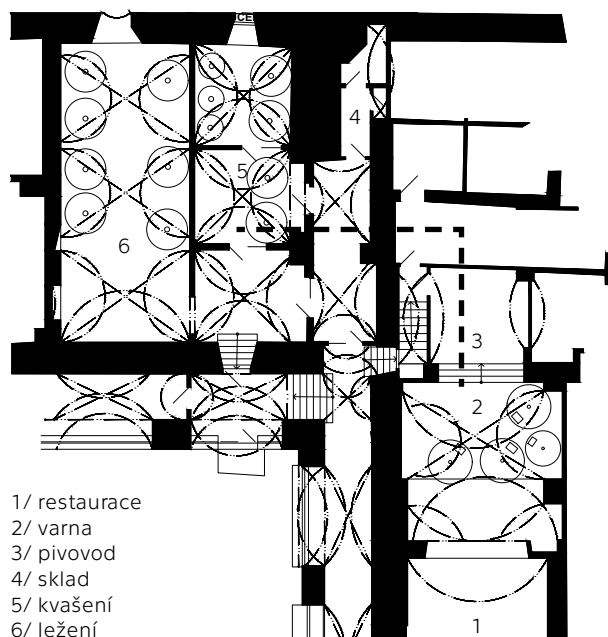
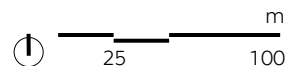
V roce 1990 byl areál navrácen do vlastnictví rádu premonstrátů. Pivovar byl obnovený v roce 2003. V roce 2010 bylo jeho zařízení výrazně modernizováno.

Roku 2016 byla v areálu zřízená restaurace, která přímo sousedí s varnou pivovaru. Kvůli tomu se rekonstrukcí navýšil výstav pivovaru na několik tisíc hektolitrů ročně. Dle odhadů by měla místní restaurace spotřebovat okolo 250 hektolitrů během roku. Zbylý objem je prodáván v místním obchodě nebo je exportován dál. Kromě běžných druhů piv pivovar příležitostně vaří také várky ochucené bylinami, s příchutí medoviny nebo višňi.

Klášter se sestává z jednopatrové budovy konventu postavené v 17. století. Tato stavba je soustředěná okolo dvora. V přízemí severního traktu se nachází refektář a v patře jsou prostory knihovny. Budova opatství je s konventem propojená patrovou chodbou. Zde je dnes umístěn pivovar, restaurace a hotel. Dál na západ se k budově připojuje palácová stavba Trčkova hradu. V okolí tohoto souboru jsou umístěné barokní hospodářské budovy. Areál je zařazen do seznamu národních kulturních památek.¹⁶

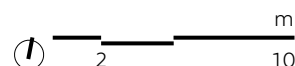

plán kláštera s vyznačeným pivovarem

- 1/ restaurace
- 2/ varna
- 3/ pivovod
- 4/ sklad
- 5/ kvašení
- 6/ ležení

půdorys přízemí

*Převzato od: TEREZA ČECHOVÁ

BŘEVNOVSKÝ KLÁŠTERNÍ PIVOVAR SV. VOJTĚCHA

místo: Markétská 1/28, Praha, ČR
rekonstrukce: 2011
výstav: 3 000 hl ročně

Břevnovský klášter byl založen na konci 10. století a je pravděpodobné, že pivovar zde vznikl nedlouho potom.

Areál byl zničen během husitských válek a navrácení konventu spojeném s obnovou budov se dočkal až na konci 17. století. Na přestavbě se mimo jiné podíleli Kryštof a Kilián Ignác Dietzenhoferové. V roce 1720 byl dokončen nový pivovar.

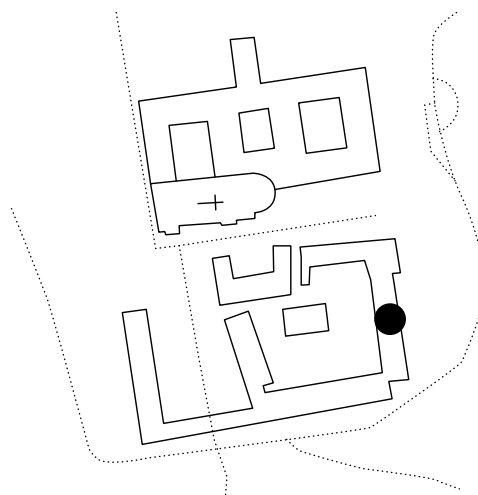
Ukončení výroby proběhlo v roce 1889 a později byl objekt kvůli výstavbě nové silnice zbourán.

K obnovení došlo v roce 2011 v budově bývalých stájí kláštera. Dnešní pivovar je dimenzován přibližně na 3 500 hektolitrů piva za rok, ale běžně se zde uvaří jen okolo 3 000 hektolitrů. Z produkce je zásobovaná místní restaurace a také několik dalších v Praze.

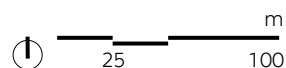
V přízemí budovy jsou umístěné kancelářské prostory a větší shromažďovací místnost. Dále je zde technická místnost a sklad o velikosti přibližně 30 m². Ve zbylé části přízemí je rozsáhlá prostora s hlavními zařízeními výroby - varnými káděmi, spilkami, cylindrokonickými a ležáckými tanky. Na tuto místnost navazuje prostor expedice, kde probíhá stáčení do tanků a lahví. V podkroví je malý přednáškový sál. Budova má také sklep, ve

kterém je dekoračně uloženo několik sudů.

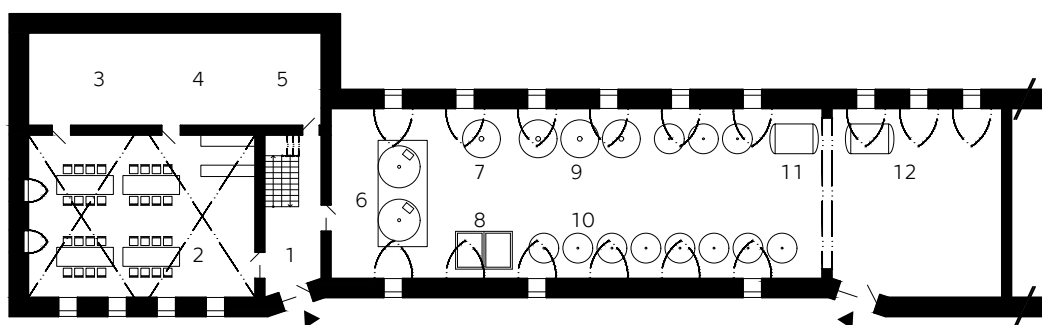
Pivovar pořádá organizované prohlídky a je zde také školící centrum pro sládky z minipivovarů.¹⁷

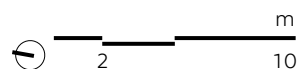
plán kláštera s vyznačeným pivovarem

- 1/ vchod
- 2/ sál
- 3/ kanceláře
- 4/ hygien. zázemí
- 5/ sklad
- 6/ varna
- 7/ chlazení
- 8/ spilky
- 9/ kvasné tanky
- 10/ ležácké tanky
- 11/ stáčení
- 12/ expedice

půdorys přízemí

*Převzato od: TEREZA ČECHOVÁ

KLÁŠTERNÍ PIVOVAR OSEK

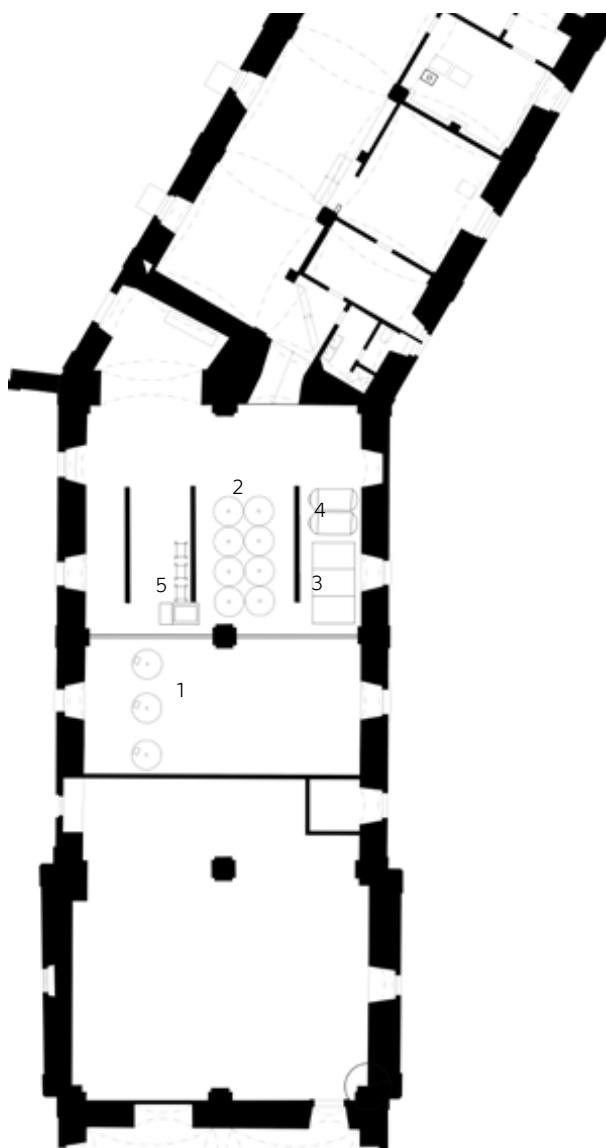

místo: Dolnonádražní 484, Osek, Teplice, ČR
architekt: neznámý
založen: 1701
renovace: 2009 - 2016
kapacita: 2000 hl

Pivovar byl v klášteře Osek již kolem roku 1645, nicméně v době barokní přestavby byl přesunut do současných prostor. Byl postupně modernizován a rozšiřován a fungoval až do roku 1946. Poté prostory sloužily několik let jako sklad a stáčírna mosteckého pivovaru. Do provozu se vrátil po zhruba 70ti letech a je funkční dodnes.

K výrobě piva používá vodu z Krušných hor, chmel z Žatce a slad ze Severních čech. Rekordním rokem byl pro pivovar rok 1901 kdy natočil přes 23 500 hl piva. ¹⁸

- 1/ varna
- 2/ vířivá kád'
- 3/ spilka
- 4/ ležácké tanky
- 5/ filtrace

*Převzato od: BARBORA SOUČKOVÁ

PIVOVAR NÁRODNÍ

místo: Národní 8, Praha, ČR
realizace: 2015
výstav: 1 200 hl ročně

Pivovar Národní se nachází v centru Prahy, v sousedství nové scény Národního divadla. Původně byla stavba součástí areálu kláštera Voršilek. Ty si zdejší klášter vystavěly na konci 17. století na místě několika středověkých budov, mimo jiné sladovny.

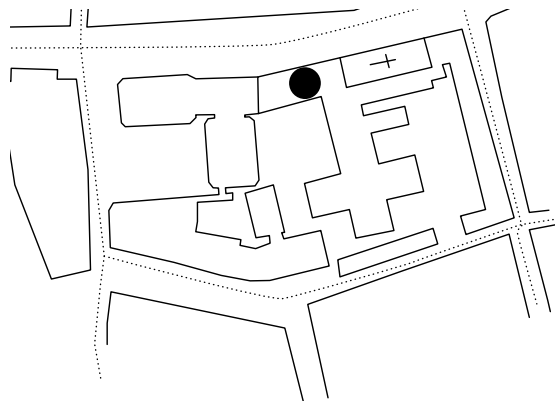
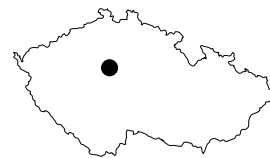
Na návrhu kláštera se podílel Kilián Ignác Dietzenhofer. Areál obsahoval internátní školu, divadlo, knihovnu a další. Byl zrušen Josefem II. a poté po obnově znovu v roce 1951. Roku 1991 byl řádu navrácen.

K pivovaru náleží také restaurace, která je umístěná v přízemí budovy. V místnosti propojující restauraci se zahrádkou ve dvoře je umístěná varna pivovaru se dvěma mosaznými varnými káděmi. V přímém napojení na varnu je šrotovna o velikosti přibližně 4 m². Zadním schodištěm je varna propojena se zbylými částmi pivovaru, které jsou umístěné v suterénu.

V největší místnosti suterénu je vířivá káď, cylindrokonické tanky a ležácké tanky. V sousední místnosti jsou tři otevřené spilky, kde pivo kvasí. V suterénu je také sklad chmele se sudy napojenými na výčep. Je zde také hygienické zázemí.

Pivovar má výstav přibližně 2 hektolitřů za rok a obsluhují ho dva zaměstnanci.

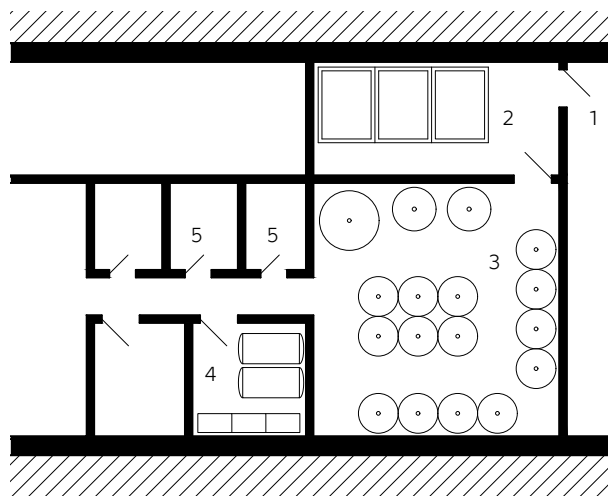
- 1/ schodiště do přízemí
- 2/ kvasné spilky
- 3/ kvašení a ležení
- 4/ sklad chmele se sudy
- 5/ hygienické zázemí

plán s vyznačeným pivovarem

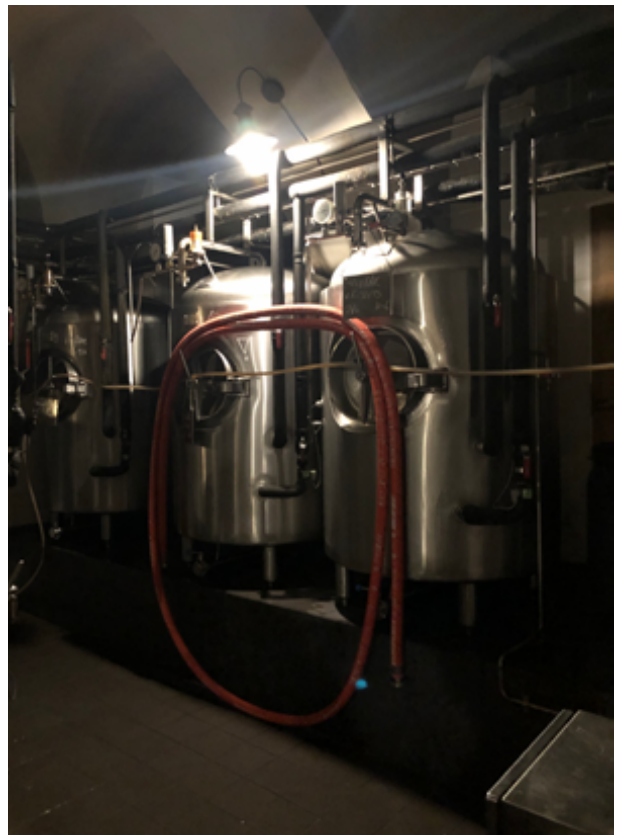
25 100 m

půdorys suterénu

1 7 m

INDUSTRIAL BREWERY PUB IN SAIGON, HO CHI MINH CITY, VIETNAM

místo: 181 - 185 Lý Tự Trọng, Phường Bến Thành, Quận 1, Hồ Chí Minh, Vietnam
architekt: T3 ARCHITECTURE ASIA
projekt: 2016
realizace: 2016
kapacita: 500 m²

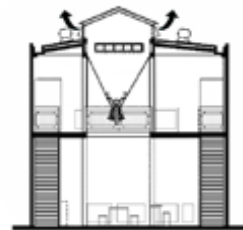
Architekti ze studia T3 byli požádáni o to, aby do staré budovy v Saigonu, se skeletovým nosným systémem, navrhli nový koncept pivovarské budovy s odkazem na severoevropskou průmyslovou atmosféru počátku 20. století. Pivo se zde vaří opět řemeslným způsobem podle tradiční belgické receptury. Ačkoliv je interiér víceméně evropský, stále se však pivovar nachází v severním Vietnamu, bylo nutné ho tedy místnímu tropickému klimatu přizpůsobit. Architekti zároveň dbali i na úsporu energie a snažili se zredukovat uhlíkovou stopu na minimum. Část prostoru je například větrána pouze přirozeně nebo s použitím nástropních ventilátorů. Jsou zde znovupoužity staré Saigonské cihly, na nádvoří byl ponechán velký strom, který prostor příjemně zastíňuje a filtruje, vnější obvodové stěny jsou zelené.

Pivovarská technologie se opět výrazně uplatňuje v interiéru restaurace, návštěvník je tak vtažen přímo do první fáze výroby. Interiér je rovněž protkaný různými uměleckými díly, které odkazují na belgickou kulturu, někdy až na hranici vkusu, to už však nejspíš k asijské architektuře tak nějak patří. Všechny zámečnické výrobky však byly ukovány místními kováři. Další materiály pochází z různých míst v Saigonu, jsou recyklované a znovupoužité zde.²⁰

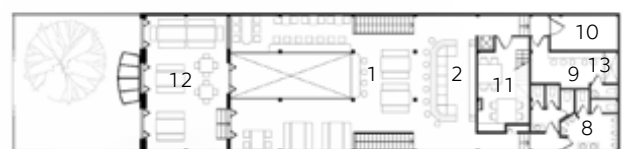
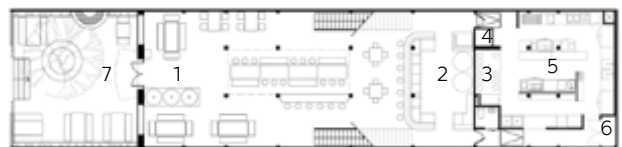
1/ restaurace	8/ zázemí hosté
2/ bar	9/ zázemí zaměstnanci
3/ chladicí zařízení	10/ sklad
4/ zásobník plynu	11/ kancelář
5/ kuchyně	12/ salonek
6/ odpad	13/ odvětrání
7/ dvorek	

⊕ 25 100 m

2,5 10 m

⊕ 2,5 10 m

MUZEUM PIVOVARNICTVÍ V TYCHÁCH, POLSKO

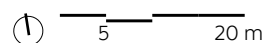
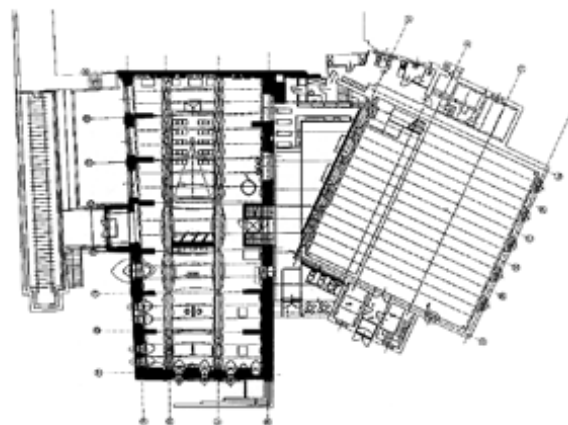
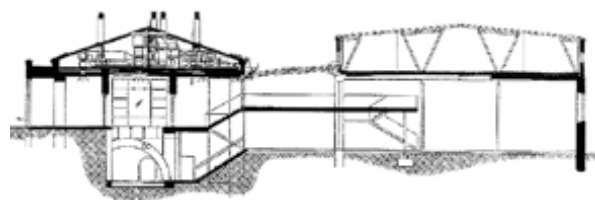
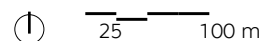
místo: ul. Katowicka 9, Tychy, Polsko
architekt: Tomasz Konior Studio
projekt: 2004
realizace: 2004
kapacita: 1437 m²

Muzeum pivovarnictví v Tychách v Polsku je jen jednou částí obřího komplexu dosud funkčního pivovaru, který zde produkuje pivo pilsenského typu již od 17. století. Areál je téměř městem ve městě. Jelikož místní pivovar patří 2. největšímu výrobcí piva na světě – Sabmiller, měl majitel dostatek prostředků pro vybudování kulturního centra ve zbytku budov tohoto areálu.

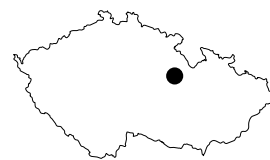
Cílem projektu studia Konior bylo přiblížit dějiny vaření piva ve Slezku k dějinnému kontextu celé země. Propojili tak dvě funkce – muzeum pivovarnictví, které bylo umístěno do bývalé tovární evangelické kaple, s regionálním muzeem, jež se dnes nachází v bývalé sušárně mláta. Budovy jsou mezi sebou propojeny prosklenou vstupní halou, která tak vkusně doplňuje industriální budovy z konce 19. století.

V interiéru haly na první pohled zaujme spojovací betonová lávka a nad ní střešní světlík. Původní zdi jsou ponechány surové cihelné, bez omítek, na podlaze se uplatňuje teplejší dřevo. Jediným větším zásahem do původní struktury budovy bylo vyříznutí stropu, které je překryté sklem a ústí do pivnice v podzemí. Všechny nové elementy jsou vytvářeny současným jazykem. Tato stavba získala vícero ocenění, jedním z nich byla třeba hlavní cena za nejlepší veřejný prostor v regionu.³

EVROPSKÉ ŠKOLÍCÍ CENTRUM YMCA V BÝVALÉM PIVOVARU V LITOMYŠLI

místo: Jiráskova 133, Záhradí, 570 01 Litomyšl, ČR
architekt: Josef Pleskot, AP atelier
projekt: 2003
realizace: 2006
kapacita: ?

Původně renesanční pivovar v Litomyšli byl odjakživa spjatý s místním zámekem, který měl právo k vaření piva. Protože však několikrát vyhořel, jeho poslední podoba pochází ze druhé pol. 18. století. Po druhé světové válce byl již nefunkční pivovar dlouhou dobu předmětem sporů o jeho využití, v roce 1999 byl pak areál zámku zapsán do seznamu světového dědictví UNESCO a proto mohlo dojít k jeho rekonstrukci.

Mezinárodní křesťanská organizace YMCA a další hnutí se rozhodly pivovar využít pro své školící centrum. V areálu i nadále zůstalo sídlo „Smetanovy Litomyšle“, dále společenské sály využívané městem, rodný byt Bedřicha Smetany a další tři byty, depozitáře NPÚ a městské informační centrum. Pro organizaci YMCA zde slouží další společenské prostory a multifunkční sály, ubytování a administrativa. Na obnovu původních prvků bylo využito tradiční technologie, nové prvky jsou pak tvořeny soudobějšími až průmyslovými materiály. Do budovy vedou buď nová nebo znovu obnovená okna a obloukové okno v hlavním průčelí.

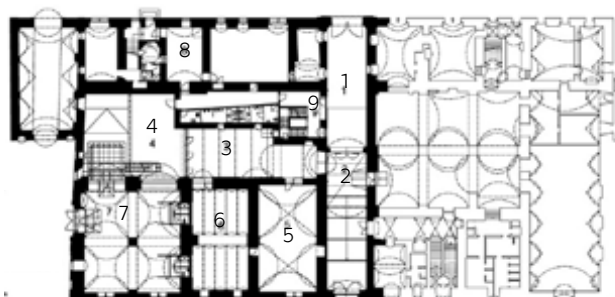
Josef Pleskot se při této obnově řídil několika pravidly. A sice nezničit působení památkového objektu, novou funkci deklarovat nenásilnými novými prvky, avšak neoslabovat možnosti nového smysluplného využití, udržet správnou proporci mezi starým a novým a především zvýšit kvalitu prostředí přílehajícího.³

↑ 25 100 m

5 20 m

↑ 5 20 m

- 1/ průjezd - otevřená pasáž
- 2/ průjezd - krytá pasáž
- 3/ krytý dvůr
- 4/ otevřený dvůr
- 5/ sál YMCA
- 6/ sál / kaple YMCA
- 7/ sochařská dílna restaurátorské školy
- 8/ kanceláře YMCA
- 9/ vstupní hala ubytoven

UMÍSTĚNÍ PIVOVARŮ

UMÍSTĚNÍ PIVOVARŮ

1/ URBANISTICKÉ FAKTORY

Pivovary zpět v historii bývaly téměř v každém i menším sídle, a to jak při jeho okraji, tak i v samotném jádru. V horských oblastech díky stísněným přírodním podmínkám bývaly pivovary přímo součástí města v jeho středu, zatímco v nížinatých oblastech jako například v Jižních Čechách bychom ho v centru hledali jen málokde, tam se stavěly často naopak mimo zastavěná území.²

Pro staré pivovary bylo stěžejní umístění u přirozeného zdroje vody. Ať už to byla řeka nebo rybník, bylo dbáno především na kvalitu dané vody. To se nezměnilo ani dodnes, kvalita vody je stále klíčová pro výrobu dobrého piva. Co se ale změnilo, je fakt, že dnes již pivovary neumísťujeme nutně ke zdrojům vody v krajině, ale běžnou praxí je, že odebíráme vodu přímo z vodovodního řadu. Většina pivovarů si ovšem kvalitu takto odebrané vody hlídá a často vodu sami čistí.¹

Jak se zdá, umístění pivovaru nemá z pohledu urbanismu jednoznačné podmínky ani specifické nároky. Zároveň se pivovary často nachází i v městských částech, ve kterých není zastoupen žádný jiný průmysl. Mají tak proto poměrně výsostní postavení v sídle. Takováto urbanistická pozice může přinejmenším generovat zájem o nové investice. Pro jejich úspěšnost a využití je však lokalita naprosto zásadní. Minipivovary by se neměly umísťovat do odloučených lokalit, naopak, pro jejich existenci je důležitá atraktivita prostředí. Pivovar má nejvíce šanci přilákat zákazníky, pokud je připojen k většímu sídlu nebo je součástí významné lokality, či turistické stezky. Využití starého pivovaru nahrává také fakt, že objekt často bývá již dobře začleněn do okolní zástavby a fungují v něm tak určité vazby, na které se dá účelně navázat.²

Na následujících ortofoto mapách demonstřují popsané rozdíly v umístění starých pivovarů. Ať už se však nachází uvnitř města, nebo mimo, zpravidla to nebývá ve volné krajině. Dostupnost sídla - tudíž místa spotřeby i zdrojů pro výrobu vždy byla žádoucí a dnes tomu není jinak.

Zámecký pivovar v Brandýse nad Labem - v atraktivní poloze nedaleko zámku uvnitř historického jádra města, opuštěný

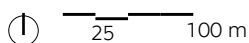
Pivovar v Albrechticích na Ostravsku - městečko sevřené mezi kopci v podhůří Jeseníků, pivovar u řeky uvnitř sídla, dnes jiná využití²¹

Pivovar Petrohrad na Lounsku - již za hranic intravilánu, stále v dosahu sídla, napojený na rybník, momentálně opuštěný⁶

Pivovar se sladovnou v Kounicích na Nymbursku - poloha v centru vsi, téměř na návsi dává, výsostní postavení, jako by byl stejně důležitý jako kostel, fara či zámek²³

2/ STAVEBNĚ ARCHITEKTONICKÉ FAKTORY

Pivovary dostaly díky své výrazné proměně v 19. století velmi specifickou podobu. Jsou proto snadno rozeznatelné a často upoutávají pozornost. Při výběru pivovaru k obnově by rozhodně měla hrát roli jeho datace, typ výroby a míra zachování původního stavu. Dále nás může zajímat jeho stavební struktura případně konstrukce, roli pak hraje také originalita objektu, která může spočívat jak v konstrukčním řešení budovy, dochované technologii nebo v hodnotě či kvalitě architektury z toho daného období.²

Collredo-Mannsfeldský parostrojní pivovar a sladovna, Švabín, výjimečně kvalitní barokní architektura, jádro již ze středověku, vzácně dochovaný²⁶

Parostrojní pivovar a sladovna v Milíně, výjimečně zachovaná technologie pivovaru, ačkoliv je v dnešní době nefunkční, majitelé jsou nakloněni rekonstrukci.²²

3/ SOCIO-EKONOMICKÉ FAKTORY

Výběr lokality také ovlivňuje poptávka a potenciál vzniku nové značky piva v určitém místě. Nabízí se opět pátrat po starých vazbách a bývalých dnes již nefunkčních pivovarech. Důležitou roli v tomto případě hraje rok ukončení výroby a především důvod. Pokud někde pivovar přestal fungovat v nedávné době, je dost možné, že v daném místě zkrátka přestal nacházet své další uplatnění. Naopak stejně tak dobře může i v určitém místě poptávka (znovu) vzniknout, pokud se v poslední době v okolí jakkoliv pozměnily poměry.

Před výběrem lokality je také velmi žádoucí určit si cílovou skupinu, pro kterou pivovar navrhujeme a pivo vyrábíme. Rozdílně se bude chovat pivovar turistický v populárnější a často navštěvované oblasti od pivovaru lokálního významu, který má za cílového zákazníka místního obyvatele. Dopředu je také vhodné znát vlastní konkurenci a její umístění. Někdy se koncentrace podobných funkcí, jako jsou pivovary a restaurace hodí, jindy hlavně u menších sídel by mohla naopak uškodit.⁴

V případě pivovaru Trautenberk můžeme poměrně s jistotou určit, že jeho výroba je spíše než na místního spotřebitele cílena na turisty a lyžaře. Pivovar proto nabízí možnost konzumovat zde vyrobený nápoj, poobědvat či povečeřet a zároveň i přenocovat ve zbylých prostorech.¹³ Kombinace funkcí s horskou chatou je jistě pro návštěvníky Krkonoš zpestřením. Trautenberku se daří možná také proto, že ve svém bezprostředním okolí zatím nenašel konkurenci.

Únětický pivovar je naopak zcela odlišného rázu. Svou někdejší slávu pozbyl po 2. světové válce. V roce 2011 se však manželům Tkadlecovým podařilo v pivovaru výrobu obnovit. Únětické pivo se stalo rychle oblíbené mezi místními. Se zvětšující se poptávkou se postupně rozšiřuje i výroba. Pivovar dnes dodává i do spousty pražských restaurací.²⁷

Pivovar Lobeč se podařilo zachránit také díky obrovské podpoře místních, kteří přiložili ruce k dílu při jeho obnově. Proto se mezi místními stalo lobečské pivo rychle velmi populárním. Majitelé však šli ještě dál a v pivovaru otevřeli expozici, restauraci a možnost ubytování. Dnes už tam tak kromě místních proudí i spousta návštěvníků nedalekého Kokořínska.

V Krásné Lípě na severu Čech se vařilo pivo zhruba do 60. let, kdy byl tehdejší pivovar zbourán. Současný pivovar Falkenštejn v roce 2013 navázal na tuto tradici a vybudoval pivovar nový v jednom s měštanských domů přímo na náměstí. Místní se s pivem ztotožňují, pivovar však opět využívá popularity svého okolí - Českosaského Švýcarska a proto nabízí navíc i 30 míst k ubytování hostů.²⁸

Poptávka po novém pivovaru vznikla například ve středoecké obci Lety u Dobřichovic. Majitelé se zde rozhodli vybudovat nový „Pivotel MMX“. Vsadili na výrobu kvalitního nepasterizovaného piva v kombinaci s restaurací a hotelem. I vzhledem k umístění mimo centrum obce jsou návštěvníky spíše turisté nebo ti, kteří si celý prostor pronajmou pro pořádání různých firemních či společenských akcí. Pivovar ročně uvaří 3000 hl a dodává pivo i do 7 pražských restaurací.²⁹

PIVOVAR V KRALUPECH NAD VLTAVOU

Město: Kralupy nad Vltavou
Počet obyvatel: 18 194 (2019)³²
Kraj: Středočeský
Okres: Mělník

A/ urbanistická situace

Pivovar se nachází v centru města v jednom urbanistickém bloku mezi náměstím a železničním nádražím. V jeho bezprostředním okolí stojí Kostel Nanebevzetí Panny Marie a svatého Václava, Technopark Kralupy, Živnostenský úřad a dále pak Obchodní dům, Městská knihovna, obchody a další občanská vybavenost. V bezprostředním okolí pivovaru se nachází kontinuální veřejný prostor s novým parkovištěm, který navazuje na jakýsi „předprostor“ před pivovarem, kde v současnosti stojí drobné stánky.

B/ atraktivita prostředí

Kralupy nad Vltavou se nachází asi 20 km severně od Prahy. Je to průmyslové město, které nabylo na významu hlavně díky výstavbě železnice, aktuálně je to velmi frekventovaný železniční uzel. Právě z hlediska průmyslové historie, vzalo město v potaz pivovar na náměstí zachovat a zahrnout ho do celkové koncepce přestavby centra. Jeho exponovaná poloha ve středu města nahrává nejrůznějším možnostem využití.³³

C/ architektura, stav

Pivovar byl na tomto místě postaven v roce 1872. Původní budova byla pětipodlažní symetrická na obdélníkovém půdorysu děleném na střední hvozd a v bočních křídlech na sklady ječmene a sladu. V této době zde fungovala i pivovarská hospoda a sál. Sklepy a spilka byly v sousední budově propojené podzemím a při první velké přestavbě roku 1894 přestavěny zhruba do dnešní podoby. Byla také přistavěna západní část budovy, což narušilo její symetričnost. Další přestavby pak probíhaly v letech 1910 a velká přestavba v letech 1927 – 1929. Bývalé ledárny byly nahrazeny umělým chlazením a přestavěny na stáčírny a dílny, do objektu pivovaru bylo vloženo patro. Po požáru v roce 1929 byla budova rekonstruována. Přibily ji 2 patra navíc (kromě západního traktu), ve středním traktu dokonce 3. Varna a sladovna byla zbavena štítu, a celkově byla fasáda budovy vel-

mi zjednodušena. Novější přístavby a úpravy již architektonický vzhled poměrně dost znehodnocují. Pivovar je v dobrém stavu, má masivní obvodové cihelné zdivo a uvnitř železobetonový skelet, ve spodních patrech valené klenby. Dominantou pivovaru je dosud stojící cihelný komín.⁵

D/ originalita objektu

V tomto případě tkví zajímavost tohoto objektu ani ne tak v jeho výjimečných architektonických kvalitách, jako spíše ve výjimečnosti jeho umístění přímo v centru města.

E/míra nového zásahu

Pokud bychom vzali v potaz, jakože v tomto případě je to rozhodně na místě, řešit pivovar v kontextu celého náměstí, měla by být míra nových zásahů vztažena především ke koncepci náměstí a nově vytvořenému veřejnému prostoru kolem. Na základě takovéto koncepce se pak nabízí doplnit či přistavět i současný pivovar tak, aby veřejný prostor vhodně dotvořil a dodal mu ucelenou tvář.

F/ důvody ukončení výroby

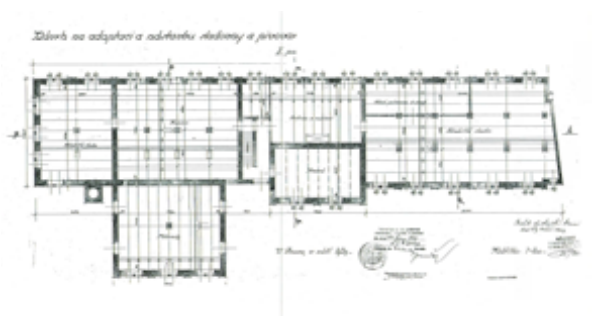
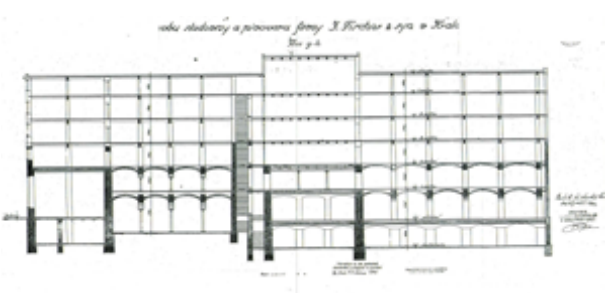
Po znárodnění pivovaru se zde pivo vařilo až do roku 1972 (12° Kralupský ležák, 10° Kralupský Černý kozel, 12° Bohemia světlý ležák). V roce 1979 však již nebyla poptávka a výroba byla ukončena. Do 90. let byla v provozu stáčírna, kterou využívaly některé menší pivovary i výrobci nealkoholických nápojů.³¹

G/ možná funkční náplň

Město v budově pivovaru v případě rekonstrukce počítá s obchodní, administrativní a obytnou funkcí. Díky své výjimečné poloze by pivovar mohl bez problému znovu otevřít hostinec s restaurací a minipivovarem a obnovit tak tradici vaření piva v Kralupech.⁵

G/ konkurence, potenciál projektu

Překvapivé je, že v oblasti, která je na pivovary poměrně četná, se zrovna v okolí 5 kilometrů kolem Kralup žádný minipivovar ani restaurační pivovar nenachází. Díky tomu a díky své poloze vůči městu mám za to, že obnovení minipivovaru by v tomto případě dávalo smysl.

5 20 m

ANALÝZA MÍSTA

SWOT ANALÝZA

město Kralupy nad Vltavou

- dobrá dostupnost z Prahy
- atraktivní okolí
- veškerá vybavenost města

- hustá doprava
- přítomnost těžkého průmyslu v blízkosti

S

W

O

T

- potenciál vzniku pulsujícího centra
- komunitní život menšího města, ne tak anonymní
- příliv obyvatel z velkoměsta

- každodenní odliv obyvatel za prací do Prahy
- přemíra satelitní výstavby
- zhoršené podmínky v ovzduší kvůli chemickému průmyslu a dopravní zátěži

Město Kralupy nad Vltavou
50°14 28 s. š., 14°18 42 v. d.
kraj: Středočeský
okres: Mělník
obec s rozšířenou působností: Kralupy nad Vltavou
katastrální výměra: 21,9 km²
nadmořská výška: 176 - 274 m n. m.
počet obyvatel: 18 194 (2019)
starosta: Marek Czechmann ³⁴

SWOT ANALÝZA

Parostrojní pivovar v Kralupech nad Vltavou

- umístění v centru města
- originální prostor technické památky (genius loci)
- majetek města (zisk)

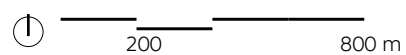
- náročnější projekt i jeho realizace
- nutnost podřídit se prostoru

S W

O T

- zachování paměti budoucím generacím
- možnost ztotožnění se s místem pro obyvatele
- nová dominanta
- díky dobré dostupnosti může přilákat i lidi z okolí

- nezájem obyvatel
- nedokončení konverze z finančních důvodů
- horší tepelně technické vlastnosti

HISTORIE

Kralupy nad Vltavou

Kralupské údolí bylo osídleno už od pravěku, první zmínku o nich máme již z roku 993. Kralupy byly s panským dvorem a pár domy velmi malým sídlem. Ještě v roce 1848 měly méně než 200 obyvatel, v roce 1850 byly osadou s 27 domky.

Kralupy se začly rozvíjet až v momentě, kdy sem byla přivedena železnice. Byl zde postaven mlýn, pila, cukrovar i pivovar. V roce 1881 byly Kralupy i s Lobčí prohlášeny za městys, počet obyvatel tou dobou dosahoval 3000. Na Palackém náměstí byl mezi léty 1894 - 1895 postaven neogotický kostel Panny Marie a sv. Václava. S vybudováním další části železnice do Velvar se v Kralupech staví další průmyslové objekty - dílny, chemičky a strojírny. V roce 1901 tam byla otevřena rafinerie minerálních olejů. V roce 1902 byly Kralupy povýšeny na město, počet obyvatel se tam vyšplhal až k deseti tisícům. Za první světové války se v Kralupech zformoval odboj a vznikl tam dokonce místní Aeroklub.

Druhá světová válka pak ale městu zasadila těžkou ránu. Kralupy byly velmi výrazně poničeny při bombardování americkými vojsky v roce 1945, což jim způsobilo velkou zkázu i ztrátu na životech obyvatel. Po kolektivizaci a znárodnění se postupně po roce 1953 vybuďovala ještě průmyslová zóna na východní straně řeky, například v roce 1958 podnik Kaučuk, který s novým majitelem funguje dodnes jako akciová společnost. Dále bylo v Kralupech postaveno sídliště na západě od železnice a přibýly i samostatné rodinné domy na jižní straně. Rozrostla se i výstavba v Lobči na severní straně.

Další obrovskou ránu pro Kralupy byly povodně v roce 2002, které město silně poničily. Díky tomu však možná v následujících letech došlo celkově ke zvelebení města. Mnoho domů má dnes nové fasády, město je vyčištěné a je vidět, že radnice klade důraz na vybudování nového centra kolem kostela, kde došlo k výrazné přeměně veřejného prostoru správným směrem.³⁴

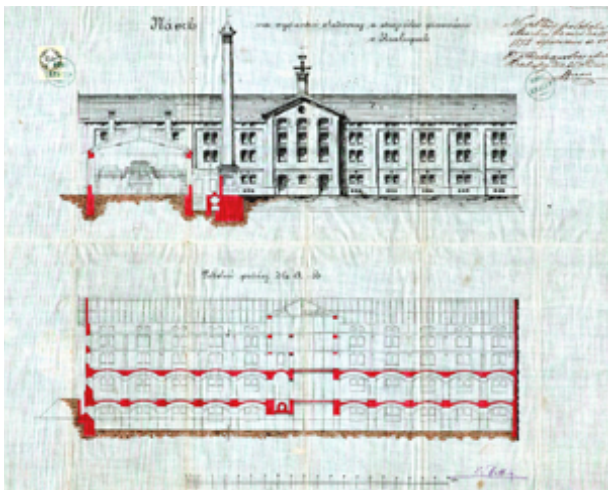
Stavební vývoj pivovaru

Pivovar byl založen roku 1872 a původně byl pouze čtyřpodlažní. Nejnižší dvě podlaží se sladovnickým humnem a sklepy byla klenutá a nad nimi byl pak dřevěný skelet se sladovými půdami. V ose budovy byl odjakživa hvozď. Po roce 1879 byla přestavěna varna a strojovna a na jižní straně přes dvůr postavena ještě budova chladného hospodářství, která je propojena podzemní chodbou s pivovarem. Mezi lety 1898 a 1906 byla nastavěna 2 nová podlaží nad strojovnou na západní straně a nový komín. Silueta 2 zdobných štítů (na západě a na jihu) dala pivovaru jednoznačný charakter. Štít na západě se zachoval dodnes. V této době byl k pivovaru přistavěn i obytný dům č.p. 80 směrem do Žižkovy ulice.

V roce 1910 byla kapacita varny pivovaru vyměřena na 75 hl, byla zde pivovarská restaurace a zahrada. Až do 1. sv. války se vyrábělo zhruba 20-30 tisíc hl ročně.

V letech 1927-29 byl pivovar modernizován. Byla přestavěna budova chladného hospodářství, začalo se chladit uměle místo přírodního ledu. Po požáru roku 1929 byla sladovna zničena. Přestavbu pak navrhl Ehrmann a Steiner, proti dokumentaci, se však nakonec přistoupilo k určitým změnám - například místo původního trojtraktu vznikl dvoutrakt. Hvozď dosáhl až na počet 8 podlaží a budova byla celkově zvýšena na současných 6 podlaží (1 komunikační jádro, 2 křídla). Došlo tedy k tomu, že původní klenutá patra původního trojtraktu jsou uprostřed propíchnuta železobetonovými sloupy nového dvojtraktu nad nimi. Přestavěna byla i varna, strojovna a kotelna. Fasády byly radikálně zjednodušeny, byla odstraněna sedlová střecha nad varnou a nastavěna 2 podlaží i nad ni. Pivovar měl po rekonstrukci kapacitu 33 400 hl piva ročně.

Ještě v roce 1940 Fridrich Möller zvýšil výstav na 60 550 hl ročně, bylo to ale již na úkor kvality. V roce 1945 byl pivovar po bombardování Kralup silně poškozen a poté už byla výroba obnovena jen na 6700 hl piva ročně. Po znárodnění v roce 1948 nastalo pro pivovar období úpadku trvající dodnes. V roce 1972 byla výroba piva ukončena. Do konce 90. let 20. století zde ještě fungovala stáčírna limonád, do pivovaru už se ale neinvestovalo. Všechny stavební zásahy pak byly spíše provizorní ničivého charakteru.⁵

rozdíl v podobě pivovaru mezi rokem 1872 a 1929

1875 vlevo; cca 1920 vpravo

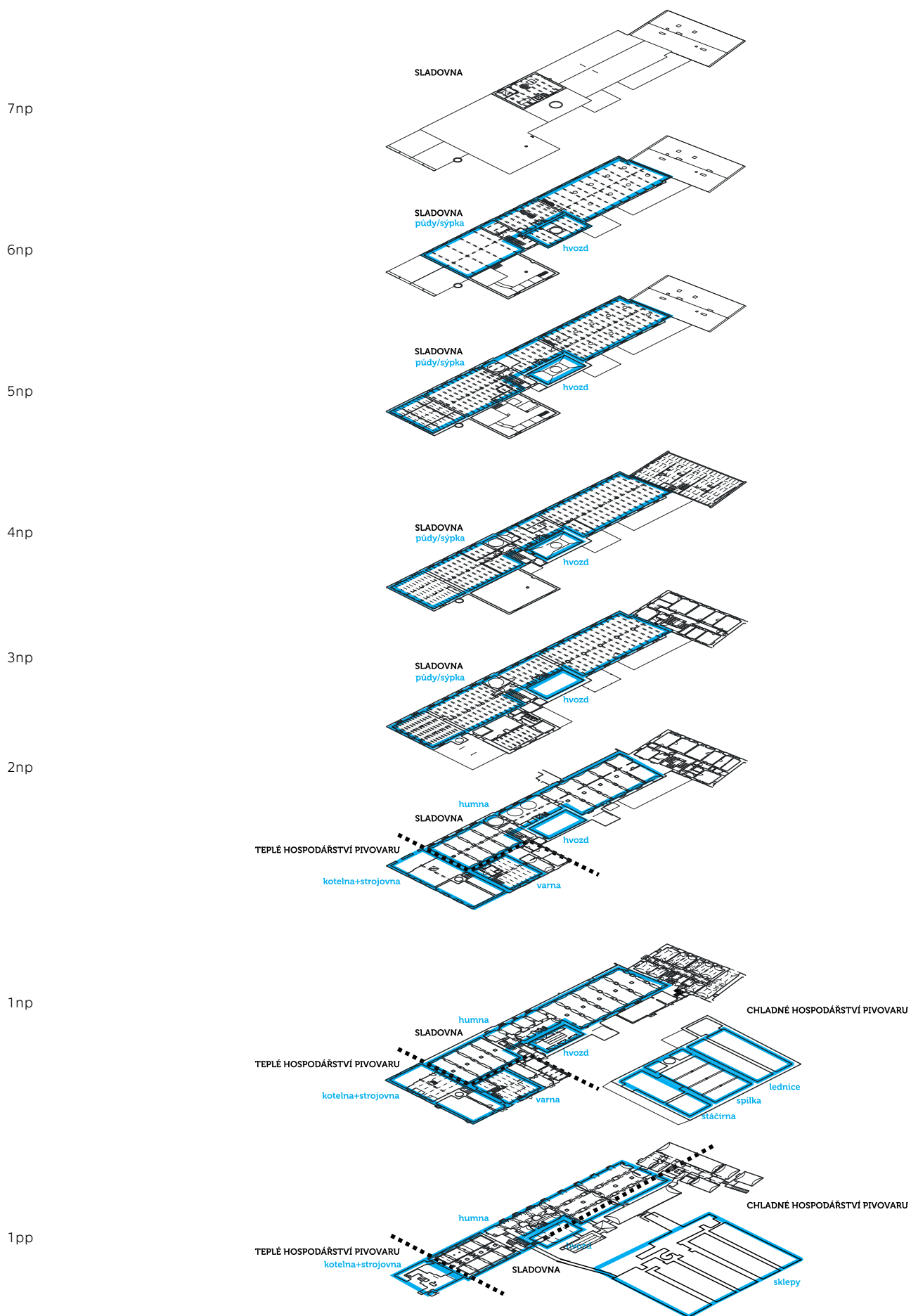

1945 po bombardování vlevo ; cca 1970 vpravo

zdroj: Pivovar a sladovna v Kralupech nad Vltavou, Analýza možného využití prof. Ing. arch. Tomáš Šenberger; Ing. Jan Pustějovský, PhD.⁵

ČLENĚNÍ PIVOVARU

Objekt, kterým se ve svém návrhu zabýváme je vlastně původní sladovna pivovaru v Kralupech nad Vltavou. Celý pivovarský areál byl původně rozdělen na sladovnu, tedy teplé hospodářství, které zahrnovalo kotelnu se strojovnou v podzemní a přízemní části na západní straně, varnu v přízemí a v patře, humna pro máčení sladu uprostřed, hvozď pro sušení sladu rovněž ve střední části a dále sladové půdy a sýpku v obou křídlech budovy v patrech vyšších. K pivovaru dále patřil i objekt chladného hospodářství, kde mladé pivo kvasilo, dokvašovalo a následně se stáčelo. V podzemí byly na sladovnu napojeny sklepy, v patře se pak nacházela lednicie, spilka a stáčírna. Dnes je tento objekt zbourán a sklepy byly zasypány při nové úpravě náměstí. Na tomto místě (na jižní straně od sladovny) má nově vzniknout městský blok s byty. Zbourán byl i obytný dům na východní straně sladovny, vstupem orientovaný do Žižkovy ulice. Jeho sklepy byly také zasypány.⁵

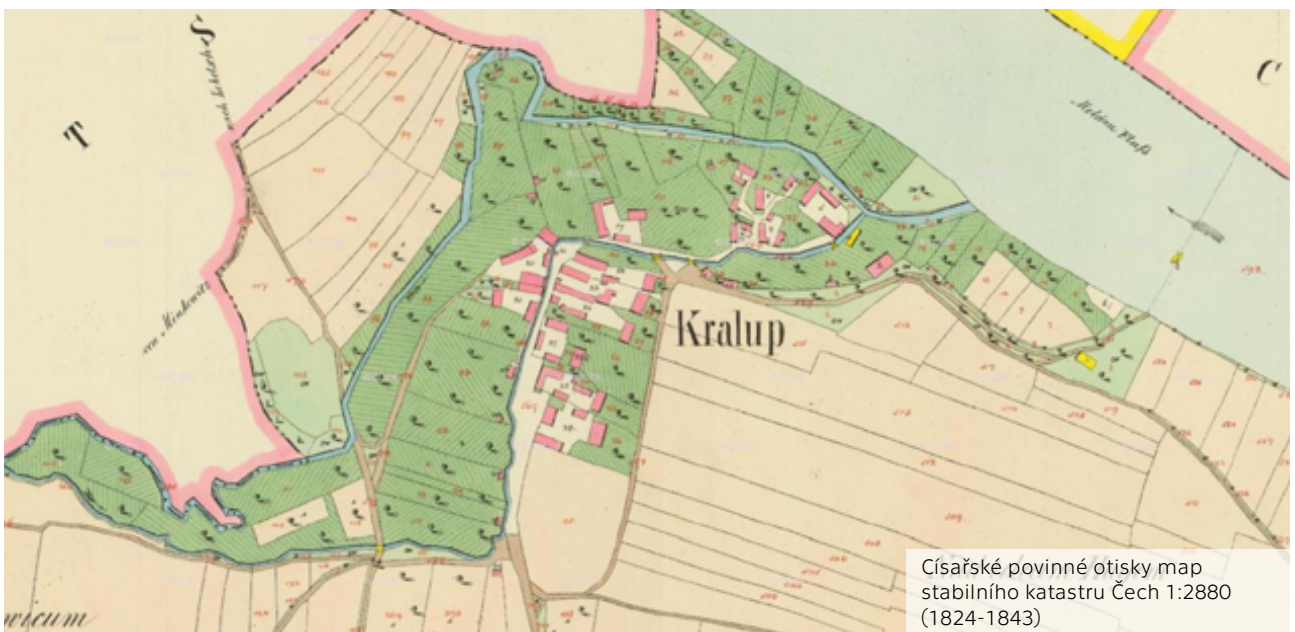
zdroj: Pivovar a sladovna v Kralupech nad Vltavou, Analýza možného využití prof. Ing. arch. Tomáš Šenberger; Ing. Jan Pustějovský, PhD.⁵

HISTORICKÉ MAPY

Mapy zobrazují postupný rozvoj vsi od 18. století do 50. let 20. století. Blíže pak stav centra města a jeho vývoj v posledních letech 21. století. Kralupy se rozvinuly v údolí mezi dvěma svahy na levém břehu řeky Vltavy. Dnešní centrum se nachází stále přibližně ve stejném místě, jako jádro původní vsi. Velká urbanizace Kralup je spojena především se vznikem železnice v jižní části města.

I. vojenské mapování – josefské
1764-1768 a 1780-1783 (rektifikace),
měřítko 1: 28 800

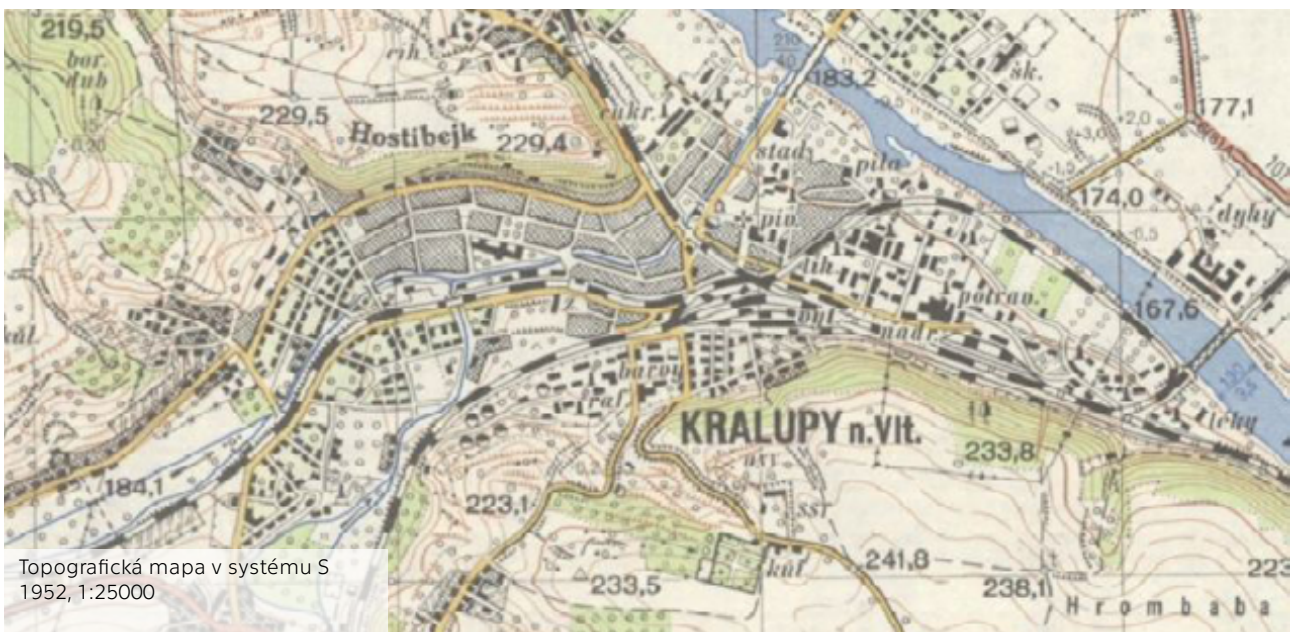
Císařské povinné otisky map
stabilního katastru Čech 1:2880
(1824-1843)

II. vojenské mapování - Františkovo
(1836-1852)

III. vojenské mapování,
výřez, 1877-1880

Topografická mapa v systému S
1952, 1:25000

Ortofoto mapa
1953, Kontaminace cenia

Ortofoto mapa z roku 2003, pivovar součástí bloku s přilehlými budovami, průmysl na jihovýchodě

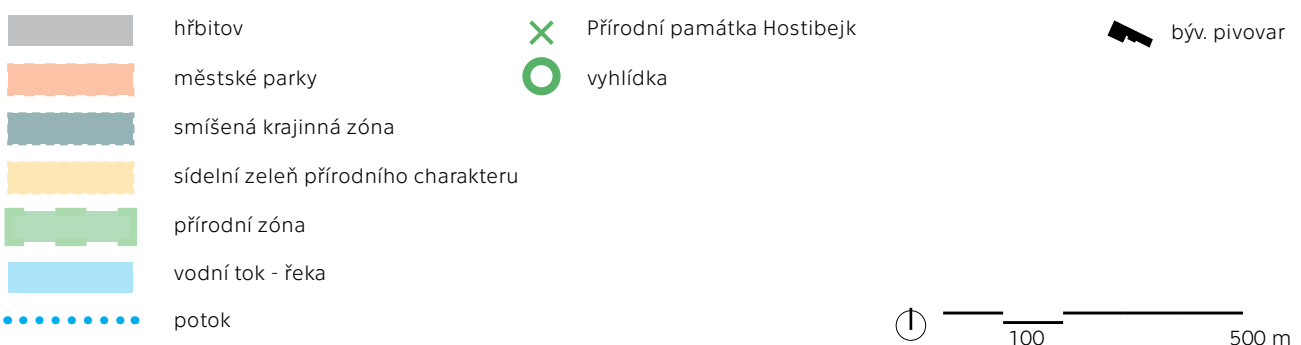
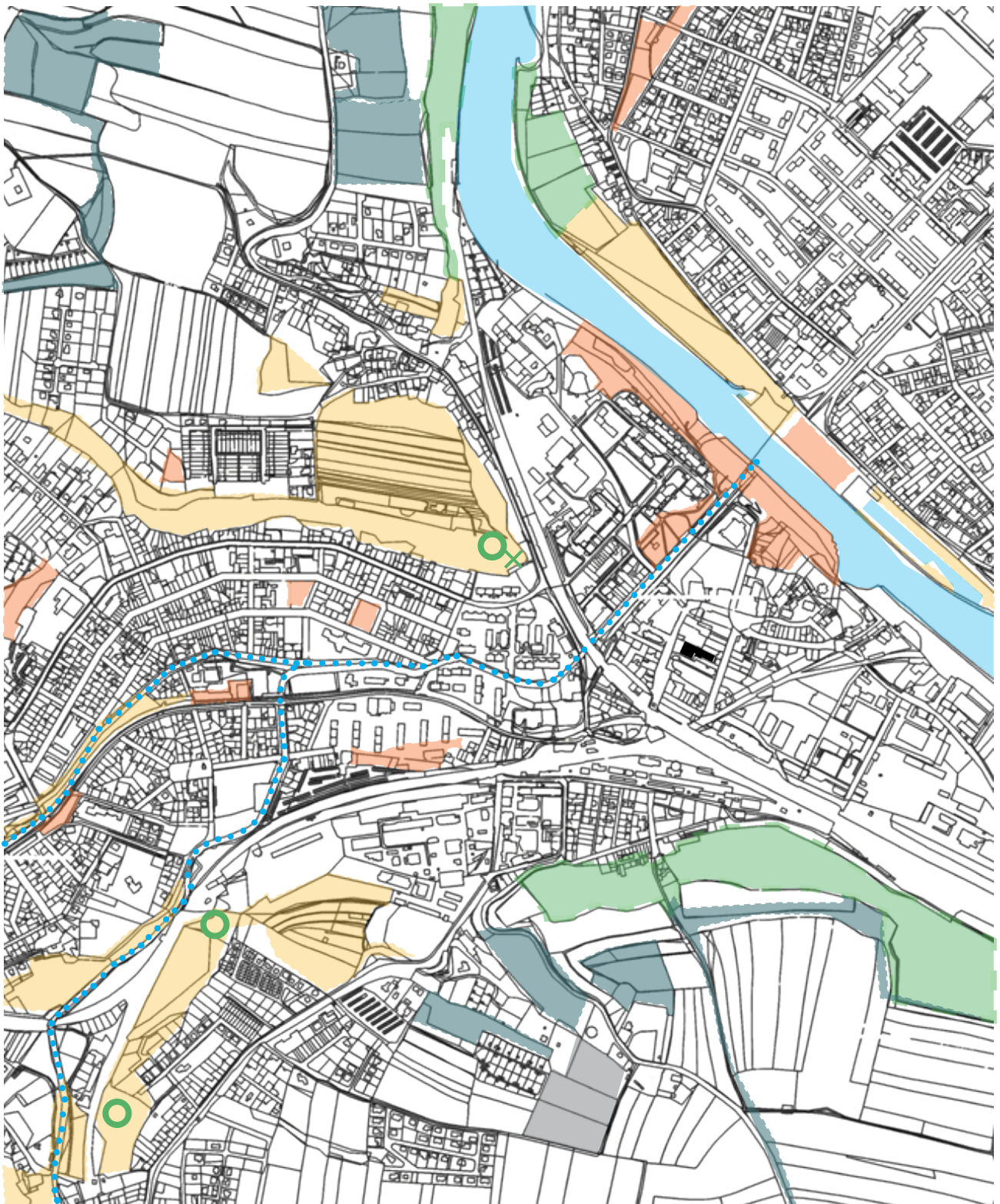
Ortofoto mapa 2012, pivovar stále součástí bloku, průmysl na jihovýchodě mizí (chemička)

Ortofoto mapa z r. 2019, zbourané objekty u pivovaru, zbouraný průmysl na jihovýchodě

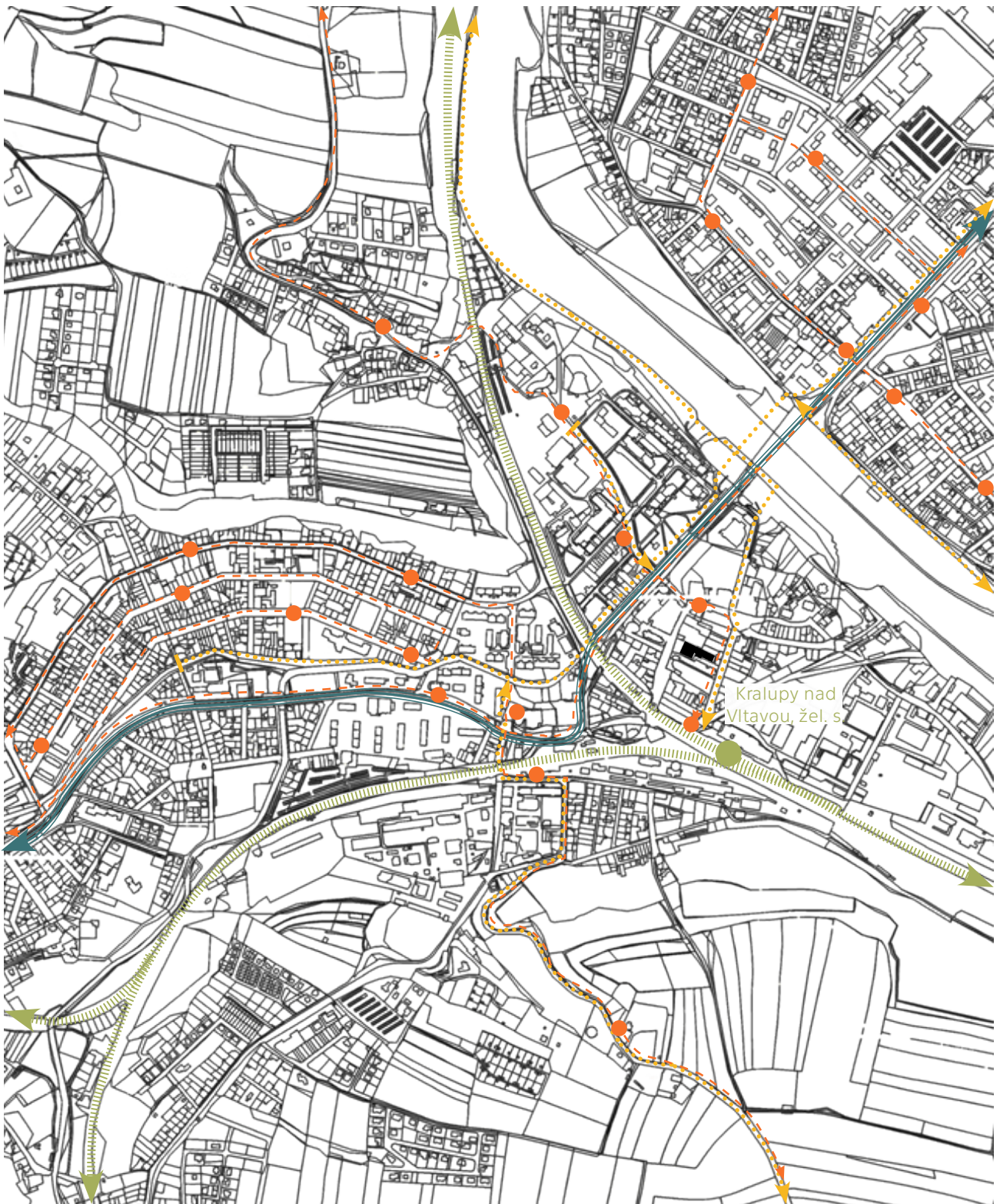
PŘÍRODA A KRAJINA

Kralupy jsou městem průmyslu, které je ale obklopené hned několika pozoruhodnými přírodními lokalitami. Leží na styku Pražské skalnaté plošiny s Polabskou nížinou. Náměstí s pivovarem v centru města je jedním z nejnižší položených bodů v Kralupech, leží v nadmořské výšce 174,8 m.n.m.³³ Na jižní straně podél silnice 204 lemuje město Přírodní park Okolí Okoře a Budče s Přírodní památkou Minická skála na jihu a Sprašová rokle u Zeměch na západě. Přímo v Kralupech se pak v severní části levého břehu Vltavy nachází Přírodní památka Hostibejk, geologicky výjimečný vrch dnes s vyhlídkou, který byl kdysi dnem pravěkého moře. Skrz centrum města na západním břehu protéká Zákolanský potok, který ústí do řeky Vltavy. Ještě předtím se do něho vlévá potok Knovízský. Přírodní charakter má také okolí řeky Vltavy, jejíž břehy se mění podle polohy ve městě. V centru je břeh upraven jako městský park a dále severně pokračuje jako částečně přírodní sídelní zeleň až do krajiny zcela přírodního charakteru. Menší parky blíže do centra mají především městský charakter. V jižní části města nad Zákolanským potokem se pak ještě nachází 2 vyhlídky.³⁴

DOPRAVA

Kralupy leží asi 5 km západním směrem od dálnice D8 (směr Praha - Ústí nad Labem) a asi 30 km severně od Prahy. Městem prochází silnice II třídy 101 z Brandýsa nad Labem směrem na Unhošť. Tato silnice je přes den poměrně frekventovaná, zejména v ranní a odpolední špičce. Silnice má místně až 4 pruhy (Lobeček), v centru Kralup je přirozeně zpomalena pomocí kruhových objezdů. Silnice se vyhýbá hlavnímu náměstí, které tak i přes den působí velmi zklidněně. Kralupy jsou zároveň železničním uzlem, v centru nedaleko Palackého náměstí leží hlavní vlakové i autobusové nádraží. Odtud se pak koleje dělí, jedním směrem na Kladno, Louny a Děčín. Město má hustou síť autobusů a zastávek v centru a alespoň částečně vyvinutou i síť cyklostezek. Snadno se napojíte na hlavní cyklostezku vedoucí podél Vltavy severním směrem doplněnou i o lávku přes Vltavu. Ostatní komunikace jsou především místní, zklidněné.³⁴

↔ silnice II. třídy 101 (Brandýs nad Labem - Unhošť)

← → železnice, směry - Děčín, Praha, Neratovice, Kladno, Louny, Velvary

⋯ cyklopraha

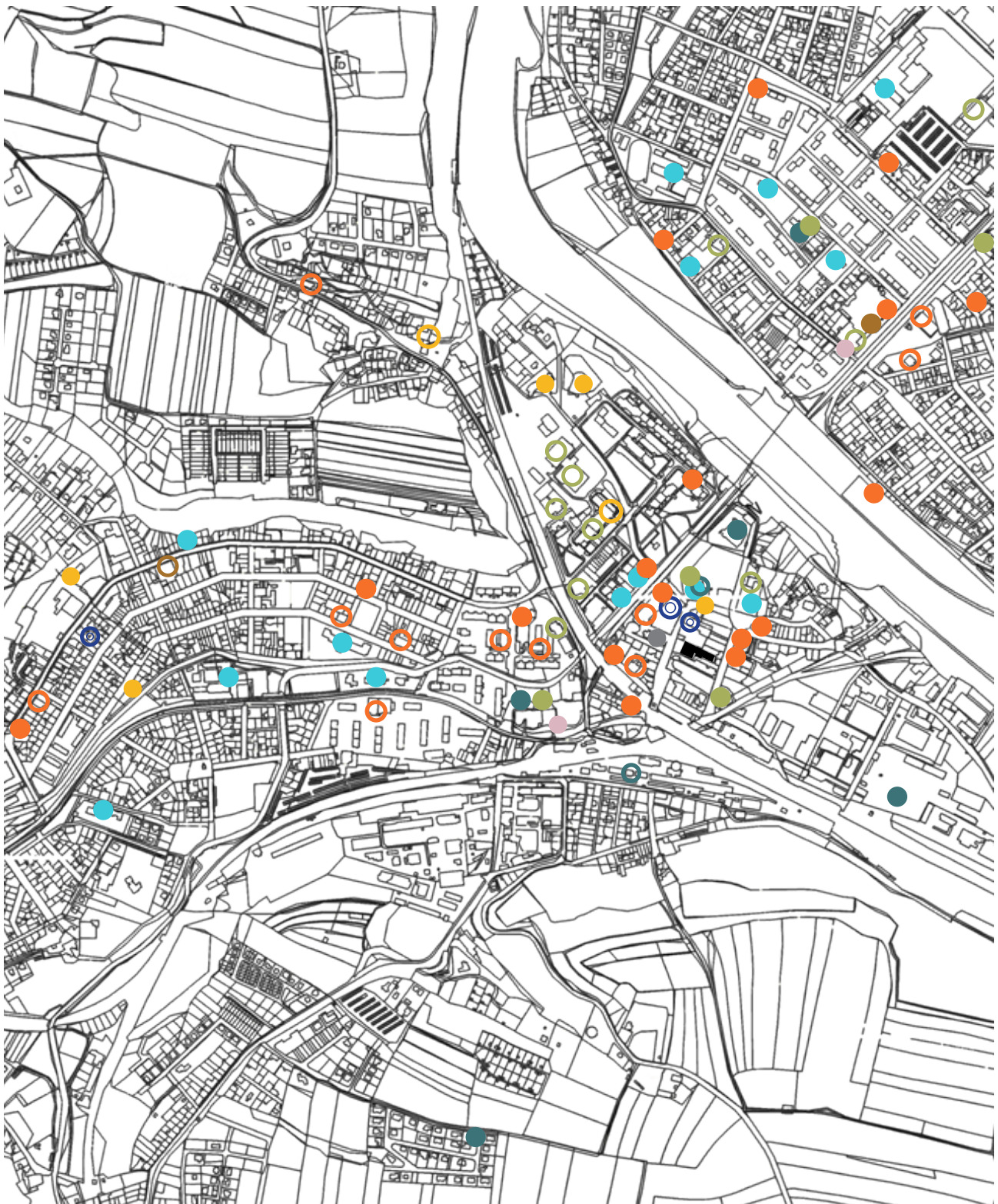
⋯ autobus

▣ býv. pivovar

⊕ 100 500 m

OBČANSKÁ VYBAVENOST

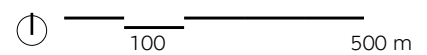
Město Kralupy se rozprostírá na obou březích Vltavy, ale zahrnuje další katastrální území a sice na západě Mikovice, na severu Lobeč a Lešany a na druhém břehu Vltavy (severovýchodním) pak Lobeček a Chvatěruby. Jelikož každá z těchto částí byla původně samostatným sídlem (a v některých případech je dosud), má i každá vlastní občanskou vybavenost. Nejvíce je to patrné například v zastoupení škol a obchodů na západním a východním břehu. Zatímco Kralupy mají těžiště opravdu u kostela, v Lobečku se centrum nedá přesně určit, ikdyž je patrné, že je lokalita do určité míry nezávislá. Jednou z hlavních os, kolem níž se soustředí nejvíce služeb a vybavenosti je určitě ulice Mostní, která spojuje oba břehy. Kralupy mají velmi hustou síť škol, z většiny míst v širším centru jsou dostupné do 500 m. Na hlavním náměstí jsou zastoupeny jedny z nejreprezentativnějších funkcí ve městě a sice kostel, Městský úřad, knihovna, obchodní dům, základní škola, dům pro seniory, atp. Kralupy nabízí mnoho možností pro sportovní aktivity, naopak co zde možná kvůli celkovému velmi industriálnímu charakteru města chybí, je ubytování.

- školství (MŠ, ZŠ, SŠ, ZUŠ, DDM)
- městský úřad a jeho odbory
- zdravotnická zařízení, lékaři
- knihovna
- lékárna
- sportovní zařízení

- kulturní dům (kino)
- hasičský sbor
- restaurace, bary, kavárny
- obchody
- domy pro seniory, dětský domov
- ubytování
- pošta
- kostel

▬ býv. pivovar

ÚZEMNÍ PLÁN

SC - SMÍŠENÉ VYUŽITÍ - CENTRÁLNÍ

Dominantní využití:

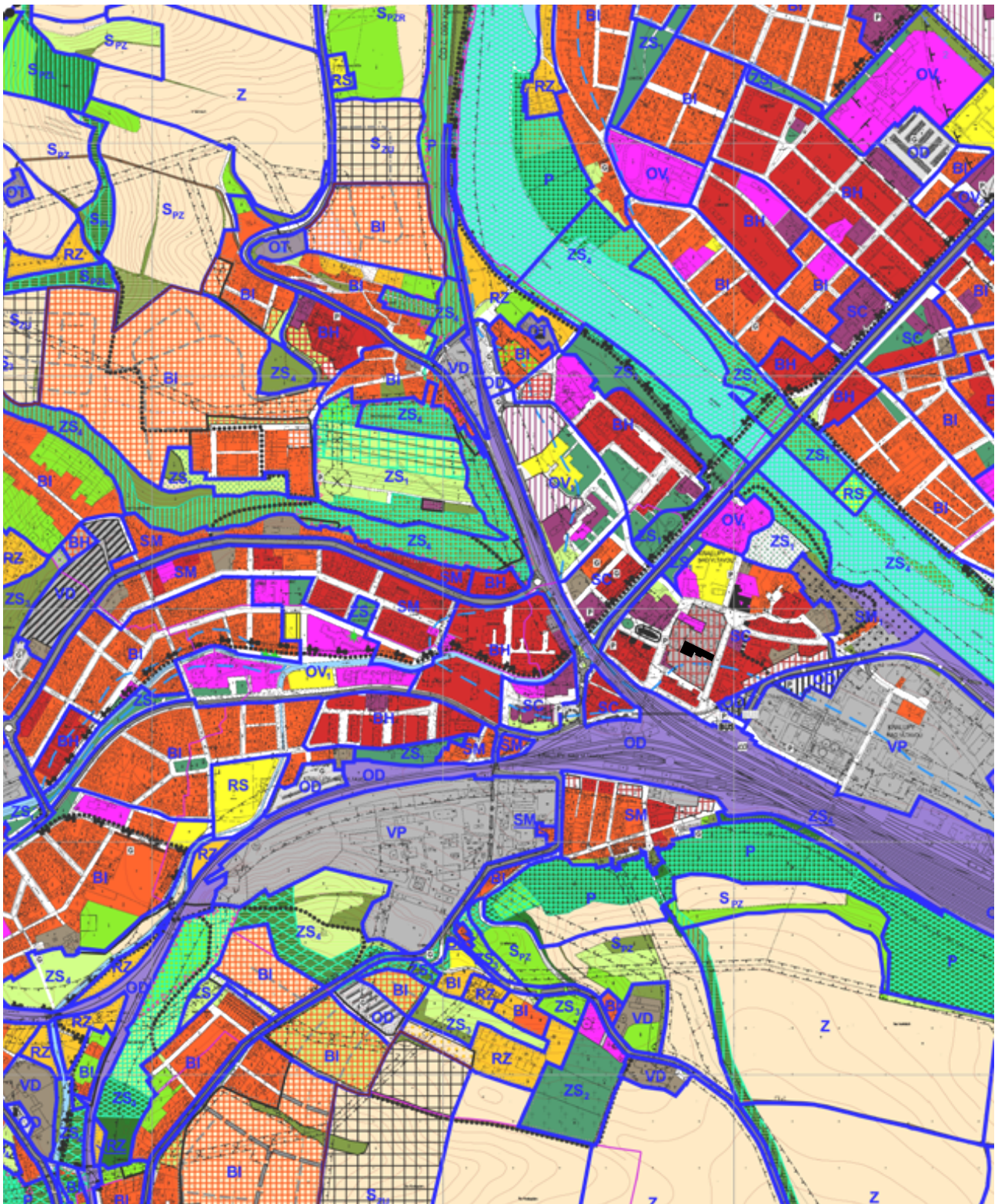
- vybavenost celoměstského i vyššího významu,
- reprezentace města jako všestranného centra (ekonomického, společenského, i kulturně historického),
- zařízení nerušících služeb,
- zejména maloobchodní, stravovací a ubytovací služby,
- administrativa a veřejná správa,
- stavby a zařízení pro kulturu a církevní účely,
- veřejná prostranství a plochy okrasné a rekreační zeleně s prvky drobné architektury a mobiliářem pro relaxaci, orientaci a informace,
- parkoviště pro potřeby centra.

Přípustné využití:

- bydlení,
- zařízení péče o děti, školská zařízení,
- zdravotnická a sociální zařízení,
- sportovní a relaxační zařízení,
- nezbytná technická vybavenost.

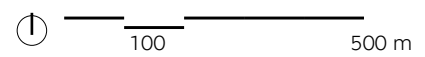
Podmínky:

- u obslužných zařízení je nutné řešit parkování vozidel na vlastním pozemku nebo jiným odpovídajícím způsobem.³⁴

- BH - bydlení hromadné
- OV1 - občanská vybavenost (obslužná sféra) - školství, zdravotnictví, veř. správa
- OV2 - občanská vybavenost - obchod, administrativa
- SC - smíšené využití centrální
- RS - rekreace sportovní

býv. pivovar

LIMITY ÚZEMÍ

↑ 0 20 100 m
býv. pivovar

— — — — ochranné pásmo TF dle ÚP

— — — — Protihuková stěna železnice

▨▨▨▨▨▨ ochranné pásmo železnice

●●●● doprava v ulici Mostní

●●●● doprava v ulici Jodlova a Žižkova

○ ○ ○ doprava ve výhledu dle ÚP

▨▨▨▨▨▨ území ÚSES dle ÚP

▨▨▨▨▨▨ plochy městské zeleně

▨▨▨▨▨▨ plochy železnice

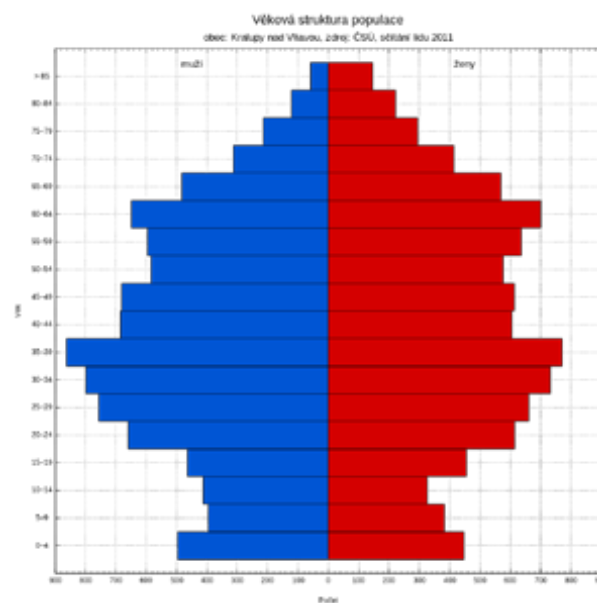
▨▨▨▨▨▨ plochy výroby dle ÚP

— — — — hranice zaplavovaného území Q100

Zdroj: ÚP města Kralupy nad Vltavou
Regulativy funkčního a prostorového využití území po změně č. 3

DEMOGRAFIE

Dle dostupných údajů z ČSÚ žilo v Kralupech nad Vltavou v roce 2018 18 194 obyvatel. Dle jejich složení je zde vidět dlouhodobě, že ve městě bydlí největší počet pracujících lidí ve středním produktivním věku tzn. kolem 40ti let. V roce 2018 se celkově přistěhovalo 115 lidí, tendence je tedy taková, že lidé ve středním věku do města stále přicházejí, nejspíš za prací. To dokazuje i fakt, že v roce 2017 nebyl v Kralupech žádný domov pro seniory ani jiný další dům s pečovatelskou službou. Naopak se tam nacházel jeden azylový dům, 1 sociální poradna a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Tudiž i sociální péče ve městě je orientovaná spíše na mladší obyvatele. Co se týče vzdělání, největší procento obyvatel tvoří lidé se středním vzděláním bez maturity, tedy s výučním listem. Často pracovníci místních průmyslových podniků. O něco málo méně jich pak má maturitu a zhruba 10 % má vzdělání vysokoškolské.³²

Obyvatelstvo podle věku, rok 2011

	Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem	18 472	9 267	9 205
z toho ve věku			
0 - 14	2 462	1 305	1 157
15 - 19	921	465	456
20 - 29	2 694	1 417	1 277
30 - 39	3 167	1 663	1 504
40 - 49	2 587	1 367	1 220
50 - 59	2 394	1 180	1 214
60 - 64	1 351	650	701
65 - 69	1 053	483	570
70 - 79	1 236	526	710
80 a více let	548	179	369

Zdroj: Kurzy.cz, spol. s r.o., AliaWeb, spol. s r.o.,
ISSN 1801-8688

SOUČASNÝ STAV

V současnosti město plánuje pivovar v budoucnu využít pro veřejné a kulturní funkce. Započalo již s rekonstrukcí celého náměstí, v rámci něhož došlo ke zbourání budovy chladného hospodářství a otevření celého původního areálu pivovaru. Zbourána byla i obytná budova k pivovaru přiléhající z východní strany. Budova byla očištěna i od některých provizorních konstrukcí. Před pivovarem je v současnosti nově parkoviště. Jinak je ale stavba zakonzervovaná tak, jak byla před lety opuštěna. Byly pouze částečně zajištěny její obvodové zdi. Pivovar je ale celkově v dobrém stavu i po statické stránce. Uvnitř je dokonce zachována i velká část pivovarské technologie.

západní průčelí proti kostelu

novodobá přístavba pův. strojovny

pohled od východu na hvozdu a vystupující část s pův. varnou

pohled ze střechy na komín hvozdu

klenutý strop ve 2NP s vyústěním žb sloupů

výhled ze střechy na věž kostela, v pozadí vrch Hostibejk

železobetonová konstrukce od 3NP

pohled na severní fasádu

šrotovník sladu v převýšené místnosti v 5NP

NÁVRH

OBSAH

AUTORSKÝ TEXT 93

ŠIRŠÍ SITUACE 94

STAVEBNÍ PROGRAM 96

KONCEPT 98

úprava pivovaru

úprava veřejného prostoru

SITUACE 102

VIZUALIZACE 104

průhled ke kostelu

náměstí s pivní zahrádkou

parková část náměstí

POHLEDY 106

FUNKČNÍ SCHÉMA 114

DOPLNĚNÉ KONSTRUKCE 116

PŮDORYSY, VIZUALIZACE 118

ŘEZY 136

DETAIL FASÁDY 138

VIZUALIZACE 140

pohled od východu

ZDROJE 142

DOKUMENTY 144

KONVERZE KRALUPSKÉHO PIVOVARU

Ve své diplomové práci se zabývám návrhem konverze opuštěného pivovaru přímo v centru Kralup nad Vltavou, kterému se tak snažím vtisknout druhý život. Svou polohou proti kostelu na hlavním náměstí přímo na cestě od nádraží, má pivovar šanci stát se živým společenským centrem. To se odráží i v celkové koncepci návrhu.

Obnovený pivovar by měl patřit především veřejnosti. Budovu tak otevírám všem, a to hlavně v rámci jejího parteru, který byl dlouho uzavřený v pivovarském areálu. Nově by se měl stát součástí veřejného prostoru ať už svou otevřenou formou, tak zároveň i navrhovanými funkcemi. Objekt pak očišťuji od nevhodných přístaveb na kompaktní hmotu, která má ve svém výrazu zůstat jednotná. Doplnuji dvě úniková schodiště na fasádách a ve dvou místech zvyšuji střechu objektu. Jednotný by měl dům zůstat i zevnitř, má tedy jeden hlavní vstup navazující na komunikační jádro v bývalém hvozdu, srdci budovy, které se nachází uprostřed v její nejvyšší části.

Architektonické řešení

Součástí návrhu je i úprava hlavního náměstí, které dělím na severnější více zpevněnou část mezi kostelem a pivovarem, do které je otevřena i pivovarská zahrádka a na část parkovou, více pobytovou nabízející stín díky skupinám stromů na jihu. Do veřejného prostoru také přidávám více nezpevněných ploch pro zlepšení vsakovacích poměrů území.

Do klenutého přízemí umísťuji tržnici, pivnici s varnou v místě varny původní a kavárnu s infocentrem orientovanou do hlavní části náměstí. Hlavní vstup do budovy je zvýrazněn novým zádvěm, ústícím do původního hvozdu. Na tradici vaření piva v Kralupch pak navazují umístěním minipivovaru (chladného hospodářství) do podzemní části objektu. Vedle něho nám rovněž v klenuté podzemní místnosti s původními sladovnickými skříněmi připomíná historii místního pivovaru expozice piva.

Pivovar si klade za cíl stát se novým „domem kultury“ pro město, nachází se zde tudíž všechny důležité veřejné a kulturní insti-

tuce města. Dle požadavků města tu má své místo muzeum, knihovna a základní umělecká škola se dvěma společenskými sály, které rovněž mohou sloužit veřejnosti k pořádání nejrůznějších akcí. Jeden z nich, sál se stupňovitým hledištěm, je umístěn 5. patře v nejvyšším prostoru celé budovy, kde dříve bývala šrotovna. Do 6. podlaží jsou umístěny ty prostory základní umělecké školy, které vyžadují dostatek světla a vyšší světlou výšku, nad nimi je proto střecha nově zvýšena. Poslední podlaží opět patří všem, je zde malý bar, a především přístup na pobytovou střechu s terasou a tanečním parketem, která nabízí výhledy do okolí. Principem při navrhování interiéru bylo ponechat původní halové prostory co nejvíce volné a plynoucí, nebo alespoň částečně prosvětlené skrze prosklené příčky.

Konstrukční a materiálové řešení

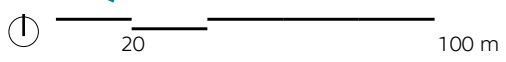
Konstrukce budovy funguje víceméně jako poměrně variabilní skelet. V podzemí a prvních dvou nadzemních podlažích je to zděný trojtrakt z cihelného a kamenného zdiva s valenými a plackovými klenbami (pivovar, tržnice, muzeum), v západní části pak s převýšenými prostory s klenbami segmentovými do ocelových traverz (pivnice, kavárna). Přízemí se snažím otevřít novými okenními otvory, které ale respektují konstrukční členění objektu. Volný vysoký prostor původního hvozdu zdůrazňuji navrženým schodištěm s podestami z perforovaného plechu, které mají připomínat původní ocelové rošty na sušení sladu. Zbylé prostory mají železobetonovou konstrukci s trémovými stropy z 1. pol. 20. století. Pouze střechu navrhuji novou s převýšenými částmi, které prosvětlují místnosti pod nimi skrze profilované tvarovky na fasádě. Střecha je zelená, pobytová nebo v nepochozích částech extenzivní. V budově je plynový kotel a výměník, pro dohřívání teplé vody je použito odpadní teplo z tanků.

Na fasádě je použita vápenná omítka jemně pískového odstínu. Rámy nových oken jsou černé, stejně tak jako všechny nově navržené konstrukční prvky jak v interiéru, tak v exteriéru (schodiště, zábradlí apod.), které tvoří černá ocel. V interiéru jsou původní konstrukce omítnuty, na podlahu je použita stěrka a na nábytku volném i vestavěném se uplatňuje dubové dřevo.

ŠIRŠÍ SITUACE

- železnice
- ZŠ
- městský úřad
- Kostel Nanebevzetí Panny Marie
a sv. Václava
- bývalý pivovar
- plánovaný městský blok
- hlavní silniční tah
- parkovací plocha /
parkovací dům
- hlavní nádraží
železnice

STAVEBNÍ PROGRAM

Při návrhu nového využití pivovaru bylo bráno v potaz několik faktorů. Tím hlavním bylo především respektování původní struktury domu. Funkce by neměly mít destruktivní charakter, naopak by měly podtrhnout a zvýraznit památkovou hodnotu objektu a celkově ducha místa. Nové využití by zkrátka mělo splynout s domem v jeden celek.

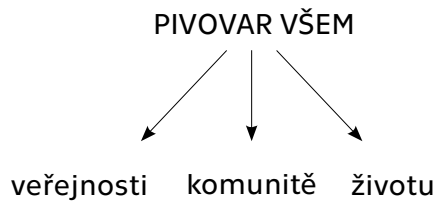
Podstatnou roli hrálo i urbanistické začlenění do struktury města. Před pivovarem vzniká nová ulice Vaníčková, do které se orientuje hlavní vstup. Právě touto ulicí budou na náměstí i dále do města proudit obyvatelé z kralupského nádraží. To bylo například hlavním mottem pro umístění tržnice se vstupem právě do této ulice. Umístěním infocentra a kavárny do hlavní části náměstí na západní straně objektu pak reagují na další navazující funkce v bezprostřední blízkosti (kostel, městský úřad).

Před komerčním využitím (byty, administrativa), které by v tomto případě rovněž přicházelo v úvahu, nakonec ale dávám přednost plně veřejné funkci. Dům by měl sloužit obyvatelům a celému městu, které je i jeho vlastníkem. Pro jeho ekonomickou udržitelnost jsou zde umístěné funkce jako právě tržnice, pivnice, minipivovar nebo kavárna. Všechny ale slouží primárně veřejnosti.

Důležité byly hlavně požadavky města, ze kterých, co se týče plošných nároků, vychází i stavební program. Město si do pivovaru přálo umístit funkce jako ZUŠ, knihovnu, muzeum, kavárnu, minipivovar. Z kapacitních a provozních důvodů bylo upuštěno pouze od restaurace a DDM. Namísto toho je v přízemí navržena volná plocha pro trhy, které se dnes konají před budovou. Nárokům města vyhovuje i umístění dvou společenských sálů. Celkově se budova orientuje především na místní, nabízí ale celou škálu kulturně-společenského využití i pro jeho návštěvníky.

MINIPIVOVAR	450,1 m ²		
- laboratoř	14,3 m ²	1PP	
- šatna a wc zam.	14,2 m ²	1PP	
- strojovna	14,3 m ²	1PP	
- vyvíječ páry	14,3 m ²	1PP	
- chodba	32,0 m ²	1PP	
- spilka	62,0 m ²	1PP	
- sanitace	17,2 m ²	1PP	
- generát. dusíku	6,8 m ²	1PP	
- ležácké tanky	195,3 m ²	1PP	
- stáčení	28,2 m ²	1PP	
- expedice	31,8 m ²	1PP	
- sklad	19,7 m ²	1PP	
MUZEUM PIVA	195,5 m ²		
KAVÁRNA, INFO.	237,7 m ²		
- wc hosté	27,6 m ²	1PP	
- chodba	25,4 m ²	1PP	
- kavárna	106,1 m ²	1NP	
- zázemí kav.	10,7 m ²	1NP	
- patro kav.	67,9 m ²	2NP	
PIVNICE S VARNOU	398,4 m ²		
- šrotovna	14,9 m ²	1NP	
- studená kuch.	34,0 m ²	1NP	
- zázemí zaměst.	13,7 m ²	1NP	
- wc inv.	3,4 m ²	1NP	
- chodba	14,3 m ²	1NP	
- úklid	1,4 m ²	1NP	
- wc hosté	9,5 m ²	1NP	
- varna	53,9 m ²	2NP	
- wc hosté	24,0 m ²	2NP	
- sklad	7,1 m ²	2NP	
- zázemí sládka	17,2 m ²	2NP	
- salonek	205,0 m ²	2NP	
HVOZD + VSTUP	475,9 m ²		
- schody hvozdu	66,4 m ² x6	1-6NP	
- zádveří	33,9 m ²	1NP	
- hala s recepcí	43,6 m ²	1NP	
TRŽNICE	299,1 m ²		
- prodejní plocha	286,1 m ²	1NP	
- wc zaměst.	6,5 m ²	1NP	
- sklad	6,5 m ²	1NP	
CHÚC schody	28,3 m ² x7	1-6NP	
CHODBA + WC střed	422,5 m ²		
- wc M+Ž	33,5 m ² x5	2-6 NP	
- chodba	51,0 m ² x5	2-6 NP	
MUZEUM	611,9 m ²		
- expozice	312 m ²	2NP	
- šatna	28,9 m ²	3NP	
- studovna	121,9 m ²	3NP	
- depozitář	35,5 m ²	3NP	
- kanceláře	94,4 m ²	3NP	
- zázemí zaměst.	19,2 m ²	3NP	
KNIHOVNA	795,6 m ²		
- sklad, balírna	19,3 m ²	3NP	
- výdej	19,6 m ²	3NP	
- oddíl děti	193,7 m ²	3NP	
- dětské centrum	52,1 m ²	3NP	
- studovna	70,6 m ²	3NP	
- sklad	39,6 m ²	3NP	
- server	5,4 m ²	3NP	
- wc zaměst.	18,9 m ²	3NP	
- úklid	3,5 m ²	3NP	
- kuchyňka	9,5 m ²	3NP	
- studovna s PC	130,1 m ²	4NP	
- oddíl dospělí	197,2 m ²	4NP	
- výdej	19,7 m ²	4NP	
- sklad, balírna	16,4	4NP	
ZUŠ	1363,2 m ²		
- šatna	29,1 m ²	4NP	
- foyer	54,5 m ²	4NP	
- hudební sál	190,6 m ²	4NP	
- sklad sálu	11,9 m ²	4NP	
- zázemí účinkujíc.	46,8 m ²	4NP	
- kabinet HO	17,9 m ²	5NP	
- šatna	22,2 m ²	5NP	
- foyer sálu	94,7 m ²	5NP	
- zázemí účinkujíc.	54,5 m ²	5NP	
- archiv	18,8 m ²	5NP	
- sklad hud. nástrojů	19,2 m ²	5NP	
- společenský sál	169,2 m ²	5NP	
- hudební třídy (8)	228,2 m ²	5-6 NP	
- hospodářka	22,3 m ²	5NP	
- zástupce ředitele	30,2 m ²	5NP	
- ředitel	31,8 m ²	5NP	
- zázemí zaměst.	22,4 m ²	5NP	
- zázemí zaměst.	20,0 m ²	6NP	
- sborovna	25,5 m ²	6NP	
- ateliéry	49,5 m ²	6NP	
- fotoateliér	24,9 m ²	6NP	
- učeb. orch. a sbor	64,4 m ²	6NP	
- učeb. hud. korep.	33,6 m ²	6NP	
- kabinet TO a VO	19,6 m ²	6NP	
- sklad	8,6 m ²	6NP	
- ateliér keramiky	30,2 m ²	6NP	
- hala	37,9 m ²	6NP	
- sklad sálu	14,9 m ²	6NP	
- šatny a sprchy	15,3 m ²	6NP	
- chodba	8,3 m ²	6NP	
- taneční sál	115,4 m ²	6NP	
BAR	74,7 m ²		
- sklad	9,1 m ²	7NP	
- bar	35,3 m ²	7NP	
- chodba	30,3 m ²	7NP	
TECHNICKÁ MÍST.	23,1 m ²	7NP	
VÝTAHY	6,7 m ² x7	1-7NP	
VENK. ÚC	20,7 m ² x9	1-6 NP	

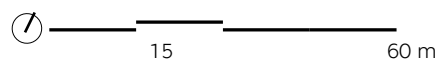
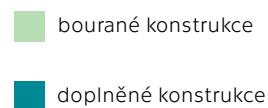
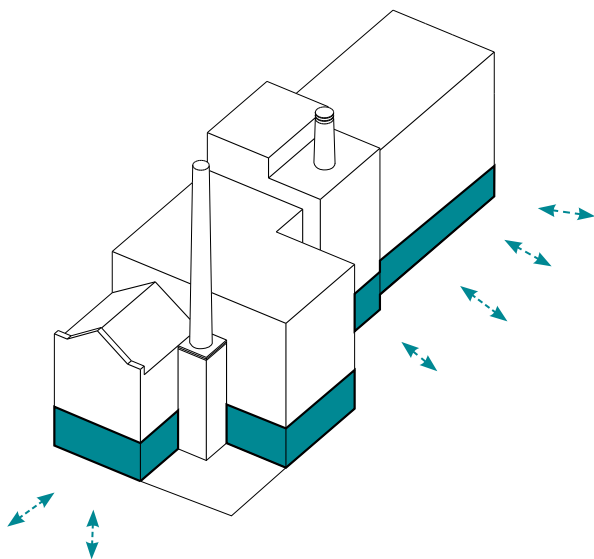
KONCEPT

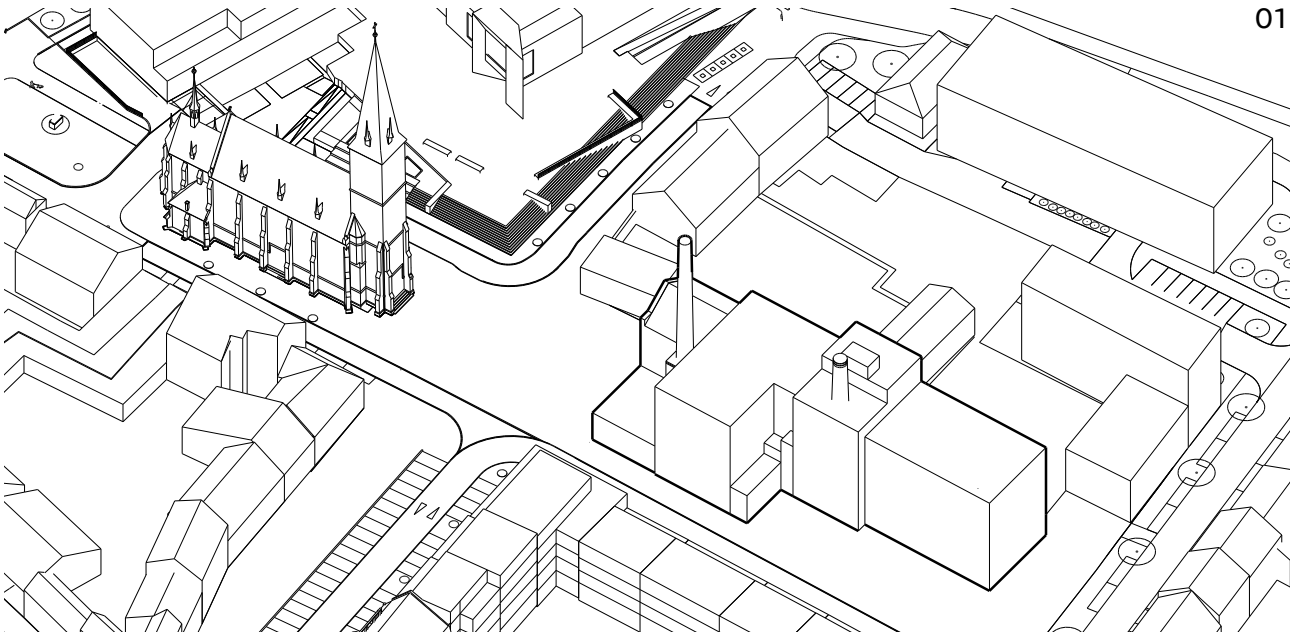
01/ Současný stav

02/ Navrhované bourané konstrukce
utilitárních přístaveb především ze 2. pol.
20. stol. a strojovny výtahu.

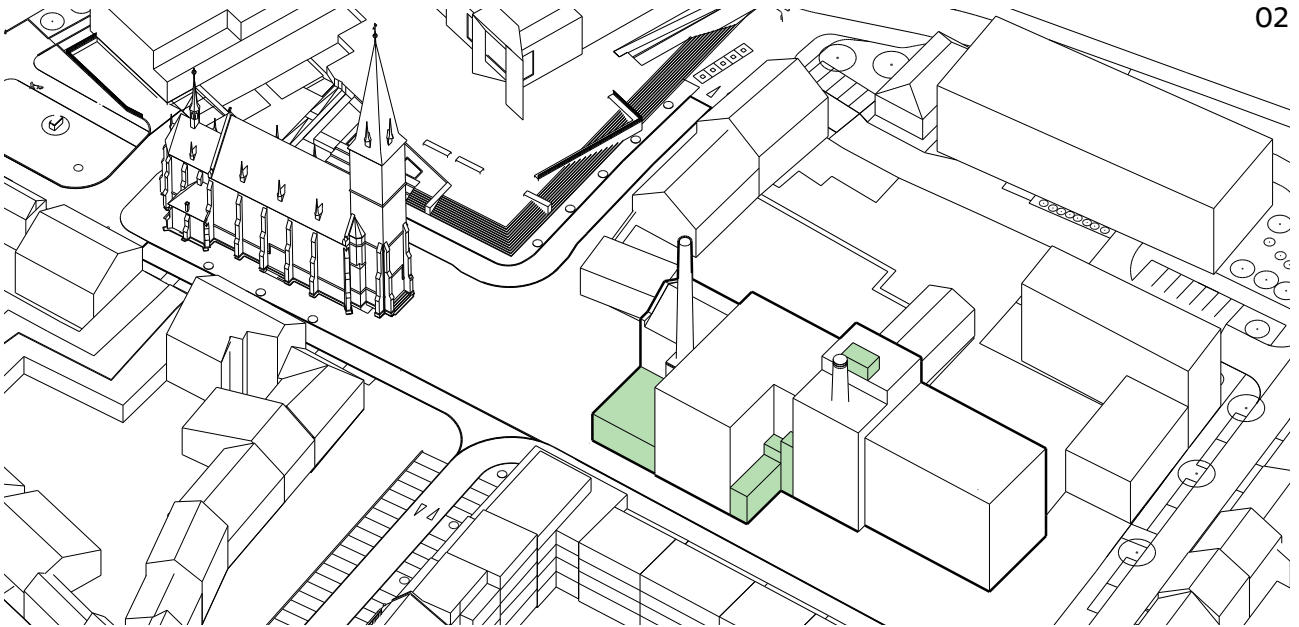
03/ Navrhované nové konstrukce dvou
únikových schodišť, zvýraznění vstupu
(vytvoření zádveří) a nové střechy ve dvou
místech zvýšené pro získání vyšší sv. výšky
a světla.

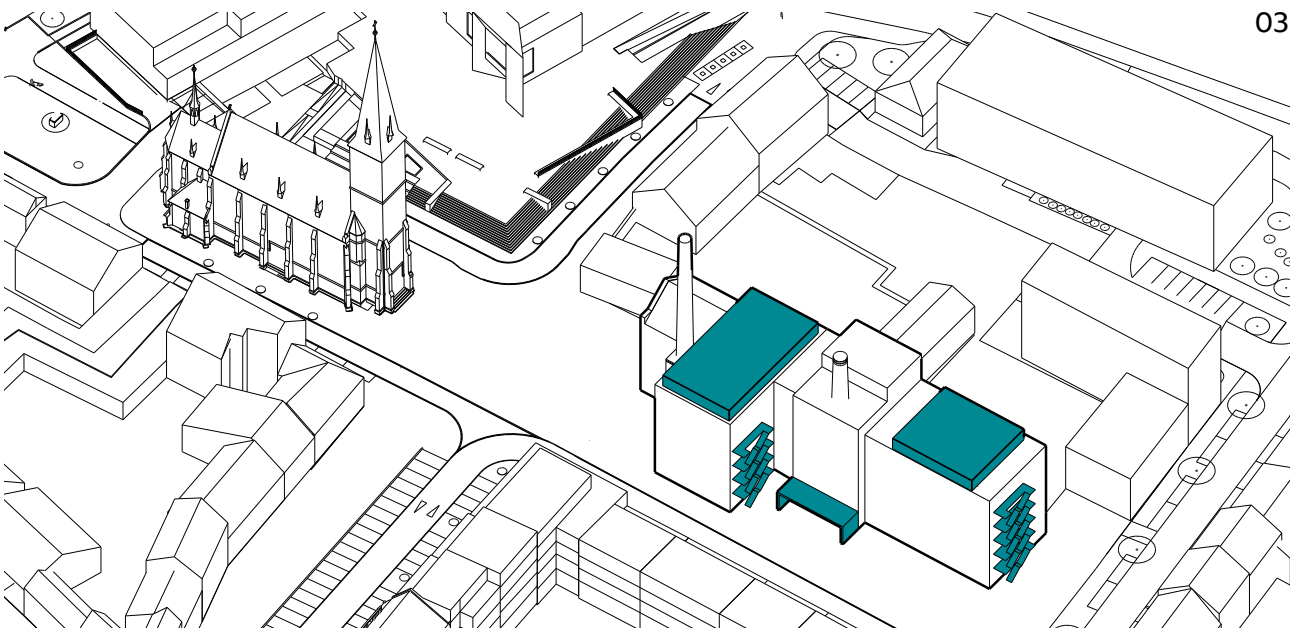
01

02

03

VEŘEJNÝ PROSTOR

01/ koncepce Palackého náměstí

Mezi dominantami je hlavní a nejdůležitější zpevněná plocha náměstí ponechána volná pro shromažďování a pořádání komunitních akcí. Jižní část náměstí je více pobytová a zelená.

02/ navrhované plochy

Bylo doplněno více nezpevněných ploch pro lepší vsak vody v centru města. Navrhovaný vodní prvek funguje jako připomínka bývalého mlýnského náhonu.

03/ navrhované stromy

Do ulice Vaníčkova bylo doplněno stromořadí zvýrazňující přírodní osu (V-Z) s průhledem na vrch Hostibejk. Do parkové části náměstí byly přidány skupiny stromů s lavičkami. Vedle pivovarské zahrady se tyčí solitérní kaštan, který nabízí přírodní stín. Všechny navrhované stromy obecně mají střední a velkou korunu o průměru 9 a 15 m a nasazení koruny min. 3,5 m.

 hlavní osa, dominanty

 přírodní osa

 bývalý náhon mlýna

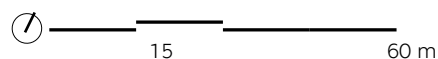
 zpevněná část náměstí

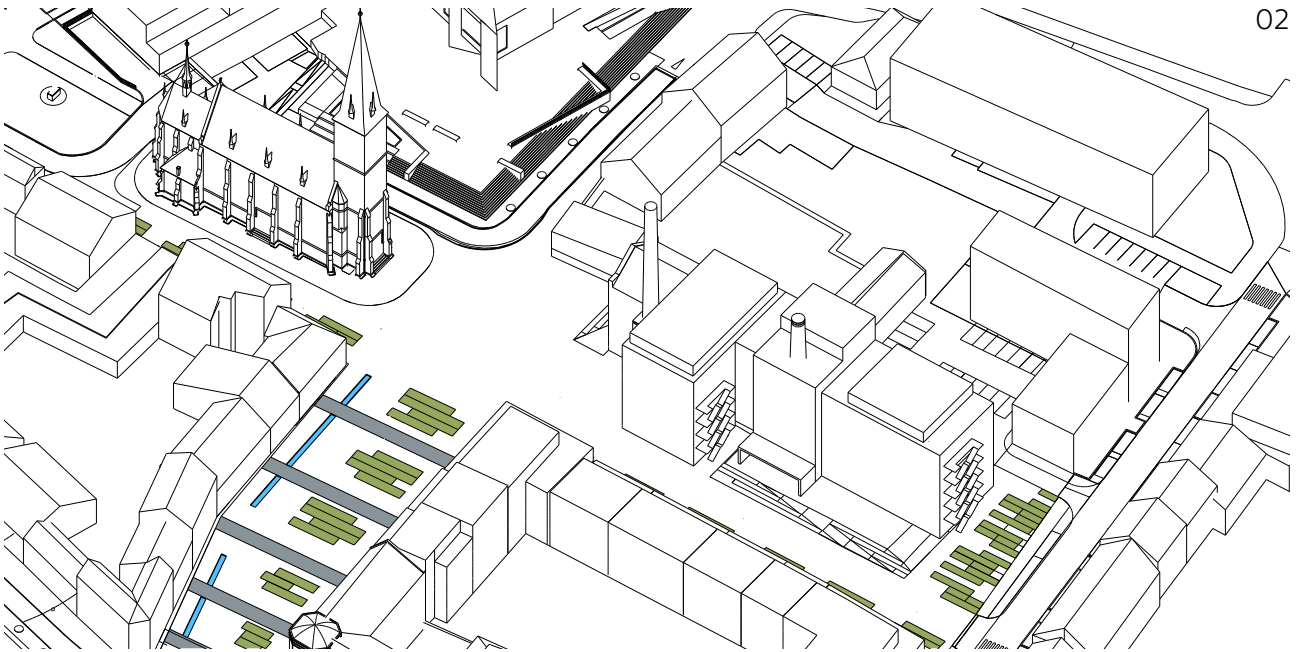
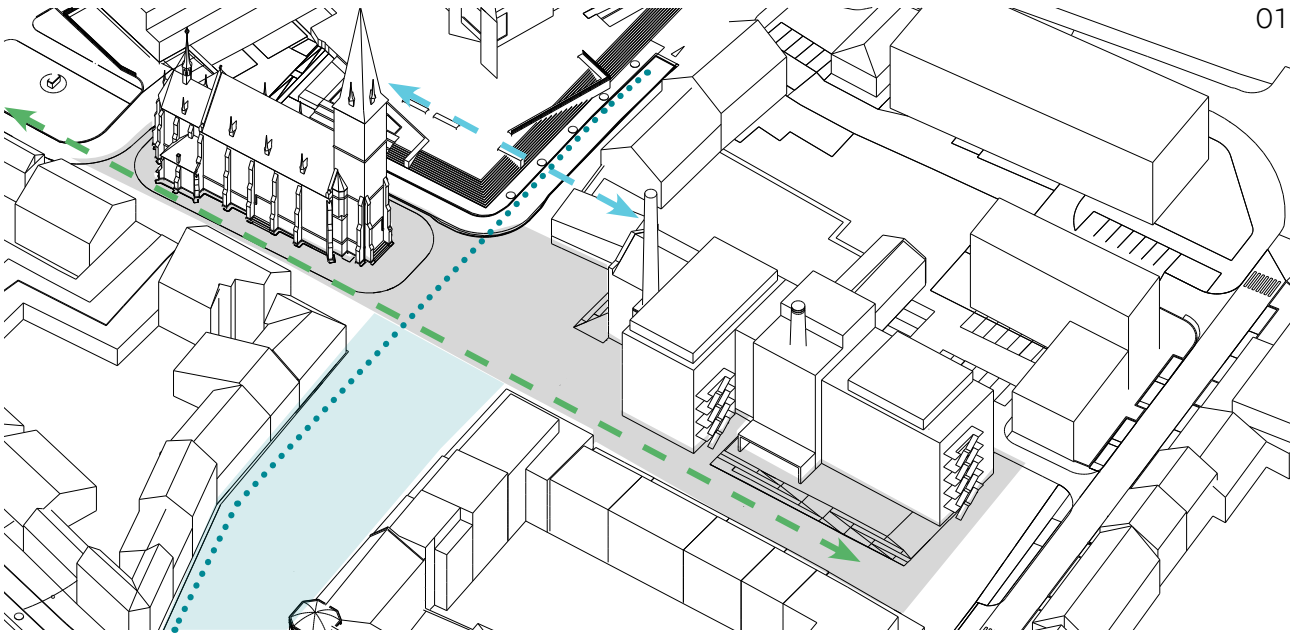
 pobytová část náměstí

 materiálové odlišení

 nezpevněné plochy

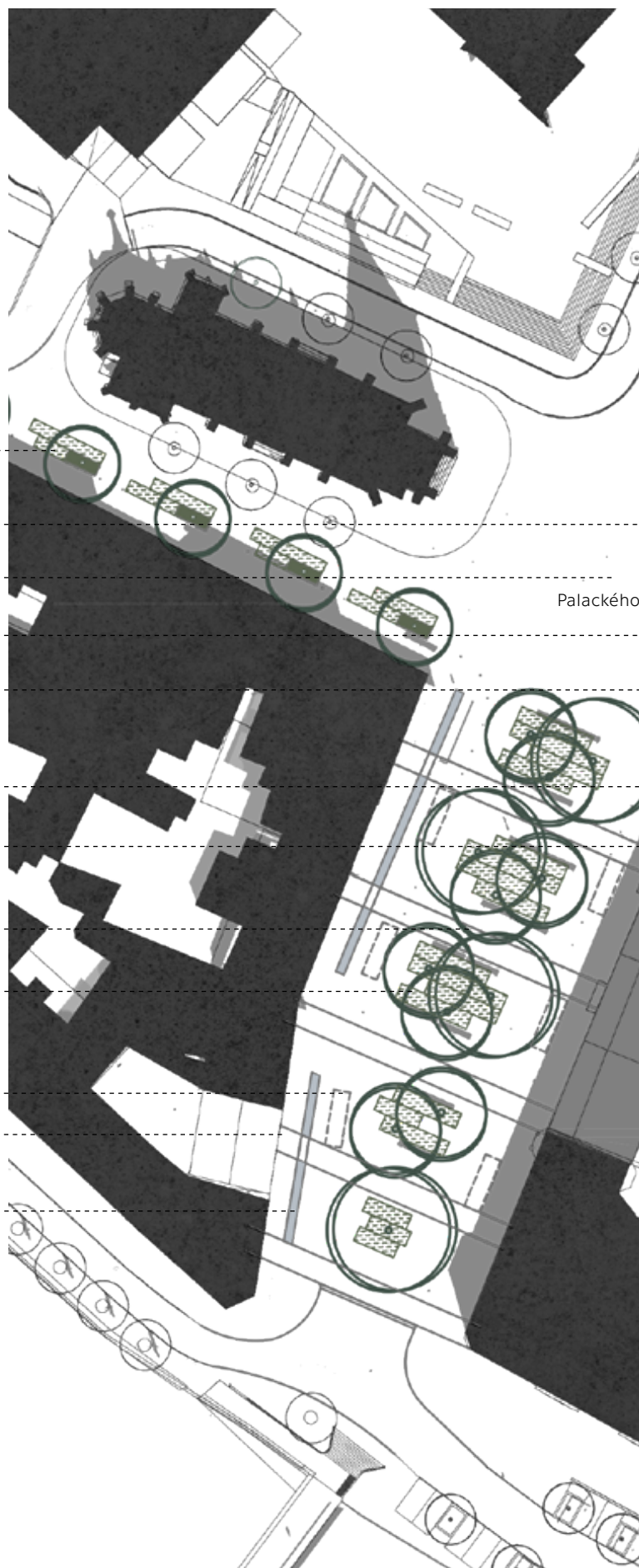
 vodní prvek

SITUACE

- přírodní osa směrem k vrchu Hostibejk
- vstup kavárna
- hlavní prostor náměstí
- pivovarská zahrádka
- vstup pivnice
- hlavní vstup do domu kultury
- vstup do tržnice se schody s integrovanou rampou
- pobytová část náměstí
- nezpevněné zelené plochy se záhony pod stromy
- parkovací místa pro zásobování
- materiálové rozčlenění zpevněné plochy
- vodní prvek jako připomínka bývalého mlýnského náhonu

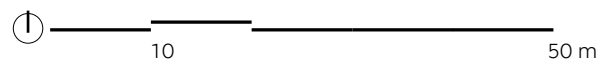

nám.

Vaníčková

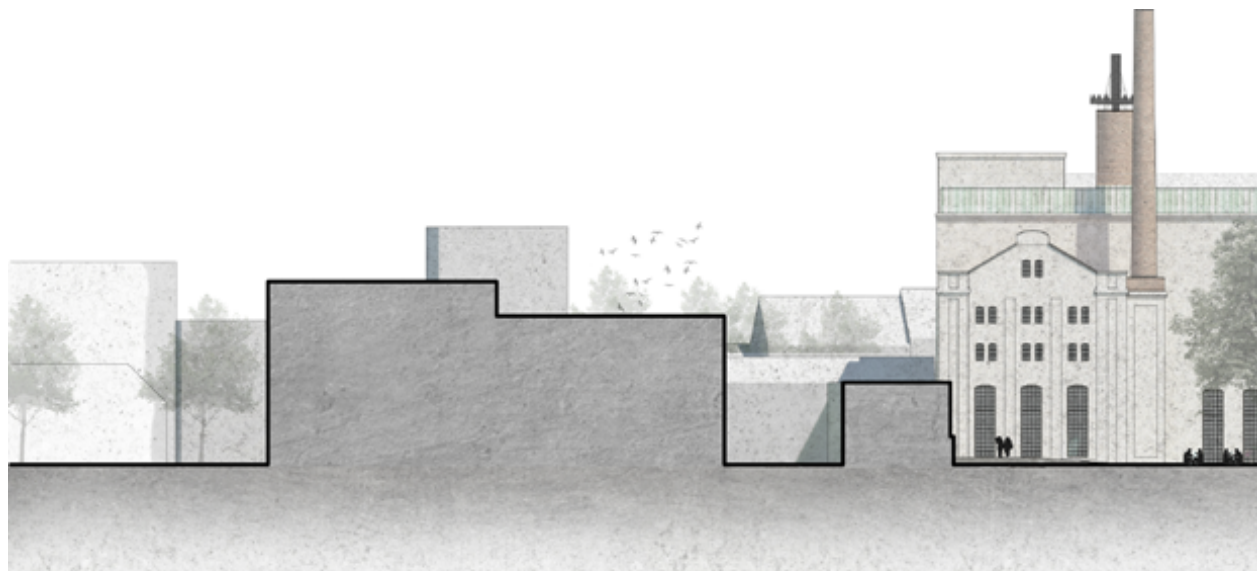
Žižkova

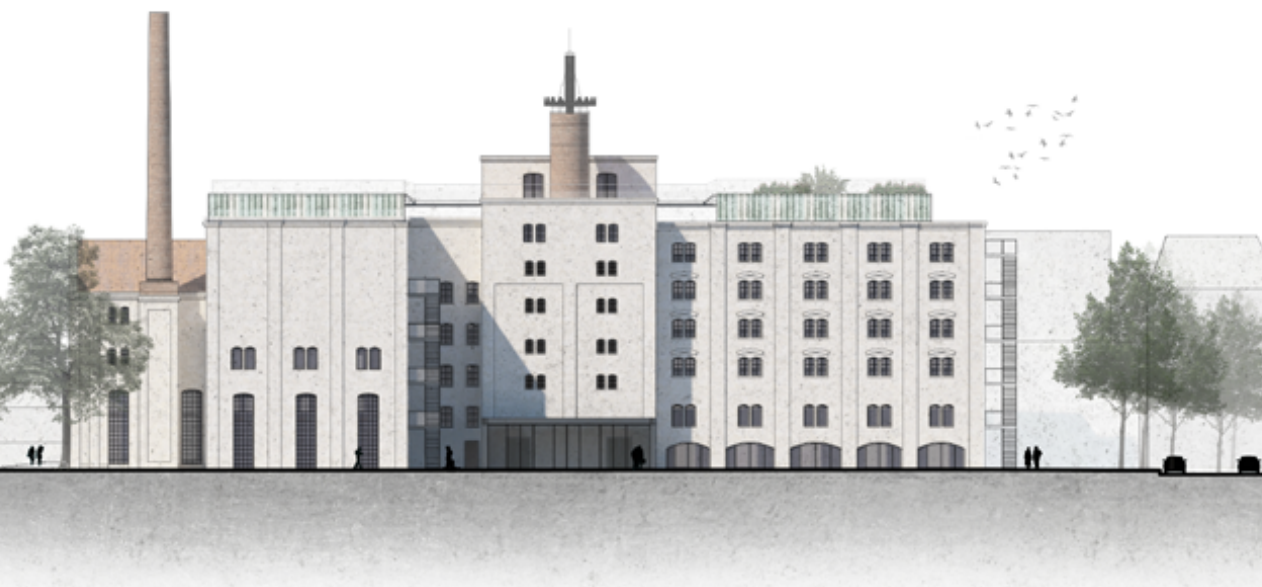

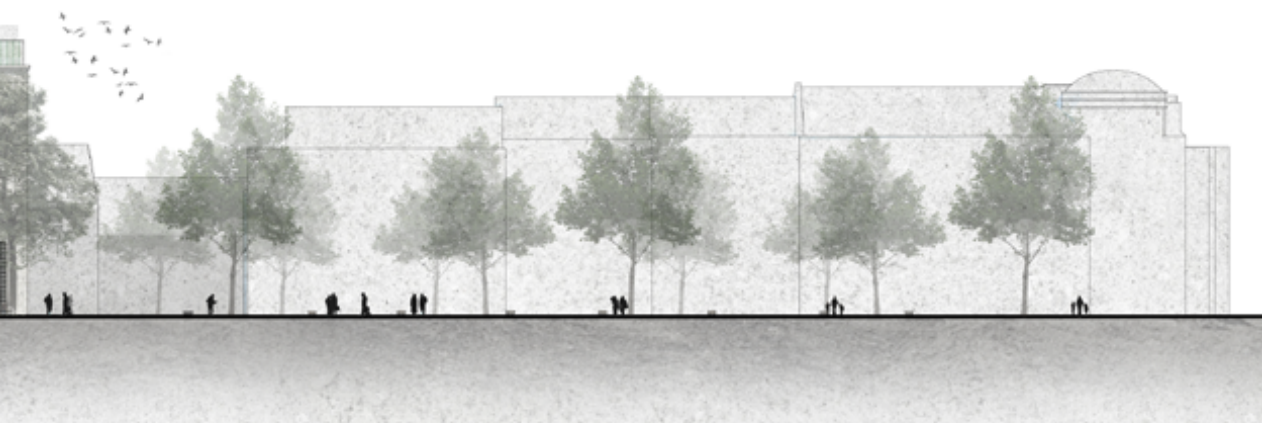

průhled ulic Vaničkovou k vrchu Hostibejk

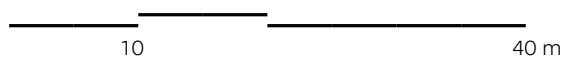

pohled jižní

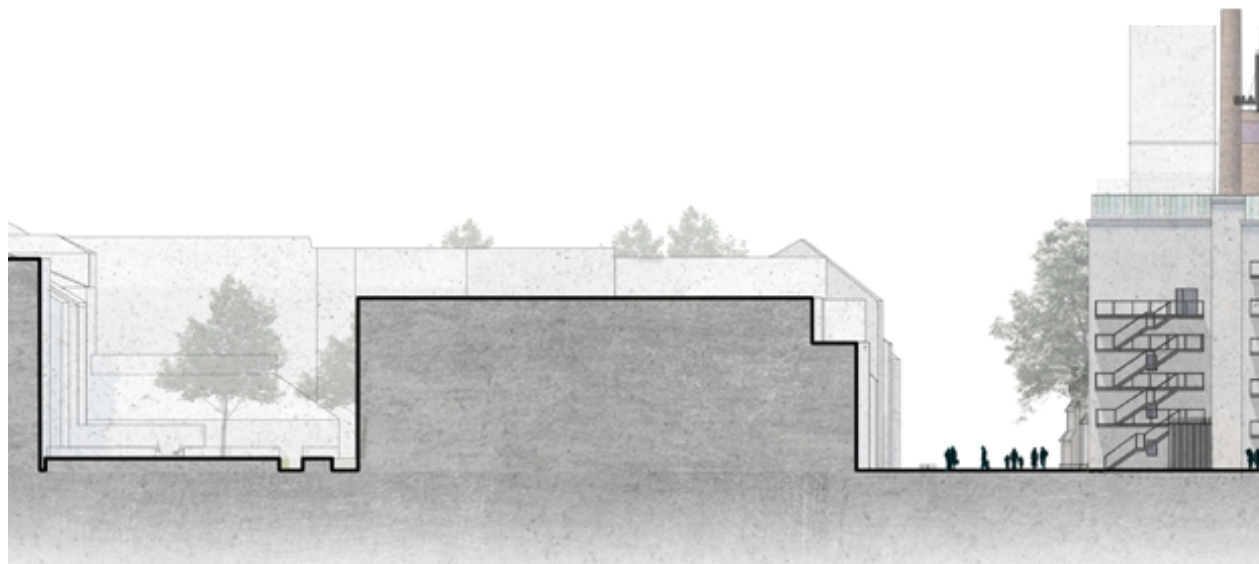
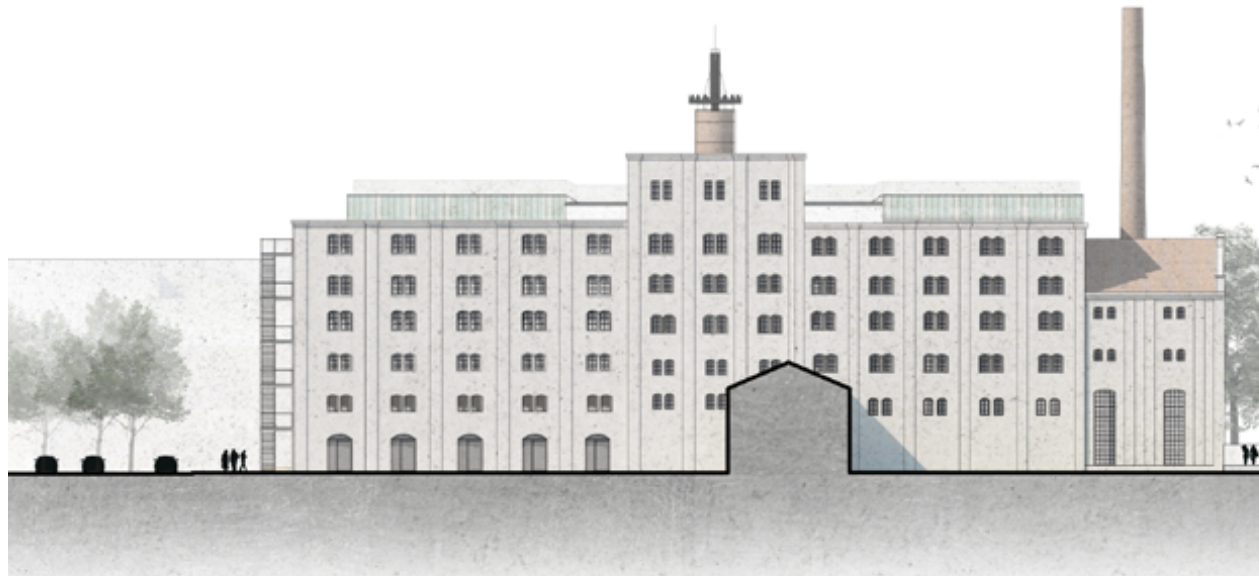
pohled západní

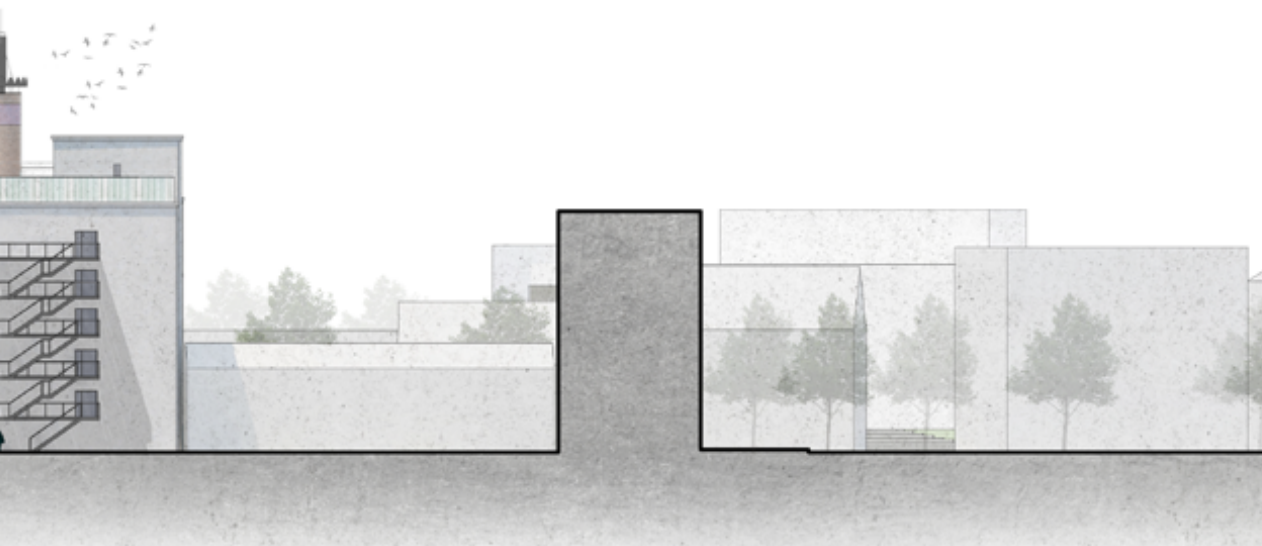

hlavní náměstí s pivovarskou zahrádkou

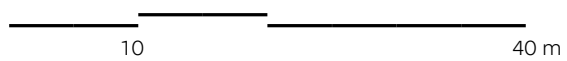

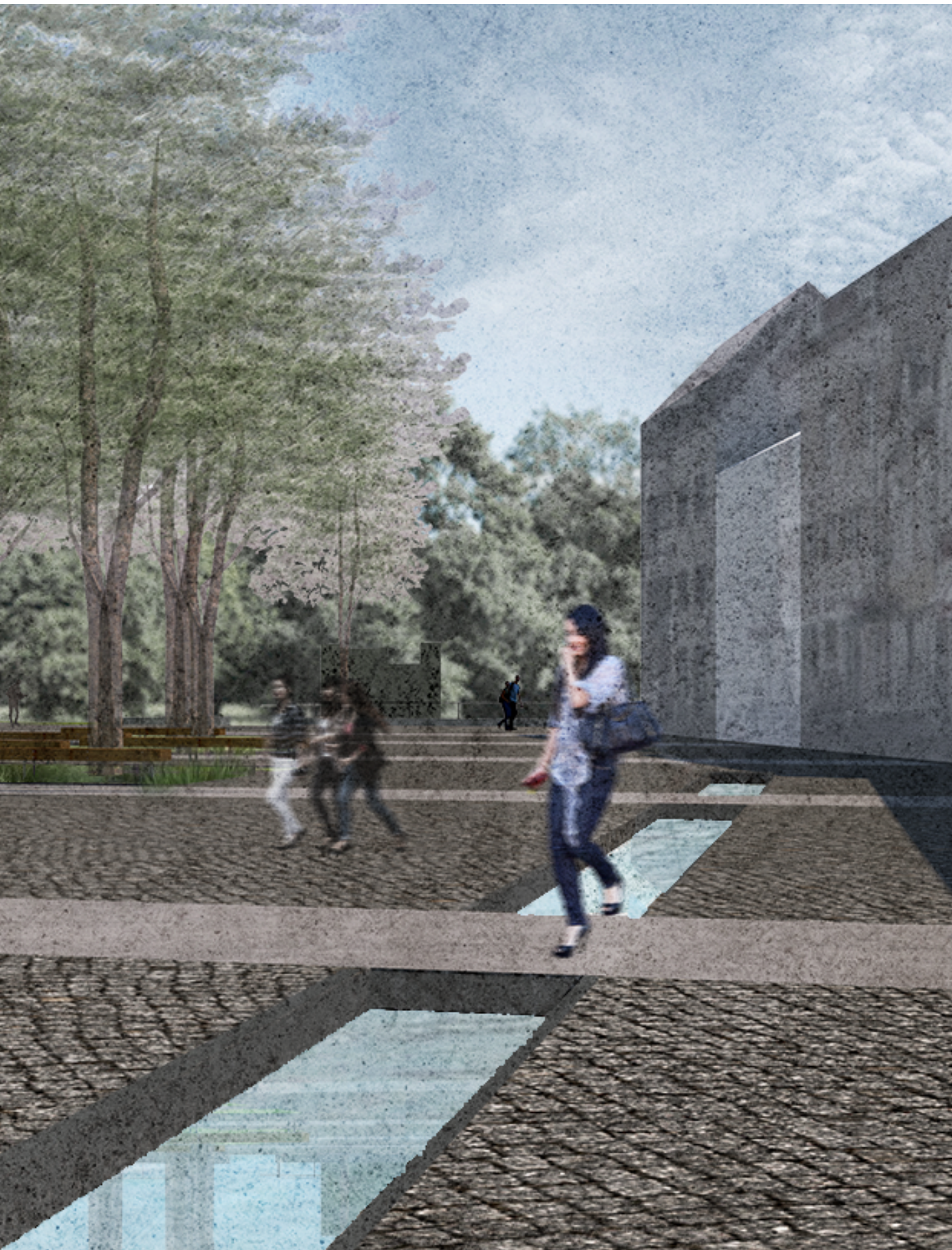
pohled jižní

pohled západní

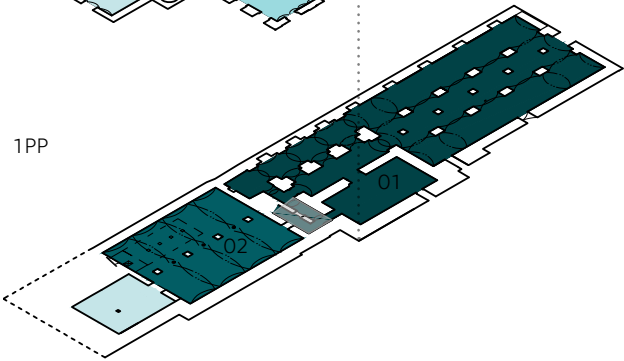
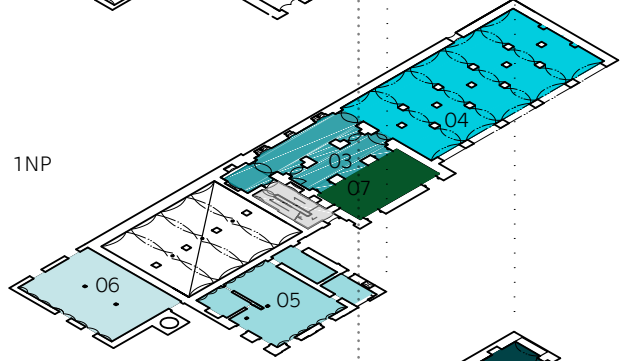
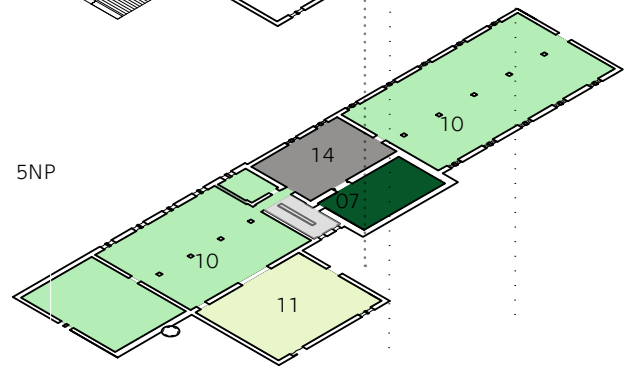
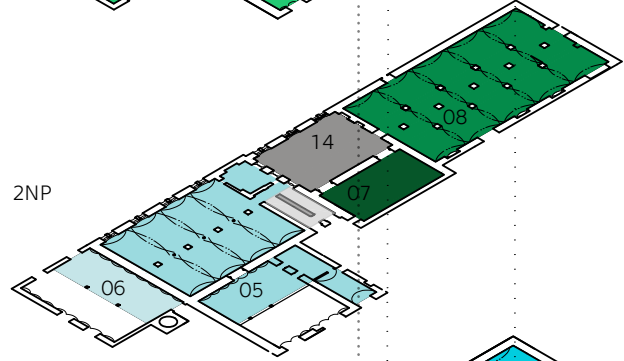
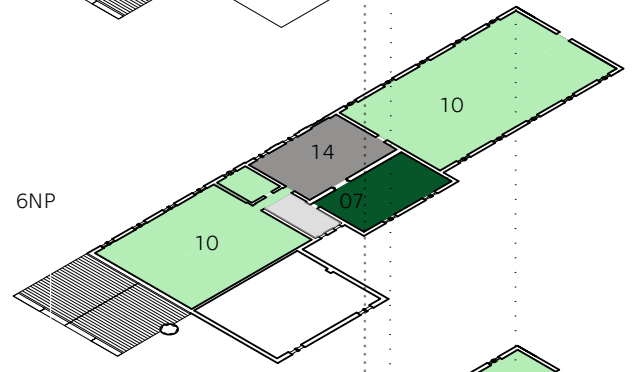
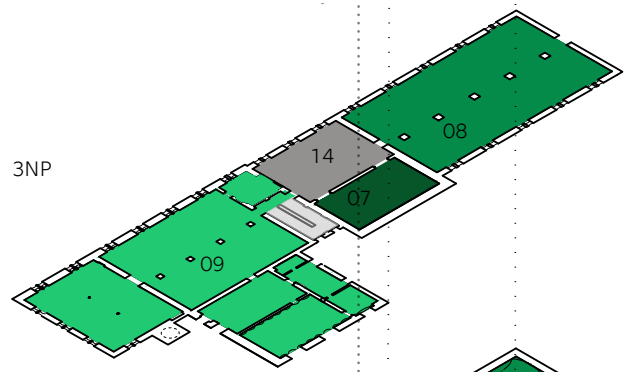
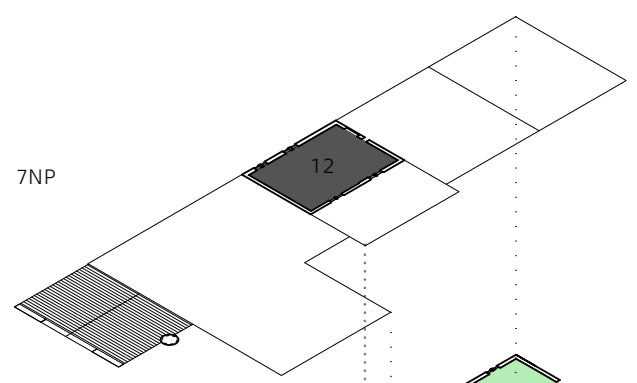
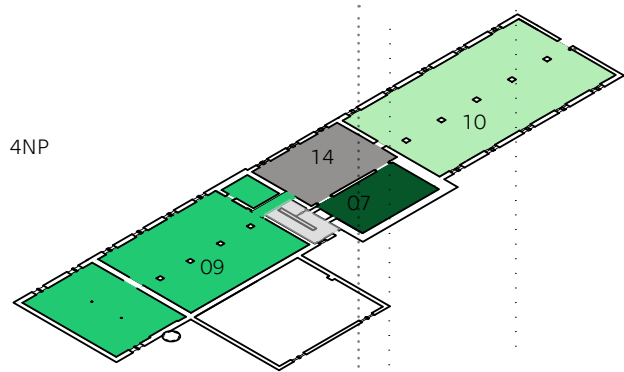
parková část náměstí

FUNKČNÍ SCHÉMA

Pro navázání na tradici vaření piva v Kralupech nad Vltavou je do podzemí stávajícího pivovaru umístěna opět výroba ve formě minipivovaru s varnou v přízemí, která pak navazuje na pivnici. Z přízemí je přístupná dále tržnice a kavárna s infocentrem. Nachází se zde i hlavní vstup do kulturního domu.

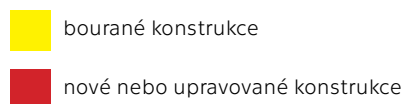
V pivovaru se soustřeďují důležité kulturní instituce města. Od přízemí s veřejnými funkcemi, výše přes muzeum, knihovnu, které zde mají svou pobočku, dále až po základní uměleckou školu v následujících 3 podlažích, jenž nabízí například i 2 sály, které se dají variabilně využít i pro potřeby města. Jelikož se jedná o kulturní objekt pro veřejnost co nejvíce otevřený, je v posledním 7. podlaží umístěn malý bar s výstupem na terasu a s možným přístupem na pobytovou střechu.

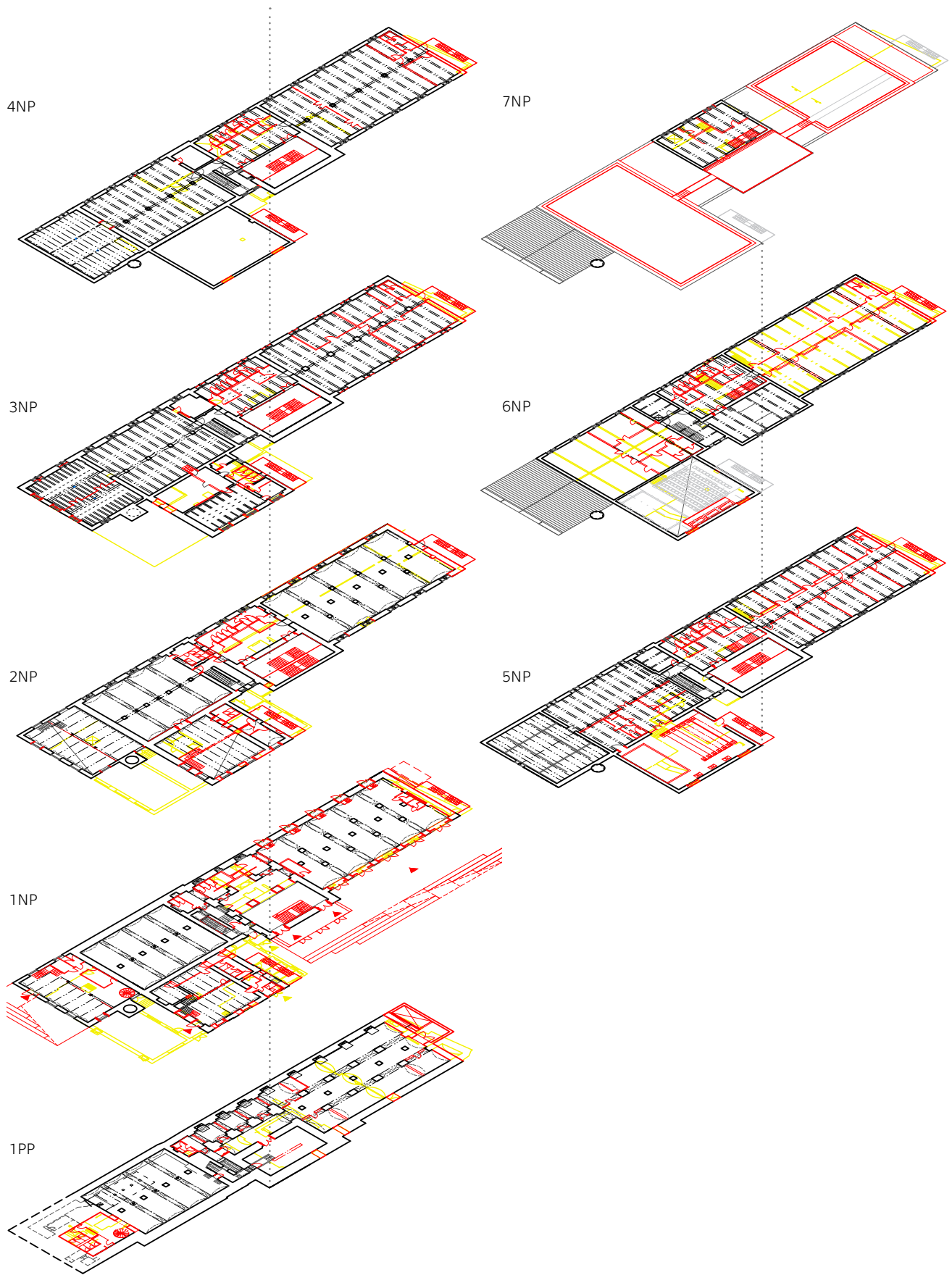
- 01 minipivovar 560 m²
- 02 muzeum - expozice pivovaru 197 m²
- 03 vstupní hala a zázemí 92 m²
- 04 tržnice 321 m²
- 05 pivnice s varnou 200 m²
- 06 infocentrum a kavárna 128 m²
- 07 hvozď - komunikace 70 m² 4x
- 08 muzeum 490 m²
- 09 knihovna 600 m²
- 10 ZUŠ 1950 m²
- 11 multifunkční sál 170 m²
- 12 bar, technická místnost 90 m²
- 13 hygienické zázemí, chodba
- 14 CHÚC - původní schodiště

DOPLNĚNÉ KONSTRUKCE

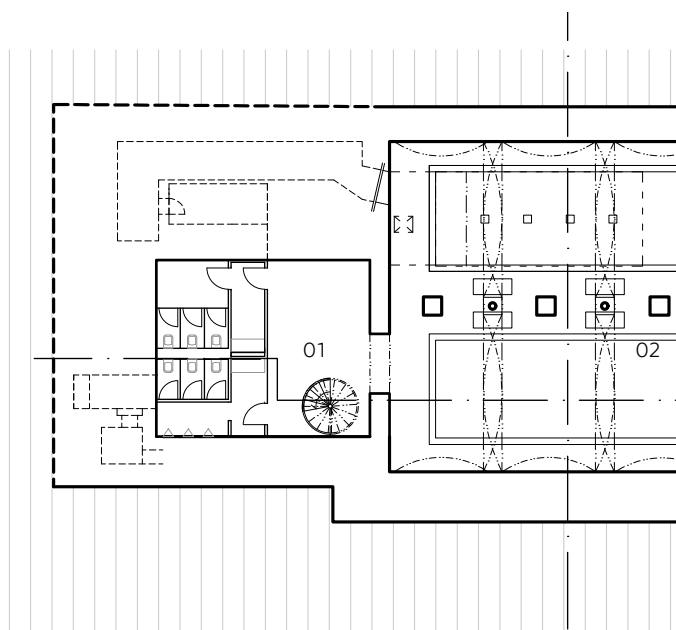
Celkově se v návrhu snažím bourání minimalizovat a efektivně a v maximální míře využít především nosné konstrukce stávající. Bourané jsou novodobé přístavky i nevhodné příčky. Jako rušivé byly vyhodnoceny i okenní otvory z doby socialismu, které byly vloženy do menších otvorů původních. V tomto případě dle funkční potřeby okna doplňuji dle původního členění, které je patrné z historických plánů i přímo ze struktury domu. Tam, kde byla okna výrazně přezděna, nebo kde přiléhaly jiné již zbourané konstrukce (a sice v 1NP) fasádu upravuji výrazněji. Otevírám ji velkými okenními vstupními otvory a dveřmi současného rázu. Upravuji také východní fasádu, ke které býval přistavěn zbouraný dům. Nové konstrukce by neměly výrazěji zasáhnout do podstaty domu a měly by umožnit jeho případné univerzálnější využití v případě změny funkce.

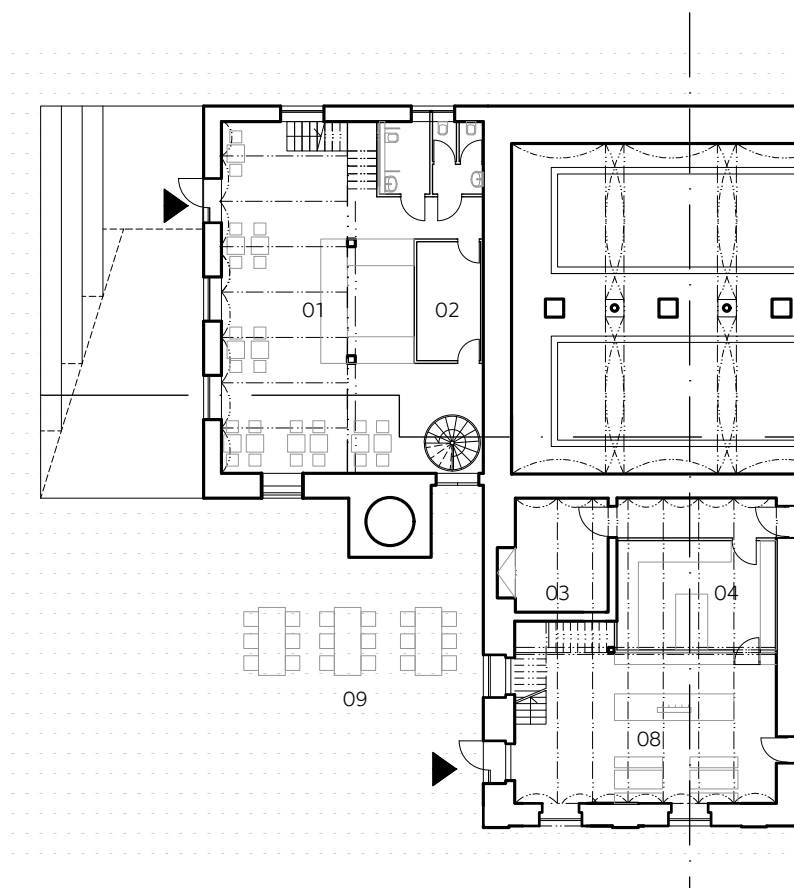

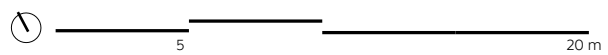
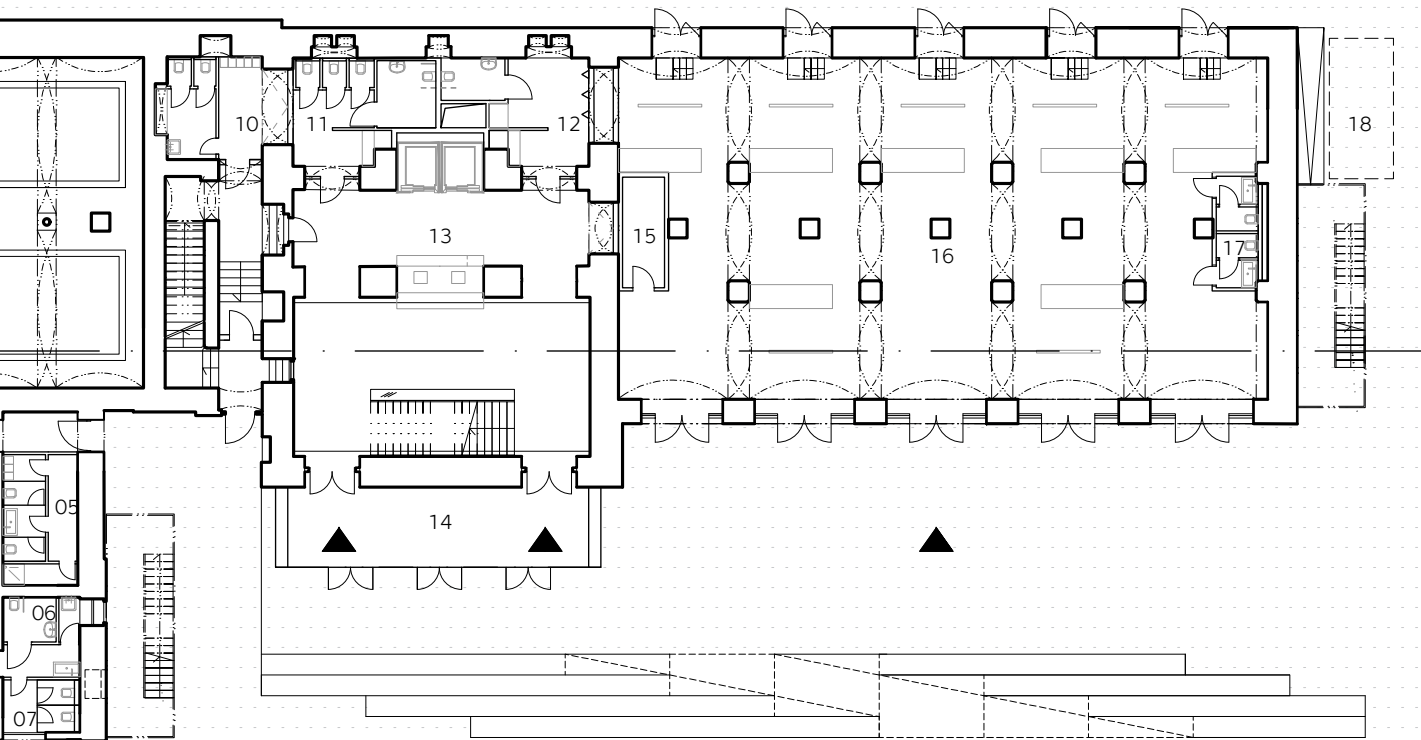
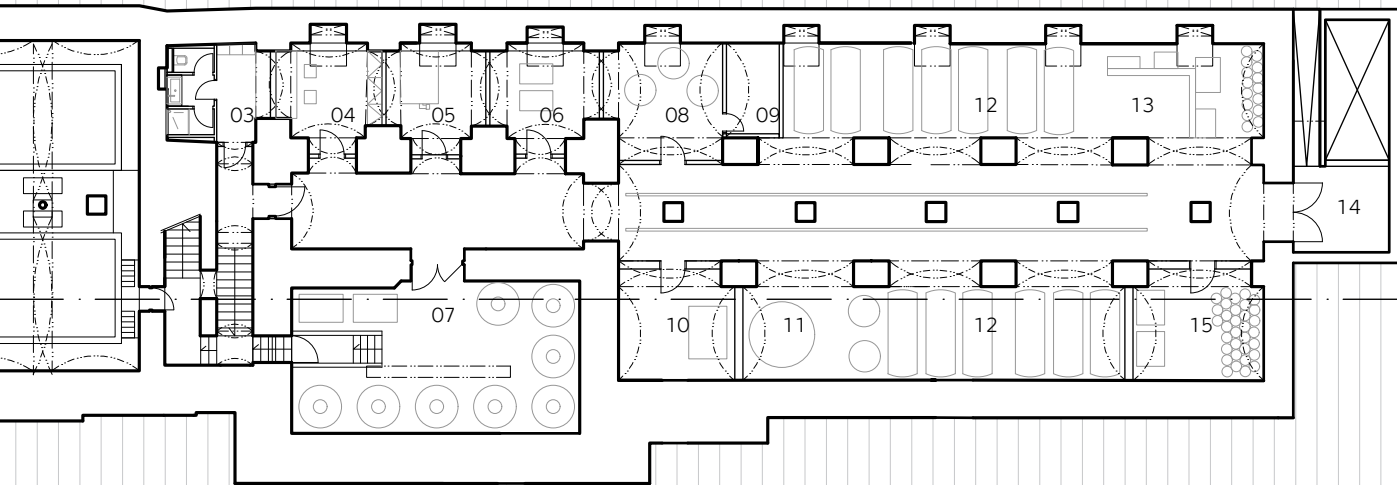
1PP, 1NP

- 01 hyg. zázemí kavárny
- 02 muzeum pivovaru
- 03 šatna a zázemí zaměst. pivovaru
- 04 laboratoř, kancelář
- 05 strojovna VZT
- 06 vyvíječ páry
- 07 CK tanky, spilka
- 08 sanitace
- 09 generátor dusíku
- 10 chlazení
- 11 kvasné tanky
- 12 ležácké tanky
- 13 stáčení
- 14 expedice
- 15 sklad

- 01 infocentrum, kavárna
- 02 zázemí kavárny
- 03 šrotovna
- 04 studená kuchyně
- 05 zázemí zaměstnanců
- 06 wc invalidé
- 07 wc muži, ženy
- 08 pivnice
- 09 pivovarská zahrádka
- 10 šatna, wc zaměst.
- 11 wc ženy
- 12 wc muži
- 13 vstupní foyer s recepcí a výtahy
- 14 zádveří
- 15 sklad
- 16 tržnice
- 17 zázemí zaměstnanců
- 18 expedice pivovaru (výťah)

pivnice s varnou

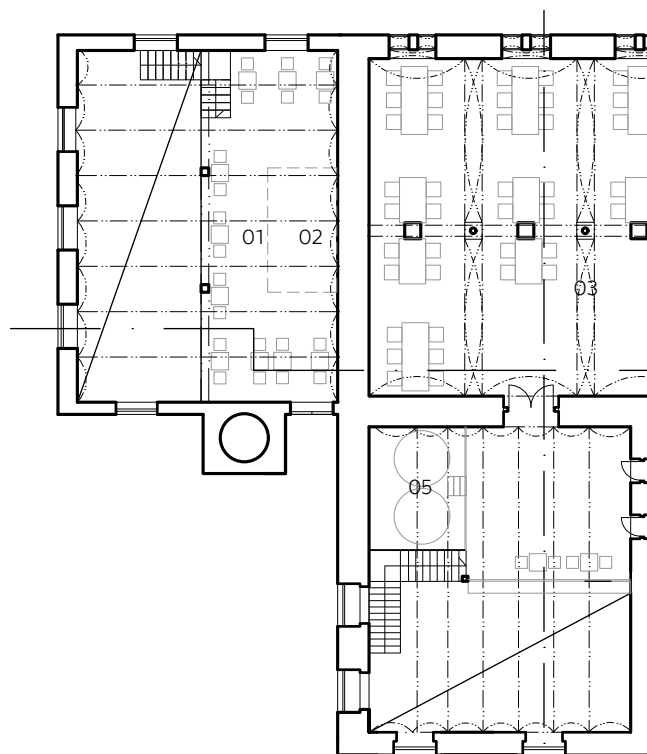

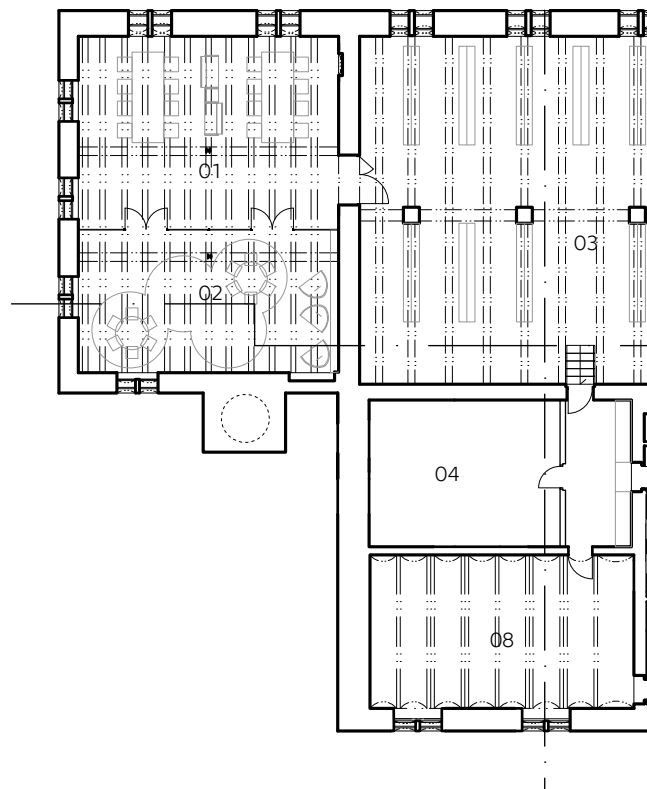
vstupní hala s recepcí

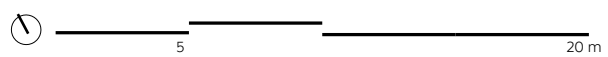
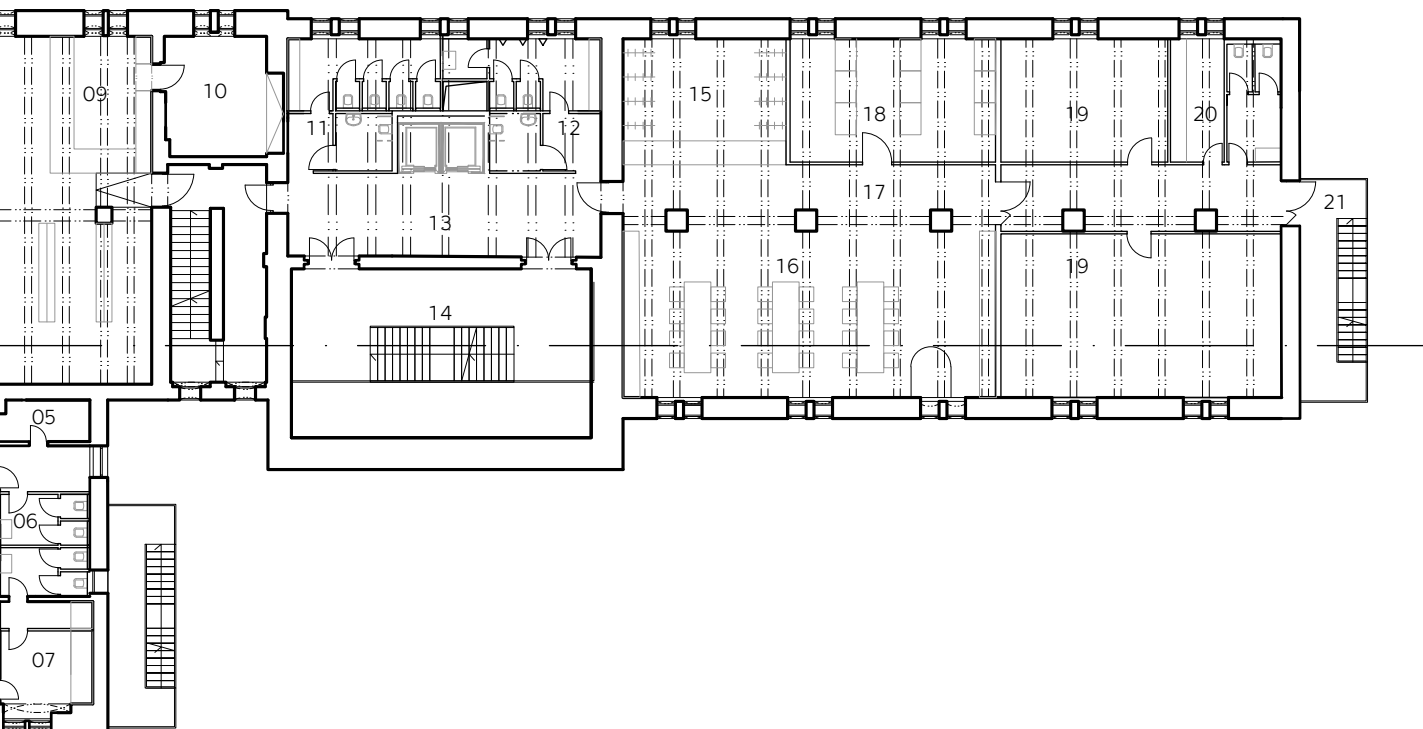
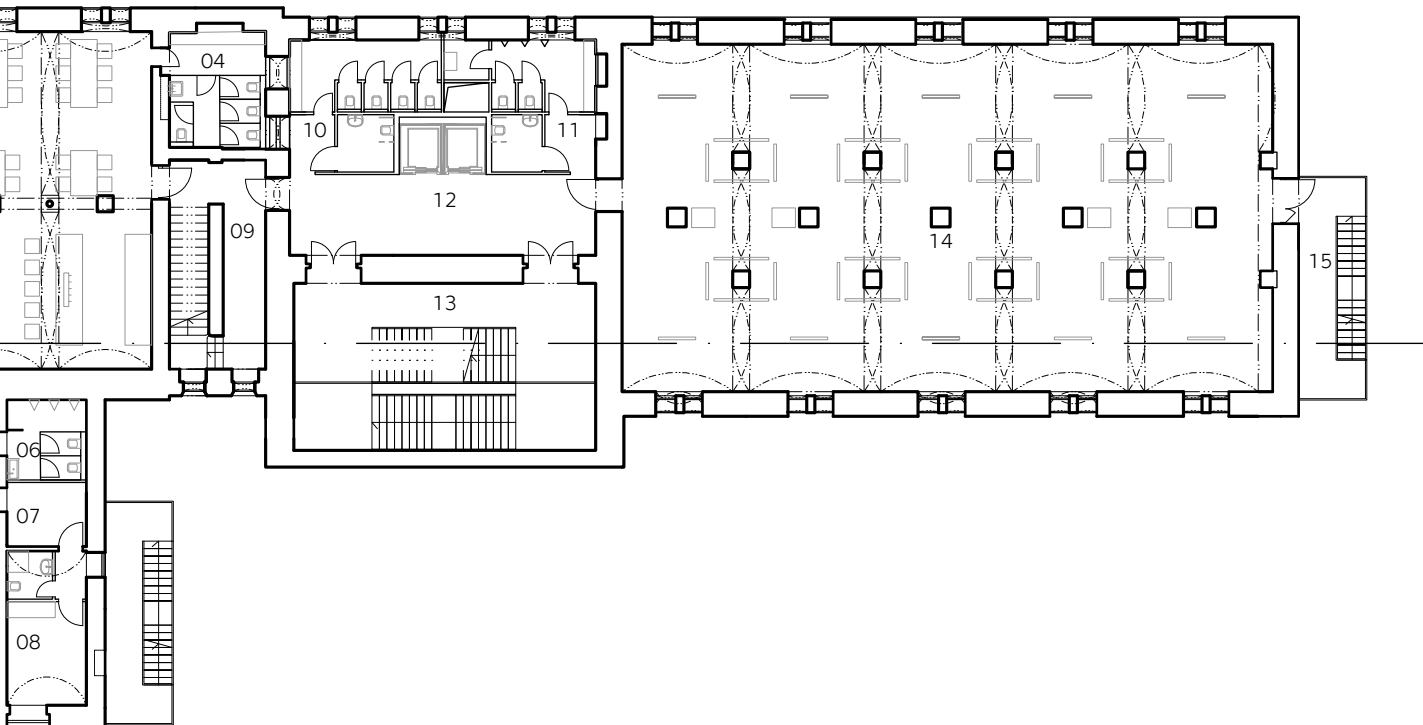
2NP, 3NP

- 01 patro kavárny
- 02 improviz. pódium
- 03 pivnice salonek
- 04 wc ženy
- 05 varné nádoby
- 06 wc muži
- 07 sklad
- 08 pokoj sládka
- 09 CHÚC stávající
- 10 wc ženy
- 11 wc muži
- 12 komunikace
- 13 hvozď - hala se schodištěm
- 14 městské muzeum - expozice
- 15 venkovní ÚC

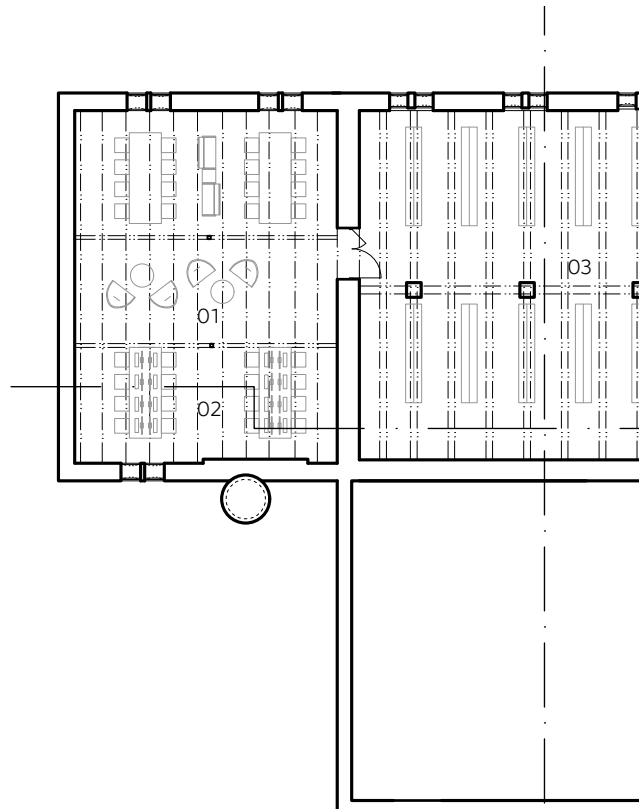
- 01 studovna knihovny
- 02 dětské centrum
- 03 knihovna - dětský oddíl
- 04 sklad knih
- 05 server
- 06 wc zaměstnanci
- 07 kuchyňka, úklid
- 08 kancelář
- 09 výdej knih
- 10 sklad, balírna
- 11 wc ženy
- 12 wc muži
- 13 komunikace
- 14 hvozď - hala se schodištěm
- 15 šatna
- 16 studovna
- 17 zázemí muzea
- 18 depozitář
- 19 kanceláře
- 20 zázemí zaměstnanců
- 21 venkovní ÚC

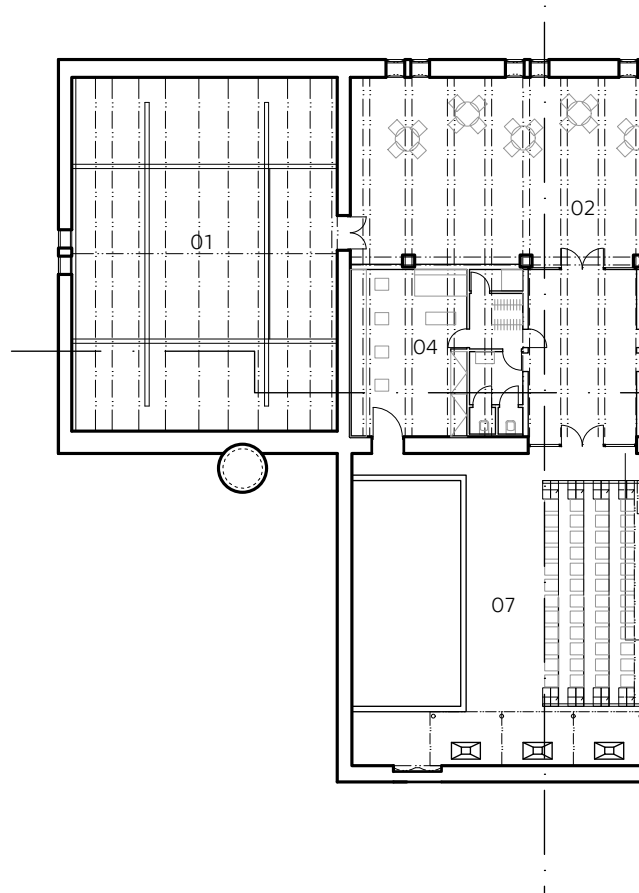

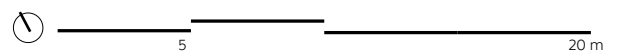
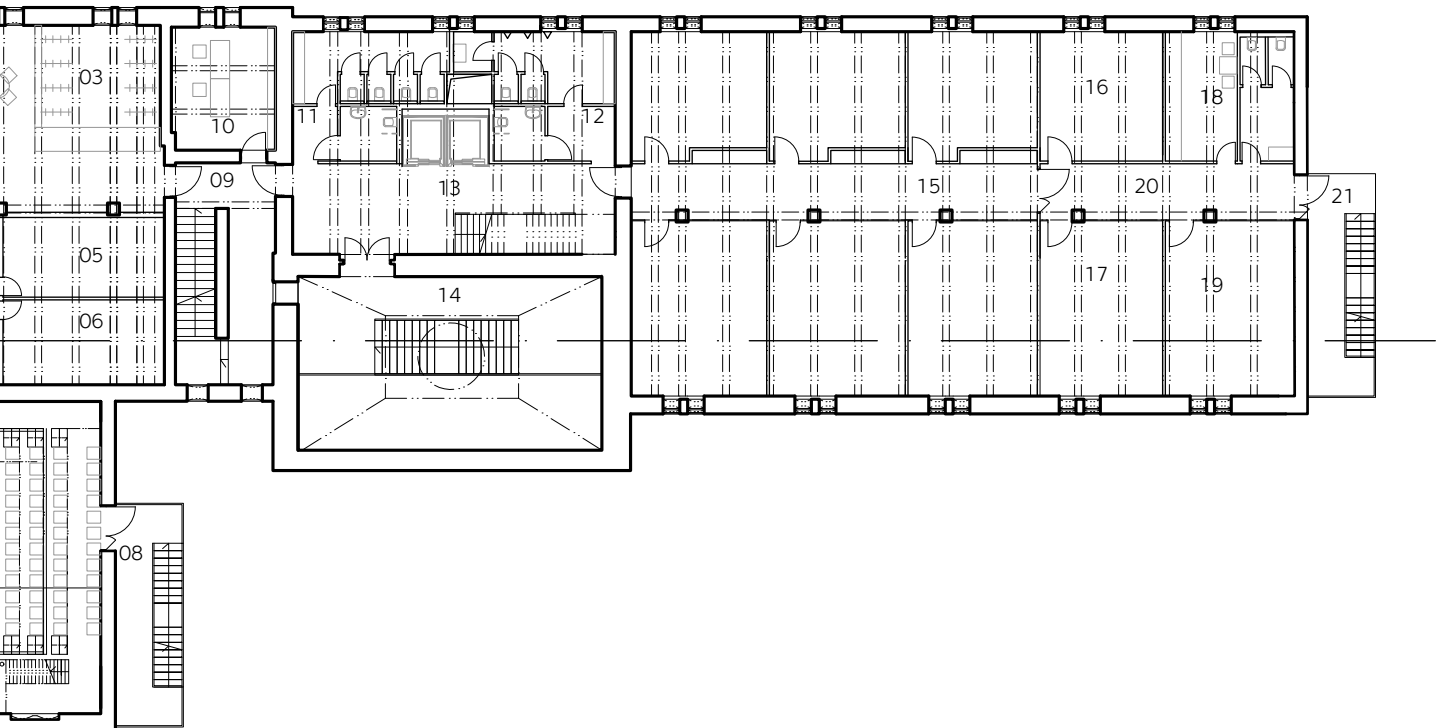
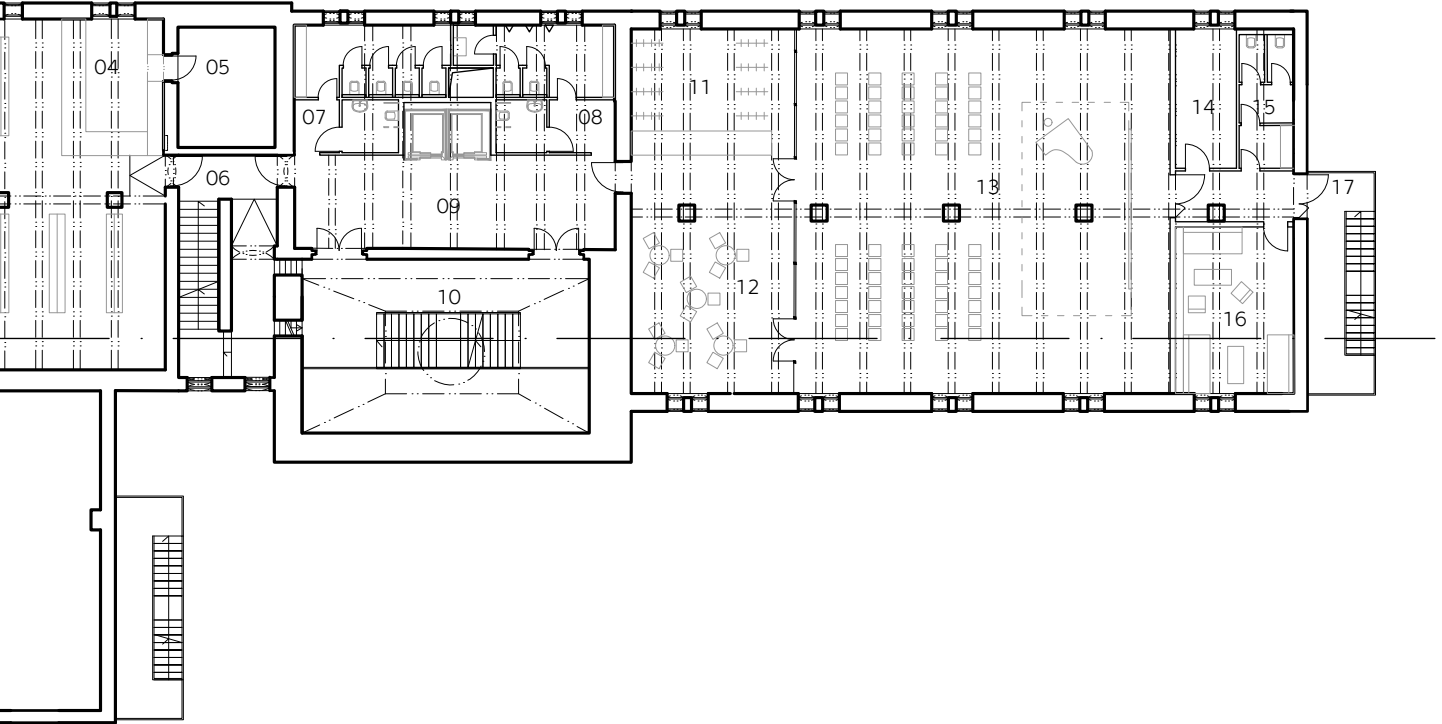
4NP, 5NP

- 01 studovna
- 02 PC část
- 03 knihovna - dospělý oddíl
- 04 výdej
- 05 sklad, balárna
- 06 CHÚC stávající
- 07 wc ženy
- 08 wc muži
- 09 komunikace
- 10 hvozď - hala se schodištěm
- 11 šatna
- 12 ZUŠ - foyer
- 13 ZUŠ - koncertní sál
- 14 sklad
- 15 wc účinkujících
- 16 zázemí účinkujících
- 17 venkovní ÚC

- 01 ZUŠ - literárně dramatický obor
- 02 foyer sálu
- 03 šatna
- 04 zázemí účinkujících
- 05 archiv
- 06 sklad hudebních nástrojů
- 07 společenský sál
- 08 venkovní ÚC pro sál
- 09 CHÚC stávající
- 10 kabinet hudeb. oboru
- 11 wc ženy
- 12 wc muži
- 13 komunikace
- 14 hvozď - hala se schodištěm
- 15 hudeb. obor - 6 tříd
- 16 hospodářka
- 17 zástupce ředitele
- 18 zázemí zaměstnanců
- 19 ředitel
- 20 komunikace
- 21 venkovní ÚC

společenský sál se stupňovitým hledištěm

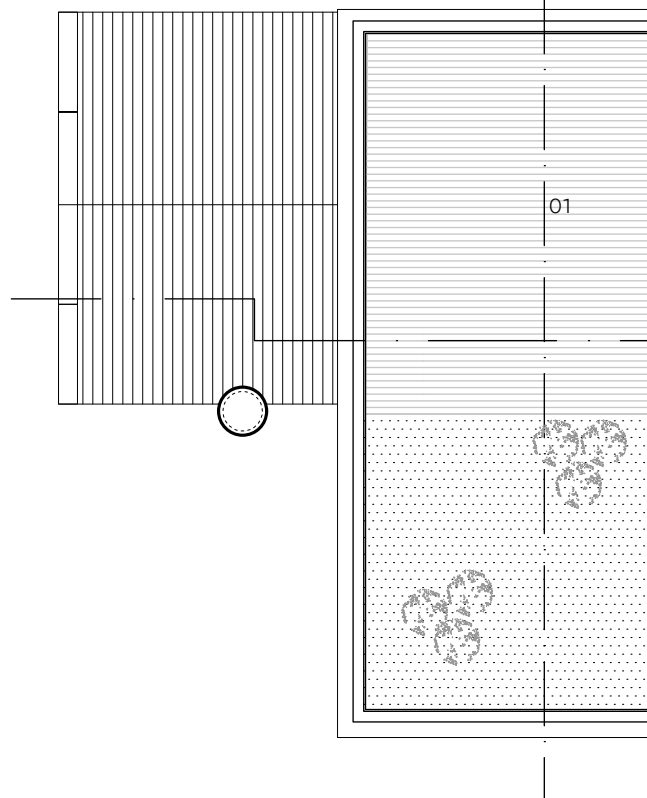
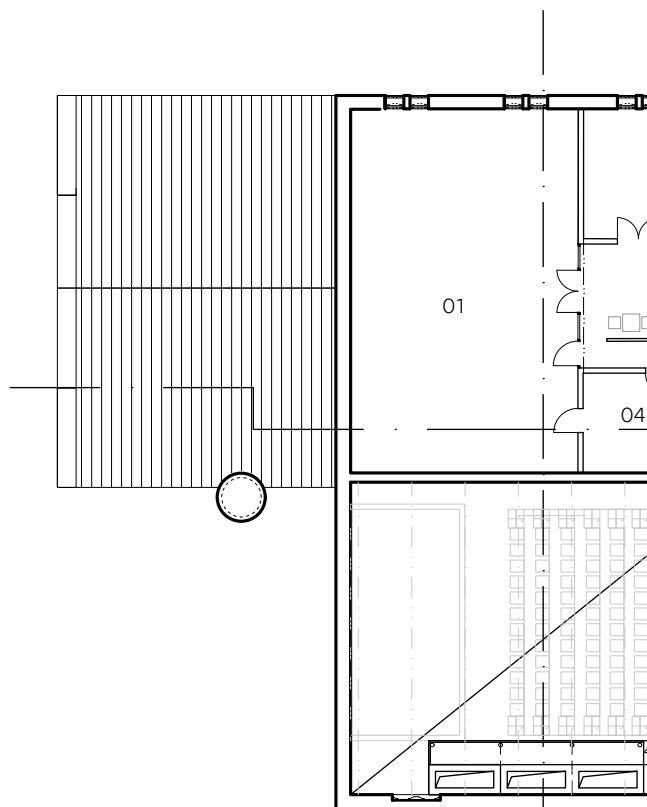

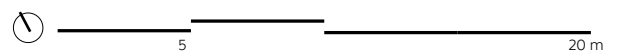
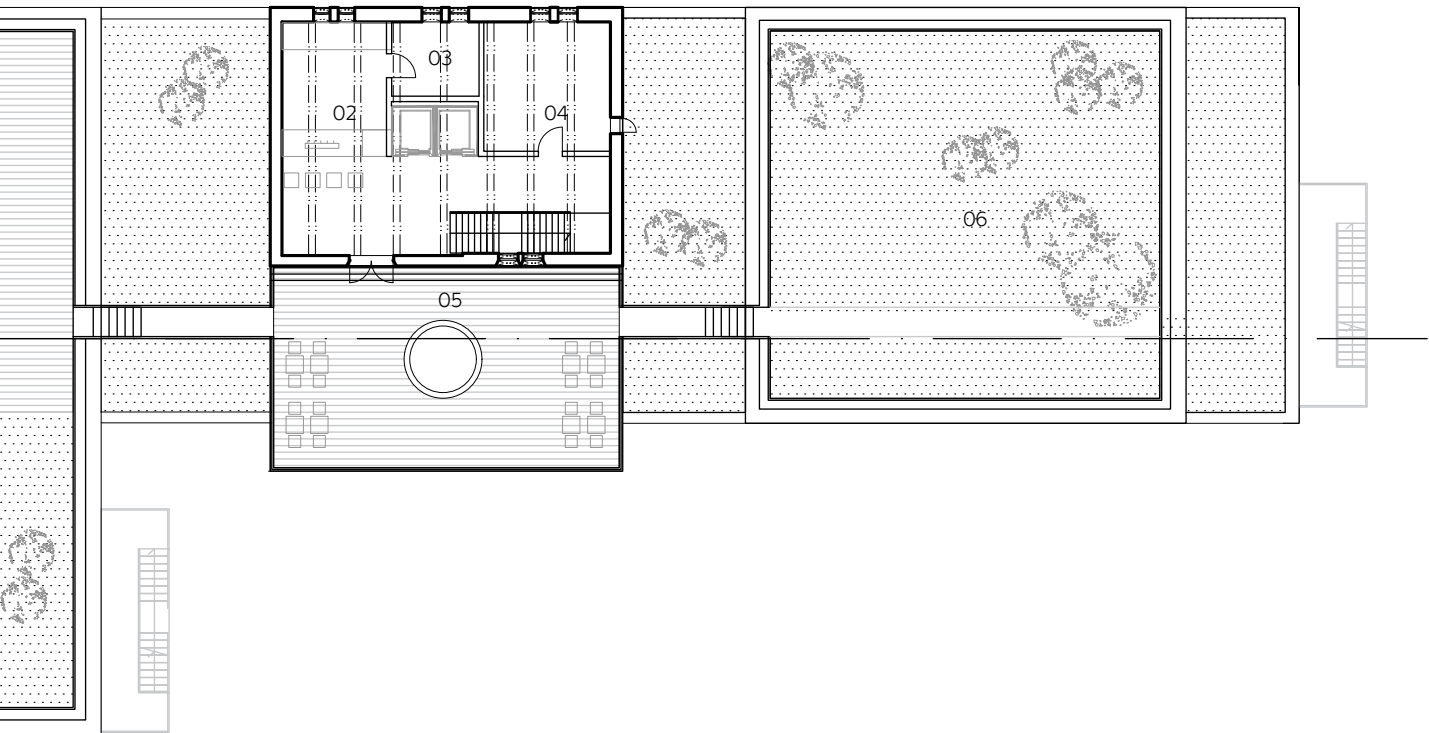
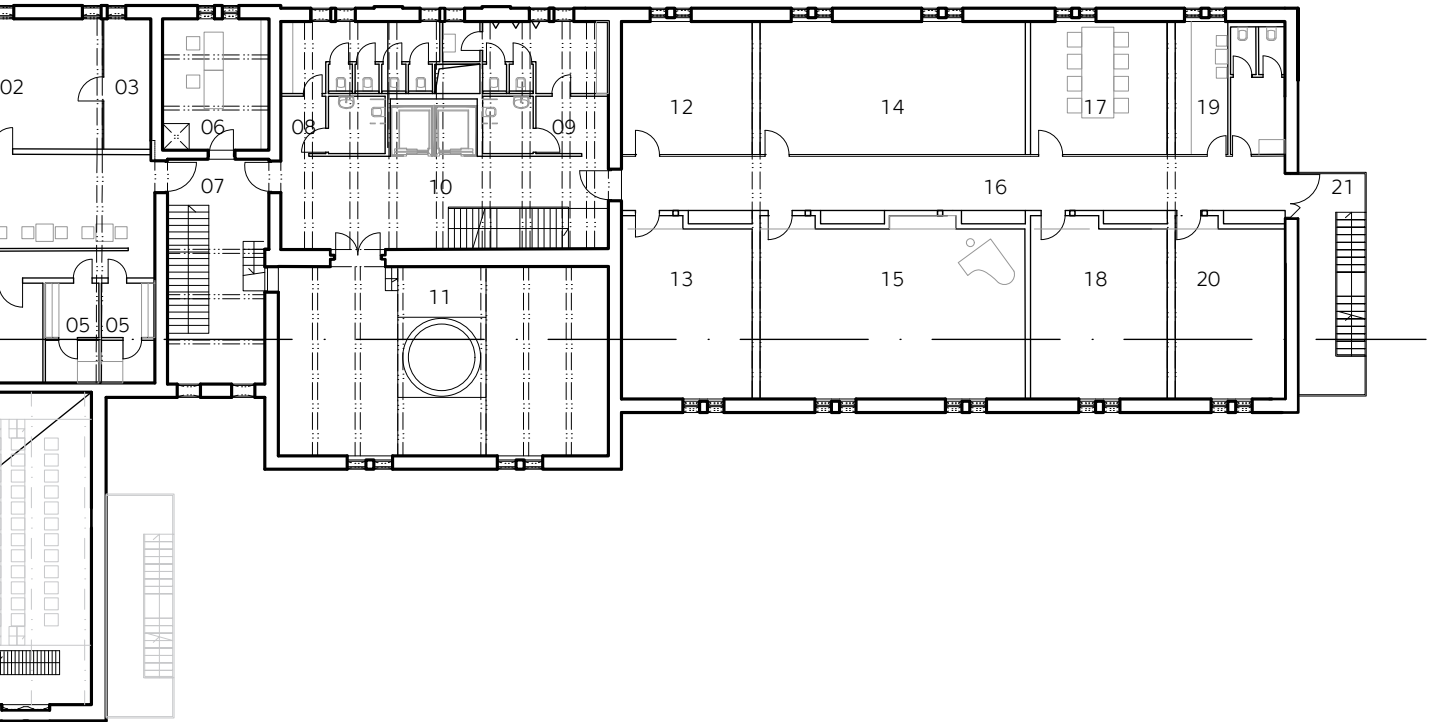
schodiště pod klenbou hvozdu

6NP, 7NP

- 01 taneční sál
- 02 ateliér keramiky
- 03 sklad
- 04 sklad sálu
- 05 šatny, sprchy
- 06 kabinet výtv. a taneč. oboru
- 07 CHÚC stávající
- 08 wc ženy
- 09 wc muži
- 10 komunikace
- 11 výstavní prostor ZUŠ nad klenbou
- 12 fotoateliér
- 13 hudební třída
- 14 ateliéry - výtv. obor
- 15 učebna orchestru a sborů
- 16 komunikace
- 17 sborovna
- 18 učebna hudební korepetice
- 19 zázemí zaměstnanců
- 20 hudební třída
- 21 venkovní ÚC

- 01 taneční parket na střeše
- 02 bar
- 03 sklad
- 04 technická místnost
- 05 terasa
- 06 pobyt. část střechy

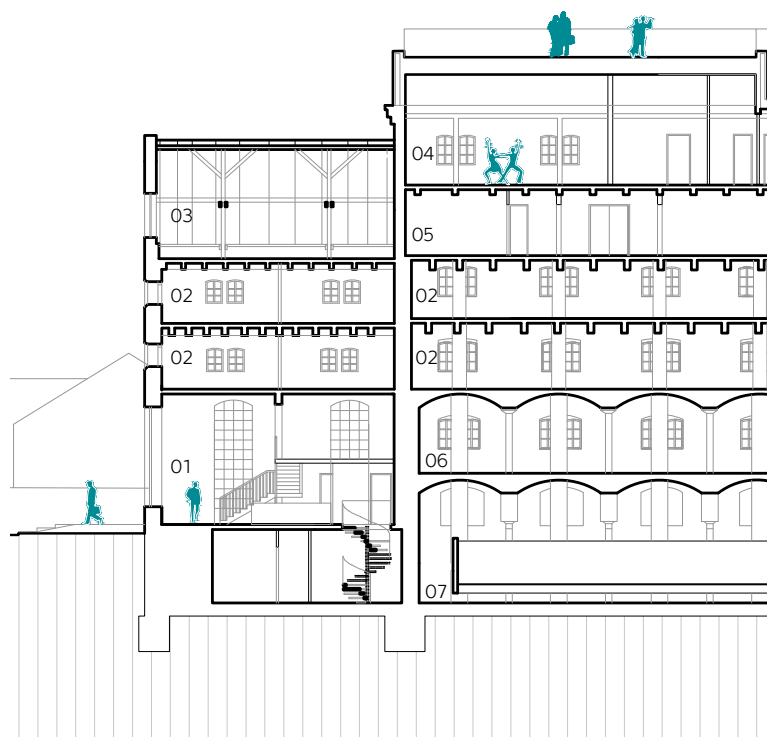

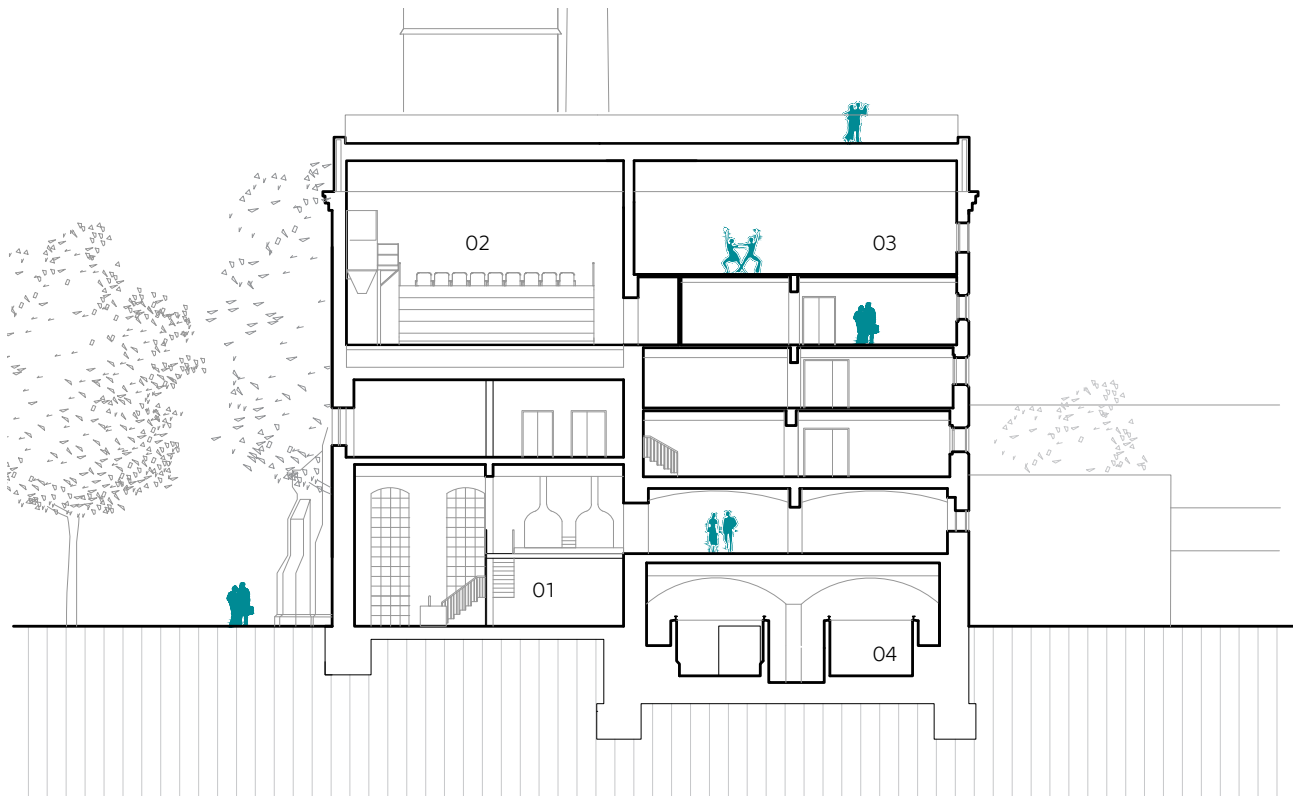
střešní terasa nad hvozdem

ŘEZ PŘÍČNÝ, PODÉLNÝ

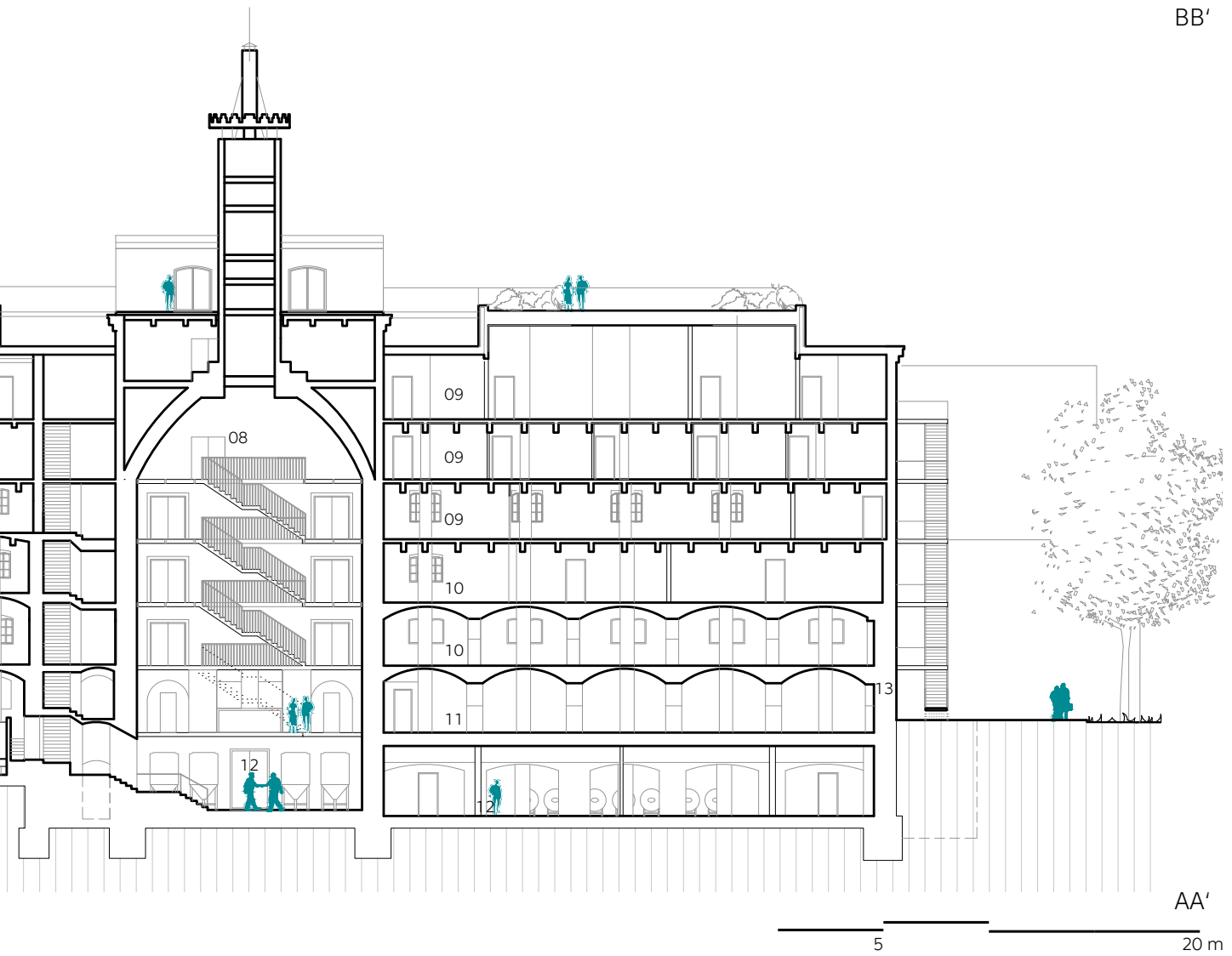
- 01 pivnice s varnou
- 02 společenský sál
- 03 taneční sál
- 04 muzeum piva, sladovnické skříňě

- 01 kavárna s infocentrem
- 02 knihovna
- 03 ZUŠ - literárně dramatický obor
- 04 ZUŠ - taneční sál
- 05 ZUŠ - předsálí
- 06 pivnice - salonek
- 07 muzeum piva
- 08 hvozď - schodišťová hala
- 09 ZUŠ - výtvarný a hudební obor
- 10 muzeum - zázemí a expozice
- 11 tržnice
- 12 minipivovar - spilka a chladné hosp.
- 13 venkovní ÚC

BB'

AA'

5

20 m

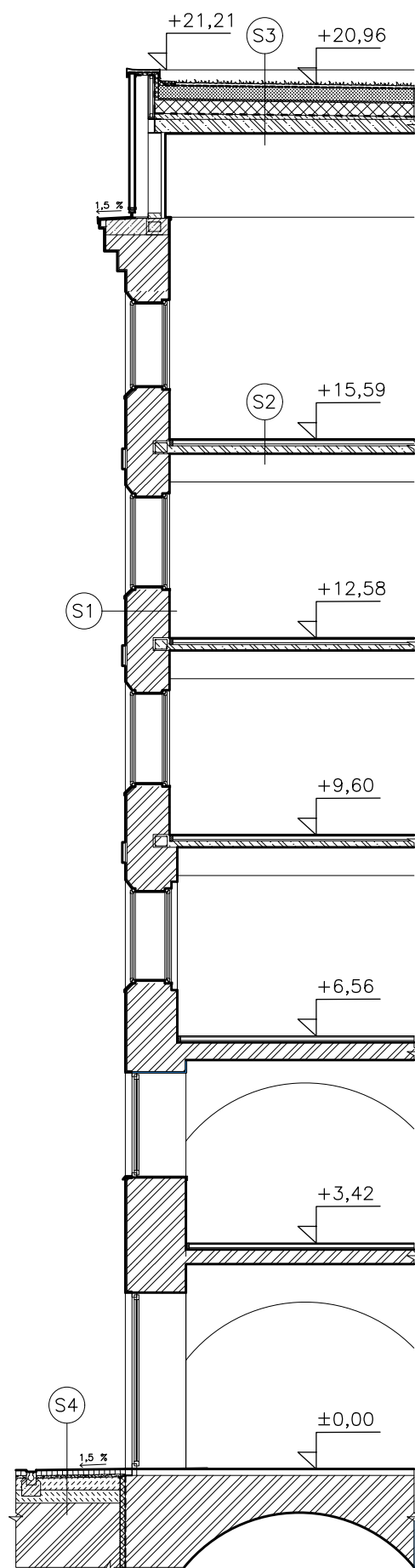
DETAIL FASÁDY

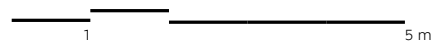
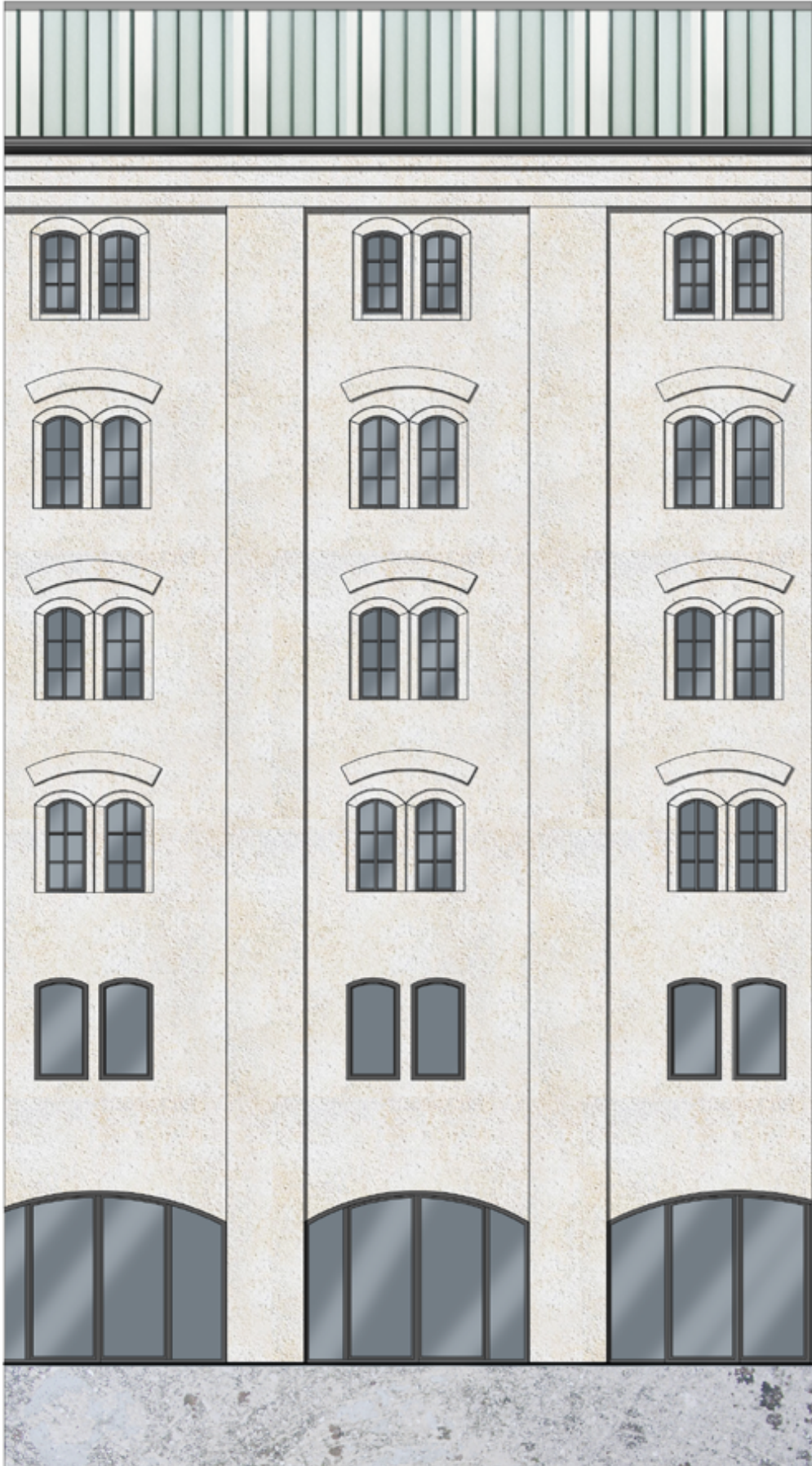
S1
cemix fasádní barva
vápenný štuk
vápenná omítka strojní
vápenná omítka ruční
obvodové zdivo z CP
vápenocem. omítka

S2
cementová stěrka 20 mm
betonová mazanina 50 mm
kročeje izolace 30 mm
žb stropní k-ce 120 mm
vápenocem. omítka 15 mm

S3
krycí vrstva s vegetací 40 mm
hydrofilní vata 200 mm
odvodňovací rohož 25 mm
separační vrstva
tepelná izolace XPS 200 mm
hydroizolace asf. pásy
žb deska 200 mm
vápenocem. omítka 15 mm

S4
žulová dlažeb. kostka drobná 80 mm
ložní vrstva drc. kamenivo 40 mm
štěrkodrt 8-16 mm, 200 mm
štěrkodrt 16-32 mm, 200 mm
zhuťněný zásyp zeminou

pohled k hlavnímu vstupu a k tržnici

ZDROJE

BIBLIOGRAFIE:

- 1/ CUŘÍNOVÁ, Petra a Kolektiv autorů. České a moravské pivovary: stavební dědictví tradičního výrobního odvětví. Brno: EXPO DATA, 2007. Stavební kniha. ISBN 978-80-7293-182-8.
- 2/ MOSLER, Ing. arch. ŠTĚPÁN. HISTORICKÝ PIVOVAR --- POTENCIÁL REGIONÁLNÍHO ROZVOJE. Brno, 2017. PhD Thesis. VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ. Vedoucí práce Prof. Ing. arch. HELENA ZEMÁNKOVÁ, CSc.
- 3/ PROKOPOVÁ, Mgr. Anna, Mgr. Vlasta KRZYŽANKOVÁ, MgA. Leona CAHLÍKOVÁ a Mgr. Dana ŠÁTAVOVÁ. Industriální stavby - Pivovary. Ostrava-Vítkovice: MISE, 2009. ISBN 9771214458000.
- 4/ KUBOVÁ, Bc. Markéta. Realizace minipivovaru – podnikatelský záměr. České Budějovice, 2018. Diplomová práce. JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA.
- 5/ ŠENBERGR, Tomáš Prof. Ing. arch. a Jan Ing. PhD. PUSTĚJOVSKÝ. Pivovar a sladovna v Kralupech nad Vltavou: Analýza možného využití. Praha, 2016.
- 6/ JÁKL, Pavel. Encyklopedie pivovarů Čech, Moravy a Slezska: I. díl - Střední Čechy. Praha: Libri, 2004. ISBN 80-727-7226-0.
- 7/ POLÁK, Milan. Pražské pivovárky a pivovary. Praha: Libri, 2003. ISBN 80-727-7193-0.

WEB:

- 8/ Revoluce pokračuje. Denik.cz [online]. 2018 [cit. 2019-08-26]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/ekonomika/revoluce-pokracuje-v-cesku-uz-je-tolik-pivovaru-jako-byvalo-kolem-roku-1930-20180207.html>
- 9/ Dotační projekty „Poutní pivovar Neratov“ [online]. Bartošovice v Orli. horách, 2017 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: http://pivovarneratov.cz/dotacni_projekty/
- 10/ PŮVOD CRAFTU [online]. Brno, 2018 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.hauskrecht.cz/craft>
- 11/ Restaurace U Tomana [online]. Brno, 2018 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.utomana.cz/index.php/cz/>
- 12/ Archiweb.cz - Restaurace a pivovar U Tomana [online]. [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.archiweb.cz/b/restaurace-a-pivovar-u-tomana>
- 13/ Archiweb.cz - Minipivovar Trautenberk [online]. 2018 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.archiweb.cz/b/minipivovar-trautenberk>
- 14/ Pivovar Lobeč: Parastrojní pivovar v Lobči u Mšena [online]. Lobeč [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <http://www.lobec.cz/>

www.lobec.cz/

- 15/ Archiweb.cz - Pivovar Kamenice [online]. 2018 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.archiweb.cz/b/pivovar-kamenice>
- 16/ Czech Beer | Klášterní pivovar Želiv | Kraj Vysočina [online]. [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.pivovazeliv.com/>
- 17/ Břevnovský klášterní pivovar [online]. [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <http://www.brevnovskypivovar.cz/index.php/piva>
- 18/ Pivovar Ossegg - Naše pivo [online]. [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <http://ossegg.cz/>
- 19/ Dongli Brewery / LATITUDE | ArchDaily [online]. 2016 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.archdaily.com/791110/dongli-brewery-latitude>
- 20/ Industrial Brewery Pub In Saigon / T3 ARCHITECTS | ArchDaily [online]. 2017 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.archdaily.com/803298/industrial-brewery-pub-in-saigon-t3-architecture-asia>
- 21/ Fabriky.cz [online]. Praha [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <http://fabriky.cz/pref.htm>
- 22/ PAROSTROJNÍ PIVOVAR A SLADOVNA V MILÍNĚ [online]. Praha [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: http://fabriky.cz/2008k_pivovar_milin/index.htm
- 23/ Sladovna Klusáček - Kounice [online]. Praha [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: http://fabriky.cz/2010_sladovna_klusacek_kounice/index.htm
- 24/ Zámecký Pivovar, Brandýs nad Labem [online]. Praha [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: http://fabriky.cz/2009_pivovar_brandys_nad_labem/index.htm
- 25/ Pivovar Petrohrad [online]. Praha [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: http://fabriky.cz/2008_pivovar_petrohrad/index.htm
- 26/ Colloredo-Mannsfeldský parastrojní pivovar a sladovna, Švabín [online]. Praha [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: http://fabriky.cz/2013_svabin_pivovar/index.htm
- 27/ Únětický pivovar | poctivé a kvalitní pivo s obnovou tradicí [online]. 2019 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.unetickypivovar.cz/>
- 28/ Pivovar Falkenštejn | Vaříme dobré pivo, tečka. [online]. 2019 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.pivofalkenstejn.cz/>
- 29/ MMX Pivotel – Pivovar s hotelem a restaurací [online]. 2019 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://mmpivo.com/>
- 30/ Mapa pivovarů České republiky - Pivníci.cz [online]. 2019 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.pivnici.cz/mapa=-ceskych-pivovaru-a-minipivovaru/?z11=&x-50.2563780578403&y=14.201757852301853>

31/ Pivovary K - Pivovary.Info [online]. 2019 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <http://www.pivovary.info/historie/k/k.htm>

32/ Český statistický úřad: Počet obyvatel v obcích - k 1.1.2019. Praha. 30. dubna 2019. ISBN 978-80-250-2914-5. Dostupné online. [cit. 2019-05-04]

33/ Kralupy nad Vltavou – Wikipedie [online]. [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Kralupy_nad_Vltavou

34/ Kralupy nad Vltavou - portál pro turisty a návštěvníky města [online]. [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.kralupynadvltavou.info/>

MAPY:

Kralupy nad Vltavou [online]. [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka?x=14.3114942&y=50.2404225&z=18&pano=1&source=muni&id=3878>

„milín pivovar“ výsledky hledání • Mapy.cz [online]. [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka?x=14.0466784&y=49.6336591&z=17&pano=1&q=mil%C3%ADn%20pivovar>

Bývalý pivovar Třemešek (Technická památka) • Mapy.cz [online]. [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka?x=17.0011563&y=49.9464235&z=17&pano=1&source=base&id=1909236>

Kontaminovaná místa [online]. 2009 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://kontaminace.cenia.cz/>

ÚAZK - přehledka [online]. 2019 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html>

Oldmaps - Staré mapy [online]. Brno [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map__root=mul&map__region=ce&map__list=c008

Přírodní památka Hostibejk (Chráněné území) • Mapy.cz [online]. Brno [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://mapy.cz/turisticka?x=14.2994759&y=50.2336348&z=17&source=base&id=2085670>

Analýzy výškopisu [online]. [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/dmr/?extent=-748373.879134,-1025189.109521,-748021.83424,-1025033.339656,102067>

Základní mapy ČR (WMTS) [online]. [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://geoportal.cuzk.cz/geoprohlizec/>

Územní plán - Kralupy nad Vltavou online [online]. [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.mestokralupy.cz/mesto/rozvoj-mesta/uzemne-planovaci-podklady/uzemni-plan/>

OBRÁZKY:

Neratov fotoalbum minipivovaru – Pivovary.Info [online]. In: . [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: http://www.zpravy.pivovary.info/wp-content/gallery/galerie-minipivovaru-neratov/neratov__budova02.jpg

1200px-KBELSKÝ_PIVOVAR.jpg (JPEG obrázek, 1200 × 872 bodů) - Měřítko (81%) [online]. In: . [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/24/KBELSK%C3%9D_PIVOVAR.jpg/1200px-KBELSK%C3%9D_PIVOVAR.jpg

Přátelský pivovar Malešov - Pivovary - Kutná Hora - Malešov [online]. In: . [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.centralbohemia.cz/dr-cs/26205-pratel-sky-pivovar-malesov.html>

Pivovar Kamenice nad Lipou [online]. In: . [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://www.pivovar-kamenice.cz/pivovar>

Lobec-craft-brewery-foto.jpg [online]. In: . [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://media-cdn.tripadvisor.com/media/photo-s/11/8e/4d/3a/lobec-craft-brewery-foto.jpg>

Pivovar Ossegg - Fotogalerie [online]. In: . [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <http://ossegg.cz/index.php/2016-02-23-12-27-37/fotogalerie>

1-břevnovský-klášter-pivovar-ff-1.jpg (JPEG obrázek, 1000 × 744 bodů) [online]. In: . [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://nasregion.cz/wp-content/uploads/2017/12/1-b%C5%99evnovsk%C3%BD-kl%C3%A1%C5%A1ter-pivovar-ff-1.jpg>

03678157.jpeg (JPEG obrázek, 1200 × 802 bodů) [online]. In: . [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://plzen.rozhlas.cz/sites/default/files/images/03678157.jpeg>

Soubor:Gross-Industrie Oesterreichs 5 Franz-Wanka 276-2.JPG – Wikipedie [online]. In: . [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Gross-Industrie_Oesterreichs_5_Franz-Wanka_276-2.JPG

Fabriky-Jak se co dělá [online]. In: . 2008 [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: https://www.fabriky.cz/coajak/coajak_slad.htm

44384681.pdf [online]. In: . [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://core.ac.uk/download/pdf/44384681.pdf>

Compact wort cooling and aeration unit with the cold water tank 300 L [online]. In: . [cit. 2019-08-27]. Dostupné z: <https://eshop.czechminibreweries.com/product/wcu-300/>

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Jana Sedlická
 datum narození: 28. 7. 1994
 akademický rok / semestr: AR 2019-20 / ZS
 obor: Architektura
 ústav: 15128 Ústav navrhování II
 vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Dalibor Hlaváček Ph.D.

téma diplomové práce: Konverze pivovaru v Kralupech nad Vltavou
 viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:**1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení**

Zadání diplomové práce vychází z předdiplomního semináře, kde byla analyzována historie a typologie pivovarů, způsob výroby piva, dále byly analyzovány případové studie jednotlivých pivovarů i jejich konverzi. Byla zpracována analýza využitelnosti pivovaru v Kralupech nad Vltavou, který se nachází v centrální části města v zástavbě především z 19. století, blízko důležitého železničního uzlu na jižní straně. Budova pivovaru rovněž z konce 19. století je v současnosti nevyužívaná, město ji však plánuje zahrnout a využít v celkové koncepci podoby Pelackého náměstí. Z pohledu města se jedná o velmi důležité území ležící v jeho těžišti. Cílem diplomní práce bude navrhnout konverzi zmíněného pivovaru včetně jeho začlenění do urbanismu místa s důrazem na jeho vzájemné návaznosti a vztahy v okolí.

2/ Pro AU / součásti zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Součástí návrhu na přestavbu pivovaru bude i jeho dispozičně-funkční řešení, včetně provozu minipivovaru (sklady, šrotovna, vana, chladné hospodářství, stáčírna a expedice), restaurace, kavárny a veřejných funkcí vzdělávacího charakteru. Stavební program může být upraven dle dohody s vedoucím DP.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

Odevzdány budou postery v rozsahu dle požadavků FA ČVUT, 2 portfolia (jedno pro účel FA, jedno bude archivováno na ústavu) a CD. Diplomová práce bude zveřejněna dle požadavků studijního oddělení FA nejpozději 7 dní před obhajobou projektu. Projekt bude zpracován do úrovně detailní studie, jeho součástí bude: autorský text; analytická část; koncept řešení znázorněný pomocí schémat; situace širších vztahů 1:2000; situace 1:1000; půdorysy všech podlaží v měřítku 1:200, typické řezy včetně návaznosti na nejbližší okolí v měřítku 1:200; pohledy; návrh interiéru zvoleného prostoru; detail vybraného segmentu budovy (řez, pohled); vizualizace (exteriér, interiéru) včetně zákresů do fotografie dostatečně vysvětlující návrh (nejméně 7 pohledů). Výstupy a jejich měřítka mohou být vzhledem k vývoji práce upraveny dle dohody s vedoucím DP.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Model v min. měřítku 1:250 včetně nejbližšího okolí.
 Měřítka může být vzhledem k vývoji práce upraveno dle dohody s vedoucím DP.

Datum a podpis studenta

Sedlická 3.10.2019

Datum a podpis vedoucího DP

Hlaváček 3.10.2019

Datum a podpis děkana FA ČVUT

11. 10. 2019

registrováno studijním oddělením dne

3. 10. 2019

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Jana Sedláčková
AR 2019/2020, ZS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) KONVERZE PIVOVARU V KRALUPECH NAD VLTAVOU

(AJ) THE CONVERSION OF A FORMER BREWERY IN KRALUPY NAD VLTAVOU

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ

Vedoucí práce: doc. Ing. arch. Dalibor Hlaváček, Ph.D.

Ústav: 15128 Ústav navrhování II

Oponent práce:

Klíčová slova (česká): Konverze, industriální architektura, pivovar, náměstí

Anotace (česká): Tématem diplomové práce je konverze a obnova bývalého pivovaru v Kralupech nad Vltavou s důrazem na jeho propojení s navazujícím veřejným prostranstvím včetně návrhu celkové koncepce Palackého náměstí. Součástí práce je i návrh funkčního využití objektu včetně detailního architektonického a materiálového řešení.

Anotace (anglická): The topic of the diploma thesis is a conversion and refurbishment of the former brewery in Kralupy nad Vltavou. The thesis focuses on the interconnection between the brewery and the adjoining public space including the conception of the whole Palacký square. One part of the design is also dedicated to the functional usage of the building and its detailed architectural and material form.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 6.1.2020

podpis autora-diplomanta

Dej Bůh štěstí!